

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ»

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
**«Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΑΙΓΑΛΕΩ ΣΕ ΚΑΙΡΟ ΚΡΙΣΗΣ»**

Σοφία Τοπαροπούλου
Αριθμός Μητρώου: Δ2019030

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: κα. Ευγενία Μπιτσάνη

ΑΘΗΝΑ, 2021

UNIVERSITY OF PELOPONNESE
SCHOOL OF ADMINISTRATION
DEPARTMENT OF BUSINESS AND PUBLIC
ADMINISTRATION

MASTER PROGRAMME
«Public Administration & Local Government»

TITLE:
"THE SOCIAL POLICY OF THE MUNICIPALITY OF
EGALEO IN A TIME OF CRISIS"

Sofia Toparopoulou
S.N.: Δ2019030

Professor: Eugenia P.Bitsani

ATHENS, 2021

Πνευματικά δικαιώματα

«Δηλώνω υπευθύνως, ότι όλα τα στοιχεία σε αυτή την εργασία τα απέκτησα, τα επεξεργάστηκα και τα παρουσιάζω σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές της ακαδημαϊκής δεοντολογίας, καθώς και τους νόμους που διέπουν την έρευνα και πνευματική ιδιοκτησία. Δηλώνω επίσης υπευθύνως, ότι όπως απαιτείται από αυτούς τους κανόνες, αναφέρομαι και παραπέμπω στις πηγές όλων των στοιχείων που χρησιμοποιώ και τα οποία δεν συνιστούν πρωτότυπη δημιουργία μου».

.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία με τίτλο «Η Κοινωνική Πολιτική του Δήμου Αιγιάλεω σε καιρό κρίσης» εκπονήθηκε στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω την επιβλέπουσα καθηγήτριά μου κα Μπιτσάνη Ευγενία για την πολύτιμη καθοδήγησή της, εμπύχωση και βοήθεια που μου προσέφερε σε όλη τη διάρκεια της εκπόνησης της εργασίας αυτής. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα το σύζυγό μου Παναγιώτη, τα παιδάκια μου Ιωάννα & Τασούλη και τους γονείς μου για την πολύτιμη βοήθειά τους, την κατανόησή τους και τις ώρες ησυχίας που μου χάρισαν ώστε να καταφέρω να ολοκληρώσω την παρούσα διπλωματική εργασία. Επιπροσθέτως ένα μεγάλο ευχαριστώ στην κυρία Κυπαρισσένια Σαμαρά, τη διευθύντρια της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας του Δήμου Αιγιάλεω για τη συνέντευξη που μου παραχώρησε και τις περαιτέρω πληροφορίες που μου έδωσε για τις δράσεις και τα προγράμματα της Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου. Τέλος ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους όσους βοήθησαν στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.

Την εργασία μου αυτή, την αφιερώνω στο εμβρυάκι που έχω στην κοιλίτσα μου για την απεριόριστη δύναμη που μου έδωσε με την παρουσία του!!

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εκπόνηση της παρούσας διπλωματικής εργασίας στοχεύει στη μελέτη της κοινωνικής πολιτικής όπως ασκείται από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Βασικός σκοπός είναι η αποτίμηση της συμβολής της κοινωνικής πολιτικής που ασκεί ο Δήμος Αιγάλεω σε καιρό κρίσης και στον καιρό της πανδημίας του covid – 19 και η αποτύπωση των απόψεων των κατοίκων για την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής. Γίνεται λεπτομερής αναφορά στις δράσεις άσκησης κοινωνικής πολιτικής από το Δήμο Αιγάλεω. Η έρευνα βασίστηκε κατά βάση σε βιβλιογραφία και άρθρα, σε στοιχεία από το διαδίκτυο, την Ελληνική στατιστική υπηρεσία, την Ε.Ε.Τ.Α.Α και την Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας του Δήμου Αιγάλεω. Πέρα από τις πληροφορίες που αντλούνται από τους φορείς του Δήμου και τη συνέντευξη που πάρθηκε, πραγματοποιείται ποσοτική έρευνα με τη μορφή ερωτηματολογίου, το οποίο δόθηκε σε κατοίκους με σκοπό να γίνουν γνωστές οι απόψεις τους για την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής του Δήμου. Οι απόψεις αυτές αποτυπώνονται πάνω σε διαγράμματα από τα οποία προκύπτουν, τα συμπεράσματα της εργασίας και οι μελλοντικές δράσεις.

Λέξεις κλειδιά: Κοινωνική Πολιτική, Κράτος Πρόνοιας, Τοπική Αυτοδιοίκηση, Δήμος Αιγάλεω, Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, μεταρρύθμιση «Καλλικράτης», Οικονομική κρίση, πανδημία, συνέντευξη, ερωτηματολόγιο.

ABSTRACT

The elaboration of this dissertation aims at the study of social policy as exercised by the Local Government Organizations at national and local level. The main purpose is to assess the contribution of social policy exercised by the Municipality of Egaleo in times of crisis and the pandemic of covid - 19 and to capture the views of residents for the exercise of social policy. There is a detailed report on the social policy actions by the Municipality of Egaleo. The research was basically based on bibliography and articles, on data from the internet, the Hellenic Statistical Service, the E.E.T.A. and the Directorate of Social Protection of the Municipality of Egaleo. In addition to the information obtained from the bodies of the Municipality and the interview conducted, a quantitative survey is conducted in the form of a questionnaire, which was given to residents in order to make known their views on the exercise of social policy of the Municipality. These views are reflected in the diagrams from which they emerge, the conclusions of the work and future actions.

Keywords: Social Policy, Welfare State, Local Government, Municipality of Egaleo, Directorate of Social Protection, "Kallikratis" reform, Economic crisis, pandemic, interview, questionnaire.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δημοσιονομική κρίση στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια έλαβε διαστάσεις κοινωνικής και ανθρωπιστικής κρίσης πλήττοντας όχι μόνο την οικονομία αλλά και όλη την κοινωνία. Η Κοινωνική Πολιτική είναι ένα διεπιστημονικό αντικείμενο που παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον ειδικότερα σε αυτές τις περιόδους κρίσης όπου η σωστή άσκησή της μπορεί να αποφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα και να βοηθήσει όσο περισσότερο μπορεί τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού. Οι μεταρρυθμίσεις στην Αυτοδιοίκηση συνέπεσαν χρονικά με την εκδήλωση της οικονομικής κρίσης και οι διαμορφούμενες κοινωνικές συνθήκες θέτουν νέες προκλήσεις για τους ΟΤΑ όπου καλούνται να καλύψουν πλήθος αναγκών.

Βασικός σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η αποτύπωση του πλαισίου εντός του οποίου οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ασκούν Κοινωνική Πολιτική σε εθνικό επίπεδο. Παράλληλα, στην υπόψιν μελέτη, θα παρουσιασθεί και το έργο που έχει επιδείξει κατά τη διάρκεια όλων αυτών των ετών ο Δήμος Αιγάλεω στον τομέα της Κοινωνικής Πολιτικής καθώς και ο βαθμός ικανοποίησης των δημοτών του από την άσκησή της.

Η παρούσα εργασία χωρίζεται σε δύο μέρη, το θεωρητικό και το εμπειρικό και διαρθρώνεται σε εννιά κεφάλαια, ως εξής. Το πρώτο μέρος θεωρητικό, αποτελείται από τρία κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο οριοθετείται η έννοια και το περιεχόμενο της κοινωνικής πολιτικής και τους κράτους πρόνοιας και γίνεται αναφορά στα μοντέλα κοινωνικού κράτους. Στο δεύτερο κεφάλαιο περιγράφεται η έννοια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και η σχέση με την κοινωνική πολιτική. Στο τρίτο κεφάλαιο επιχειρείται προσέγγιση της έννοιας κρίση και αναλύεται ο ρόλος που παίζει η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Παρουσιάζεται η εξέλιξη του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα, ιδιαίτερα αναλύεται το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας στους δήμους, οι αλλαγές που έφερε ο νόμος «Καλλικράτης», αφού σύμφωνα με το νέο νομικό πλαίσιο το σύνολο των αρμοδιοτήτων του τομέα κοινωνικής προστασίας της τοπικής αυτοδιοίκησης έχει μεταβιβαστεί στους δήμους.

Το δεύτερο μέρος της εργασίας αποσκοπεί στην εμπειρική διερεύνηση αναφορικά με τις δυνατότητες άσκησης κοινωνικής πολιτικής από το δήμο Αιγάλεω, τη χρονική

περίοδο της οικονομικής κρίσης και της πανδημίας και αποτελείται από έξι κεφάλαια. Στο τέταρτο κεφάλαιο αναλύεται η μεθοδολογική προσέγγιση, το ερευνητικό αντικείμενο, οι στόχοι της έρευνας μέσα από παρουσίαση των ερευνητικών ερωτημάτων και της μεθοδολογίας που ακολουθείται, προκειμένου να απαντηθούν τα ερευνητικά ερωτήματα. Στο πέμπτο κεφάλαιο περιγράφεται το εξωτερικό περιβάλλον στο οποίο καλείται να ασκήσει κοινωνική πολιτική ο Δήμος Αιγάλεω, μέσα από τη διερεύνηση των πληθυσμιακών χαρακτηριστικών και του κοινωνικοοικονομικού προφίλ των κατοίκων. Στο έκτο κεφάλαιο γίνεται αναλυτική περιγραφή της διάρθρωσης των κοινωνικών υπηρεσιών, των δομών και των προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας που παρέχει ο Δήμος Αιγάλεω μέσω της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας. Το έβδομο κεφάλαιο αναφέρεται στα αποτελέσματα από την ποσοτική έρευνα που διενεργήθηκε στους δημότες, ειδικότερα εξετάζεται ο βαθμός κατά τον οποίο κάλυψαν τις ανάγκες των πολιτών. Τέλος στο όγδοο κεφάλαιο ακολουθεί η παρουσίαση των συμπερασμάτων από την ποιοτική και ποσοτική έρευνα που πραγματοποιήθηκε και στο ένατο κεφάλαιο των μελλοντικών δράσεων και προτάσεων βελτίωσης για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία των δομών του δήμου.

Περιεχόμενα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	v
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	vi
ABSTRACT	vii
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ	12
1.1 Η έννοια και το περιεχόμενο της Κοινωνικής Πολιτικής και του Κράτους Πρόνοιας	12
1.2 Το σύγχρονο Κοινωνικό Κράτος : ιστορική εξέλιξη, τυπολογία και κριτική του Κλασικού Κοινωνικού Κράτους	14
1.3 Μοντέλα Κοινωνικού Κράτους	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΣΧΕΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	20
2.1 Έννοια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	20
2.2 Ο Διευρυνόμενος Ρόλος : Άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.).....	21
2.3 Το θεσμικό πλαίσιο άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	21
2.3.1 Το Θεσμικό πλαίσιο	21
2.3.2 Τομείς που κατατάσσονται οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ	23
2.3.3 Οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ στον τομέα της Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης.....	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ	27
3.1 Ορισμός κρίσης	27
3.2 Ο ρόλος των ΟΤΑ σε συνθήκες οικονομικής κρίσης.....	28
3.3 Η μεταρρύθμιση Καλλικράτης.....	28
3.4 Δομές άσκησης κοινωνικής πολιτικής από τους δήμους	33

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ Η ΜΕΘΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ.....	35
4.1 Μεθολογία Έρευνας.....	35
4.1.1 Αντικείμενο, στόχοι και ερευνητικά ερωτήματα.....	35
4.1.2 Μεθοδολογία της έρευνας.....	36
4.1.3 Περιγραφή του χώρου.....	37
4.1.4 Περιγραφή του Δείγματος.....	37
4.1.5 Ερευνητικό εργαλείο.....	38
4.1.6 Διαδικασία συλλογής δεδομένων.....	38
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Ο ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΑΛΕΩ.....	39
5.1 Διερεύνηση εξωτερικού περιβάλλοντος Δήμου Αιγάλεω.....	39
5.2 Χαρακτηριστικές τοποθεσίες ή εγκαταστάσεις μείζονος σημασίας που φιλοξενούνται στην περιοχή.....	40
5.3 Ιστορική αναδρομή : Προέλευση ονομασίας Δήμου.....	40
5.4 Πληθυσμός - Γενικά δημογραφικά στοιχεία του Δήμου Αιγάλεω.....	41
5.4.1 Πληθυσμός κατοίκων κατά φύλο.....	41
5.4.2 Πληθυσμός κατοίκων κατά φύλο και ηλικία.....	42
5.4.3 Υπηκοότητα.....	43
5.4.4 Επίπεδο μόρφωσης πληθυσμού.....	44
5.5 Κοινωνικοοικονομικά Χαρακτηριστικά.....	45
5.5.1 Απασχόληση.....	45
5.5.2 Οικονομική Δραστηριότητα.....	46
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΆΣΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟ ΑΙΓΑΛΕΩ.....	48
6.1 Διάρθρωση των Υπηρεσιών του Δήμου Αιγάλεω.....	48
6.2 Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας.....	50
6.2.1 Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής και Συμβουλευτικής Στήριξης.....	51

6.2.2	Τμήμα Πρόνοιας και Αρωγής	53
6.2.3	Τμήμα Κοινωνικής Φροντίδας και Υγείας.....	54
6.3	Προγράμματα που εντάσσονται στην «Πρώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας».....	56
6.3.1	Κοινωνικό Παντοπωλείο.....	56
6.3.2	Κοινωνικό Φαρμακείο	57
6.3.3	Κοινωνικό Συσσίτιο	57
6.3.4	Πρόνοια Επιδόματα	57
6.3.5	Αλληλέγγυο Φροντιστήριο	57
6.3.6	Δημοτική Παιγνιοθήκη	58
6.3.7	Χωρίς Μεσάζοντες.....	58
6.3.8	Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης.....	58
6.3.9	Γραφείο Λογοθεραπείας	59
6.3.10	Γραφείο Ισότητας – Γραφείο Απασχόλησης	59
6.3.11	Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι»	59
6.3.12	Εθελοντισμός	60
6.3.13	Δημοτικά Ιατρεία – ΚΕΠ Υγείας.....	60
6.4	Κέντρο Κοινότητας Δήμου Αιγάλεω	62
6.4.1	Αρμοδιότητες Στελεχών του Κέντρου Κοινότητας	62
6.4.2	Οι υπηρεσίες του Κέντρου	63
6.4.3	Ωφελούμενοι του Κέντρου Κοινότητας.....	63
6.5	Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.).....	64
6.6	Δημοτικοί Παιδικοί και Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	65
6.7	Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Κ.Δ.Α.Π.)	66
6.7.1	Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών Δήμου Αιγάλεω	66
6.7.2	Σκοπός των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών	66

6.7.3	Υπηρεσίες – Δραστηριότητες	66
6.7.4	Δραστηριότητες που περιλαμβάνουν τα Κ.Δ.Α.Π.	67
6.7.5	Χώροι στέγασης των Κ.Δ.Α.Π. στο Δήμο Αιγάλεω	67
6.7.6	Ωράριο Λειτουργίας.....	68
6.7.7	Προσωπικό.....	69
6.8	Δράσεις της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας κατά την εποχή της πανδημίας.....	69
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ		71
7.1	Προφίλ ερωτηθέντων	71
7.2	Απόψεις των πολιτών ως προς τις Κοινωνικές Υπηρεσίες του Δήμου Αιγάλεω 77	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ		93
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ		97
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ		99

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 5.1 : Μόνιμος Πληθυσμός κατοίκων κατά φύλο	42
Πίνακας 5.2 : Πληθυσμός κατοίκων κατά φύλο και ηλικία.....	42
Πίνακας 5.3 : Δήμος Αιγάλεω, μόνιμος πληθυσμός και των δύο φύλων ανά επίπεδο εκπαίδευσης	44
Πίνακας 5.4 : Δήμος Αιγάλεω, οικονομικά ενεργός και μη πληθυσμός κατά φύλο.....	45
Πίνακας 5.5 : Δήμος Αιγάλεω, Απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας.....	47
Πίνακας 6.1 : Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων Δήμου Αιγάλεω	64
Πίνακας 6.2 : Δημοτικοί Παιδικοί και Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	65
Πίνακας 6.3 : Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Δήμου Αιγάλεω	68
Πίνακας 7.1 : Φύλο	71
Πίνακας 7.2 : Ηλικία.....	72
Πίνακας 7.3 : Οικογενειακή κατάσταση	73
Πίνακας 7.4 : Εργασιακή κατάσταση	74
Πίνακας 7.5 : Μηνιαίο Εισόδημα	75
Πίνακας 7.6 : Επίπεδο σπουδών	76
Πίνακας 7.7 : Γνώση της Κοινωνικής Υπηρεσίας του Δήμου Αιγάλεω.....	77
Πίνακας 7.8 : Λόγοι που δεν γνωρίζουν οι πολίτες την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου Αιγάλεω.....	78
Πίνακας 7.9 : Προγράμματα Κοινωνικής Πολιτικής Δήμου Αιγάλεω	79
Πίνακας 7.10 : Κοινωνικές Υπηρεσίες που έχουν χρησιμοποιήσει οι δημότες.....	81
Πίνακας 7.11 : Βαθμός ικανοποίησης από τα προγράμματα Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Αιγάλεω.....	83
Πίνακας 7.12 : Συμβολή στην επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων από τη Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας Δήμου Αιγάλεω.....	84

Πίνακας 7.13 : Όφελος των ευπαθών κοινωνικά ομάδων από τα προγράμματα στήριξης του Δήμου Αιγιάλεω	85
Πίνακας 7.14 : Μέριμνα και στήριξη των άστεγων και οικονομικά αδύνατων δημοτών	86
Πίνακας 7.15 : Ύπαρξη ενεργειών για την ανακούφιση των ανέργων της περιοχής ...	87
Πίνακας 7.16 : Προσφορά δωρεάν τροφίμων σε απόρους	88
Πίνακας 7.17 : Βαθμός ικανοποίησης από τις ενέργειες και δράσεις που κάνει ο Δήμος Αιγιάλεω για τη διαχείριση της πανδημίας	89
Πίνακας 7.18 : Βαθμός που επηρέασε την ψυχολογική διάθεση των δημοτών η πανδημία.....	90
Πίνακας 7.19 : Επισκέψεις των δημοτών στο Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης του Δήμου Αιγιάλεω την εποχή της πανδημίας με σκοπό να τονωθεί η ψυχολογική τους διάθεση.....	91
Πίνακας 7.20 : Βαθμός ικανοποίησης από τις επισκέψεις των δημοτών στο Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης	92

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 5.1 : Μόνιμος πληθυσμός Δήμου Αιγάλεω κατά ηλικία και φύλο.....	43
Διάγραμμα 5.2: Υπηκοότητα.....	43
Διάγραμμα 5.3: Οικονομικά Ενεργός και μη Ενεργός Πληθυσμός του Δήμου Αιγάλεω.....	45
Διάγραμμα 5.4: Σύνολο απασχολούμενων και ανέργων του οικονομικά ενεργού πληθυσμού του Δήμου Αιγάλεω.....	46
Διάγραμμα 5.5: Σύνολο Απασχολούμενων ανά τομέα δραστηριότητας.....	47
Διάγραμμα 7.1 : Φύλο.....	71
Διάγραμμα 7.2 : Ηλικία.....	72
Διάγραμμα 7.3 : Οικογενειακή κατάσταση.....	73
Διάγραμμα 7.4 : Εργασιακή κατάσταση.....	74
Διάγραμμα 7.5 : Μηνιαίο Εισόδημα.....	75
Διάγραμμα 7.6 : Επίπεδο σπουδών.....	76
Διάγραμμα 7.7 : Γνώση της Κοινωνικής Υπηρεσίας του Δήμου Αιγάλεω.....	77
Διάγραμμα 7.8 : Λόγοι που δεν γνωρίζουν οι πολίτες την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου Αιγάλεω.....	78
Διάγραμμα 7.9 : Προγράμματα Κοινωνικής Πολιτικής Δήμου Αιγάλεω.....	80
Διάγραμμα 7.10 : Κοινωνικές Υπηρεσίες που έχουν χρησιμοποιήσει οι δημότες.....	82
Διάγραμμα 7.11 : Βαθμός ικανοποίησης από τα προγράμματα Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Αιγάλεω.....	83
Διάγραμμα 7.12 : Συμβολή στην επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων από τη Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας Δήμου Αιγάλεω.....	84
Διάγραμμα 7.13 : Όφελος των ευπαθών κοινωνικά ομάδων από τα προγράμματα στήριξης του Δήμου Αιγάλεω.....	85

Διάγραμμα 7.14 : Μέριμνα και στήριξη των άστεγων και οικονομικά αδύνατων δημοτών.....	86
Διάγραμμα 7.15 : Ύπαρξη ενεργειών για την ανακούφιση των ανέργων της περιοχής	87
Διάγραμμα 7.16 : Προσφορά δωρεάν τροφίμων σε απόρους.....	88
Διάγραμμα 7.17 : Βαθμός ικανοποίησης από τις ενέργειες και δράσεις που κάνει ο Δήμος Αιγάλεω για τη διαχείριση της πανδημίας.....	89
Διάγραμμα 7.18 : Βαθμός που επηρέασε την ψυχολογική διάθεση των δημοτών η πανδημία.....	90
Διάγραμμα 7.19 : Επισκέψεις των δημοτών στο Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης του Δήμου Αιγάλεω την εποχή της πανδημίας με σκοπό να τονωθεί η ψυχολογική τους διάθεση.....	91
Διάγραμμα 7.20 : Βαθμός ικανοποίησης από τις επισκέψεις των δημοτών στο Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης	92

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Κ.Α.Π.Η.:	Κέντρα Απασχόλησης Ηλικιωμένων
Κ.Η.Φ.Η.:	Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων
Ε.Ε.Τ.Α.Α.:	Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης
Ν.Δ.:	Νομοθετικό Διάταγμα
Κ.Υ.Α.:	Κοινή Υπουργική Απόφαση
Κ.Δ.Α.Π.:	Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών
ΚΔΑΠΑμΕΑ:	Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών Με Ειδικές Ανάγκες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ

ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Στο παρόν κεφάλαιο επιχειρείται η αποσαφήνιση της έννοιας των όρων «Κοινωνική Πολιτική» και «Κράτους Πρόνοιας». Αρχικά επιχειρείται ο προσδιορισμός και η οριοθέτηση των συγκεκριμένων εννοιών, στη συνέχεια γίνεται παρουσίαση των χαρακτηριστικών της κοινωνικής πολιτικής, αναλύεται η ιστορική εξέλιξη του κράτους πρόνοιας και παρουσιάζονται οι επικρατούσες τυπολογίες στις οποίες κατατάσσονται σύμφωνα με τα κριτήρια που κάθε μία από αυτές θέτει.

1.1 Η έννοια και το περιεχόμενο της Κοινωνικής Πολιτικής και του Κράτους Πρόνοιας

Για πολλά χρόνια κυριάρχησε η αντίληψη ότι η Κοινωνική Πολιτική είναι μια έννοια που δύσκολα οριοθετείται. Αυτό, είχε ως αποτέλεσμα να δυσκολεύει γενιές φοιτητών και μελετητών κατά τις πρώτες δεκαετίες της ανάπτυξής της. Σήμερα ωστόσο, η αντίληψη αυτή έχει πλέον ξεπεραστεί και δεχόμαστε ότι η Κοινωνική Πολιτική αναφέρεται σε ένα αντικείμενο που έχει πλέον ωριμάσει σε επίπεδο τόσο επιστημονικής πειθαρχίας όσο και ακαδημαϊκής εγκαθίδρυσης και πολιτικής εφαρμογής (Βενιέρης, 2015:15).

Η κοινωνική πολιτική είναι, πρώτον, η επιστημονική ανάλυση των κοινωνικών δράσεων για δικαιότερη διανομή της ευημερίας και δεύτερον ένας καθρέφτης που αντικατοπτρίζει τις αξίες και τα πρότυπα μιας κοινωνίας (Βενιέρης, 2015:22).

Ο όρος κοινωνική πολιτική αναφέρεται σε ένα διεπιστημονικό και πολυεπιστημονικό εφαρμοσμένο αντικείμενο που διερευνά την ανταπόκριση των κοινωνιών στις κοινωνικές ανάγκες, ενώ καλύπτεται από ένα ευρύ φάσμα, κοινωνικών επιστημών και αντικειμένων¹» (Βενιέρης, 2015:21-22). Ο όρος Κοινωνική Πολιτική ενσωματώνει ταυτόχρονα δύο πτυχές, τη θεωρία δηλαδή το ακαδημαϊκό και γνωστικό αντικείμενο και την πράξη δηλαδή την εφαρμοσμένη κοινωνική παρέμβαση σε συγκεκριμένους τομείς κοινωνικών αναγκών και προβλημάτων. Οι δύο πτυχές της κοινωνικής πολιτικής

¹ π.χ κοινωνιολογία, οικονομικά, πολιτική, ιστορία, ψυχολογία, φιλοσοφία, δίκαιο.

αλληλεπιδρούν και αλληλοκαθορίζονται ανατροφοδοτώντας η μία την εξέλιξη της άλλης.

Αντικείμενο μέριμνας της κοινωνικής πολιτικής αποτελούν κοινωνικές καταστάσεις που παρεμποδίζουν την επίτευξη της ευημερίας για ορισμένες κατηγορίες ανθρώπων, όπως είναι η αναπηρία, η ανεργία, η φτώχεια, τα γηρατειά, και κοινωνικά προβλήματα, όπως το έγκλημα, η εξάρτηση, η διάλυση οικογενειών. Η ρύθμιση της αντιμετώπισης αυτών των βασικών «κινδύνων» αποτελεί μέριμνα της κοινωνικής πολιτικής σε όλο το φάσμα των κοινωνιών σε βάθος χρόνου. Ειδικότερα στη σημερινή εποχή της «διακινδύνευσης», όπως εύστοχα έχει χαρακτηριστεί από πολλούς μελετητές, ο στόχος της αντιμετώπισης αυτών των κινδύνων εξαιτίας της κρίσης του καπιταλιστικού συστήματος είναι πιο ορατός από ποτέ. (Κοντογιάννη, Κάρουλας & Παπακωνσταντινοπούλου, 2013:21-22).

Η φύση της Κοινωνικής Πολιτικής ενσωματώνει τουλάχιστον τρία βασικά χαρακτηριστικά: είναι μεταβαλλόμενη, αντιφατική και πολυεπιστημονική - διεπιστημονική. Μεταβαλλόμενη διότι αναπτύσσεται και αναδιαμορφώνεται με βάση την αέναη διαδικασία μετεξέλιξης των κοινωνικών αναγκών και προβλημάτων. Αντιφατική διότι σηματοδοτεί μια «δημοκρατική κατάκτηση» κερδισμένη με κοινωνικούς αγώνες, αλλά ενεργοποιεί παράλληλα μηχανισμούς «κοινωνικού ελέγχου» και συλλογικών δεσμεύσεων που περιορίζουν τις ατομικές ελευθερίες, όπως για παράδειγμα ανεπιθύμητες υποχρεώσεις στο όνομα του κοινού καλού, πολυεπιστημονική διότι η διερεύνησή της μπορεί να έχει αφετηρία μια συγκεκριμένη επιστήμη από ένα φάσμα πολλών επιστημών, όπως η κοινωνιολογία, τα οικονομικά, ή η ιστορία και διεπιστημονική όταν στη διερεύνηση και ανάλυσή της χρησιμοποιούνται ταυτόχρονα και συνδυαστικά εργαλεία από περισσότερες επιστήμες, με στόχο να ερμηνευθούν και να κατανοηθούν σφαιρικά οι κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές συνθήκες που συντελούν στη διαμόρφωση της Κοινωνικής Πολιτικής (Βενιέρης, 2015:30-32).

Η χρήση του αγγλικού όρου “welfare state” που συχνά αποδίδεται στα ελληνικά ως κράτος ευημερίας ή πρόνοιας, ιστορικά, δημιουργήθηκε περί τα τέλη του 19ου αιώνα, όταν χώρες στην Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική υιοθέτησαν πρώιμα συστήματα κοινωνικής προστασίας με ομοιότητες μεταξύ τους αλλά και διαφορές με έναν όμως κοινό παρονομαστή την κάλυψη των βασικών αναγκών, τη διάθεση συλλογικών πόρων και την προαγωγή της ευημερίας σε όλα τα μέλη τους (Βενιέρης, 2015:91).

Συστήματα κοινωνικής προστασίας υπήρχαν βέβαια και παλιότερα. Η φροντίδα των αδυνάτων, των αρρώστων, των φτωχών, των ηλικιωμένων, των αναπήρων και γενικά των αναξιοπαθούντων, που δεν μπορούν να εργαστούν και δεν διαθέτουν πόρους επιβίωσης, συναντάται, αν και με διαφορετικές μορφές, ένταση και συνέχεια, σε όλες τις οργανωμένες κοινωνίες, από την Αρχαιότητα και τον Μεσαίωνα έως και σήμερα (Σακελλαρόπουλος, Οικονόμου, Σκαμνάκης & Αγγελάκη, 2018:21).

Όπως αναφέρει η Στασινοπούλου, το «Κράτος Πρόνοιας» ως όρος αναφέρεται στην ιστορικά καθορισμένη μορφή του αστικού κράτους στις αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες, η οποία χαρακτηρίζεται από μεγάλη διεύρυνση της κοινωνικής του λειτουργίας, ιδιαίτερα στη σφαίρα της κοινωνικής αναπαραγωγής. Αναλαμβάνει την ευθύνη κάλυψης αναγκών απασχόλησης, υγείας, παιδείας, κατοικίας, κοινωνικής φροντίδας, προστασίας του περιβάλλοντος και ελεύθερου χρόνου για τον ενεργό και μη ενεργό πληθυσμό, αναπτύσσοντας το μηχανισμό του για την παροχή ανάλογων υπηρεσιών ή για τη ρύθμιση της παροχής τους από τον ιδιωτικό - κερδοσκοπικό και μη - τομέα. Αποτελεί συγχρόνως ένα ιδεατό μοντέλο κράτους, βασισμένο στις αρχές της δράσης, με απώτερο στόχο την επίτευξη - ποσοτικά και ποιοτικά - της ευημερίας των πολιτών του και την εξάλειψη, ή τουλάχιστον τη σημαντική μείωση, της κοινωνικής ανισότητας. (Στασινοπούλου, 1990:26).

1.2 Το σύγχρονο Κοινωνικό Κράτος : ιστορική εξέλιξη, τυπολογία και κριτική του Κλασικού Κοινωνικού Κράτους

Από την εποχή της κρίσης, ο όρος «κράτος ευημερίας» σταδιακά υποκαθίσταται στις περισσότερες χώρες από τον αντίστοιχο κοινωνικό κράτος όπου είναι όρος ευρύτερος και περιλαμβάνει συνολικά το κοινωνικό σύστημα μιας χώρας. Η διαμόρφωση του κοινωνικού κράτους σε κάθε χώρα ακολούθησε μια μοναδική ιστορική διαδρομή. Οι μορφές των κοινωνικών και δημόσιων πολιτικών που εφαρμόστηκαν αντανακλούν εθνικές, πολιτικές και ιστορικές ιδιομορφίες και είναι ξεχωριστές. Ο πρώτος παγκόσμιος πόλεμος και η οικονομική κρίση του 1930 επηρέασαν σε μεγάλο βαθμό την εδραίωση του κράτους πρόνοιας.

Έχοντας ως επίκεντρο κυρίως την Ευρώπη, το σύγχρονο κοινωνικό κράτος, γνωρίζει τέσσερα στάδια κατά τα οποία παρατηρείται η εξέλιξη του (Σακελλαρόπουλος και συν. 2018:30-31) :

Το πρώτο στάδιο εξέλιξης του κράτους πρόνοιας, εμφανίζεται το 1870 εξελίσσεται μέχρι το 1930 και είναι το στάδιο του αποκαλούμενου «πειραματισμού». Με αφετηρία τη δημιουργία ενιαίου ασφαλιστικού συστήματος στη Γερμανία του Βίσμαρκ τη δεκαετία του 1880-90 συντελέστηκε η αρχική διεύρυνση της κοινωνικής λειτουργίας του κράτους και της αποσπασματικής ανάπτυξης συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης όπου προωθούνται νομοθετικές ρυθμίσεις με σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, εκπαίδευσης, εργασίας, κατοικίας και υγείας. Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, η οκτωβριανή επανάσταση στη Ρωσία, καθώς και οι αποτυχημένες εργατικές εξεγέρσεις σε μια σειρά άλλων χωρών (Ουγγαρία, Γερμανία, Ιταλία) αποτελούν μοχλό θέτουν επιτακτικά το ζήτημα των κοινωνικών μεταρρυθμίσεων. Εισηγητικές εκθέσεις νόμων στην Αγγλία το 1919, επισημαίνουν την αναγκαιότητα εξασφάλισης μεγάλου μέρους του κόστους αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης από το κράτος, ως ανάχωμα απέναντι στη σοσιαλιστική επιρροή και την κοινωνική όξυνση (Στασινοπούλου, 2003:48). Η χρηματιστηριακή κρίση του 1929 προκαλεί οικονομικές καταρρεύσεις, πτώση της παραγωγής, περικοπές της εργάσιμης εβδομάδας και κατακόρυφη αύξηση της ανεργίας. Ακολούθως εκδηλώνεται κρίση και στον αγροτικό τομέα, με την απότομη πτώση της τιμής των αγροτικών προϊόντων και την καταχρέωση των αγροτικών νοικοκυριών (Mazower M., 2001:118). Ο πειραματισμός αφορά στο είδος των κοινωνικών προγραμμάτων, στις αρχές και στους δικαιούχους.

Το δεύτερο στάδιο είναι αυτό της «σταθεροποίησης», το οποίο διαρκεί έως το 1950. Το στάδιο αυτό αποτελεί μια περίοδο κατά την οποία αρχές και προγράμματα της προηγούμενης περιόδου σταθεροποιούνται και ολοκληρώνονται, ενώ επεκτείνονται και σε άλλα κράτη, πλην των αρχικών (Σακελλαρόπουλος και συν. 2018:31).

Ωστόσο, το 1942 γεννιέται στην Αγγλία το σύστημα Beveridge το οποίο όμως τέθηκε σε εφαρμογή το 1948, καθώς δημιουργήθηκε για να καλύψει τις ανάγκες του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Η έκθεση του Beveridge έθεσε τις βάσεις του διευρυμένου κράτους πρόνοιας καθολικής κάλυψης σύμφωνα με ένα πρότυπο κοινωνικού φιλελευθερισμού που δικαιολογήθηκε από την ιδιαιτερότητα των κοινωνικών αναγκών και των καθολικών καταστροφών που προκάλεσε ο πόλεμος με την οδύνη του²

² Ντούνης, Α., *Το κράτος πρόνοιας και η έννοια του λόγου*. Ανακτήθηκε στις 20/12/2020. <https://socialpolicy.gr/2012/02/%CF%84%CE%BF-%CE%BA%CF%81%CE%B1%CF%84%CE%BF%CF%83-%CF%80%CF%81%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%B9%CE%B1%CF%83-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B7->

(Ντούνης, 2012). Γίνεται εμφανής η απουσία νέων ιδεών και προγραμμάτων. Η οικονομική κρίση του 1929-1932 δεν επιτρέπει άλλους πειραματισμούς.

Το τρίτο στάδιο της εξέλιξης των κρατικών κοινωνικών πολιτικών είναι το στάδιο «επέκτασης» και εκτείνεται από το 1950 μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '70. Αποτελεί την «κλασική» ή «χρυσή» περίοδο του κοινωνικού κράτους. Αποτέλεσε μια περίοδος ανασυγκρότησης των κρατών σε όλα τα επίπεδα και δη σε οικονομικό. Η οικονομική ανάπτυξη επέτρεψε την αύξηση των κοινωνικών δαπανών και, μέσω αυτών, την επέκταση των κοινωνικών προγραμμάτων και των υπηρεσιών. Η πλήρης απασχόληση, η αύξηση και η γενίκευση των κοινωνικών παροχών, η κοινωνική συναίνεση και ο θετικός ρόλος των συνδικάτων οδήγησαν στη δημιουργία της χρυσής εποχής του κράτους πρόνοιας (Σακελλαρόπουλος και συν. 2018:31). Κατά τους Pearson και Scherer, η περίοδος αυτή χαρακτηρίστηκε ως «χρυσή περίοδος» του κοινωνικού κράτους που πηγάζει από την επακόλουθη μεταπολεμική άνθηση. Πολλοί είναι αυτοί που προσεγγίζουν τη χρυσή εποχή συγκριτικά με τις τρέχουσες συνθήκες κρίσεις που καλούνται να διαχειριστούν τα υπάρχοντα συστήματα (Pearson, Scherer., 1997:6). Αυτήν την περίοδο το κοινωνικό κράτος συγκεντρώνει και αναδιανέμει με κοινωνικούς όρους ένα πολύ σημαντικό μερίδιο του κοινωνικού προϊόντος των αναπτυγμένων χωρών.

Το τέταρτο στάδιο είναι αυτό της «κρίσης», συμπίπτει με τη γενικότερη οικονομική και κοινωνική κρίση που εξελίσσεται έως τις ημέρες μας. Το κοινωνικό κράτος, οι πολιτικές του, οι πηγές χρηματοδότησης και οι στόχοι του αμφισβητούνται. Τα παραδοσιακά στηρίγματά του –το κράτος, τα συνδικάτα, η οικογένεια– βρίσκονται και αυτά σε παρακμή. Οι οικονομικοί –και όχι μόνο– παράγοντες θέτουν ως κύριο αίτημα την περικοπή των δαπανών, τη μείωση του κόστους των κοινωνικών προγραμμάτων, τη συρρίκνωση των παροχών. Οι πολιτικές σκληρής λιτότητας που επιβάλλει το νεοφιλελεύθερο σχέδιο στις ΗΠΑ και στο Ηνωμένο Βασίλειο τη δεκαετία του '80 αμβλύνονται τη δεκαετία του '90, αλλά επανέρχονται δριμύτερες και επεκτείνονται με την κρίση του 2008 και τα χρόνια που ακολουθούν. Μια μεγάλη πορεία αναμόρφωσης του συστήματος κοινωνικής πολιτικής εξελίσσεται όπου αναζητούνται πιο ρεαλιστικές

[%CE%B5%CE%BD%CE%BD%CE%BF%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%BB%CE%BF%CE%B3.html](#)

λύσεις, που να συνδυάζουν την κοινωνική αλληλεγγύη με την ανταγωνιστικότητα των οικονομιών (Σακελλαρόπουλος και συν. 2018:30-31).

1.3 Μοντέλα Κοινωνικού Κράτους

Σημαντική είναι η προσπάθεια κατηγοριοποίησης των κρατών πρόνοιας από τον Άγγλο θεωρητικό Titmuss με κριτήριο τη σχέση μεταξύ αγοράς, οικογένειας, και κράτους στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.

Ο Titmuss (Σακελλαρόπουλος και συν. 2018:31), στην κλασική του κατάταξη, διακρίνει τρία μοντέλα κράτους πρόνοιας:

α) Το υπολειμματικό (residual), όπου το κράτος δρα σαν δίχτυ ασφάλειας, παρεμβαίνοντας και ασκώντας κοινωνική πολιτική, μόνον όταν η αγορά και η οικογένεια αποτυγχάνουν να καλύψουν τις ανάγκες του ατόμου. Η βασική ιδέα πίσω από αυτήν την αντίληψη είναι ότι το κοινωνικό κράτος οφείλει να διδάξει τους ανθρώπους πώς είναι να επιβιώνουν χωρίς τη βοήθειά του, συνεπώς η κρατική παρέμβαση είναι ελάχιστη.

β) Το βιομηχανικό (industrial achievement-performance) όπου συνδέει την κοινωνική πολιτική με την οικονομία της αγοράς και τονίζει τον λειτουργικό - επιβοηθητικό της χαρακτήρα, έτσι ώστε οι κοινωνικές ανάγκες να καλύπτονται με βάση την εργασία, την επίδοση και την παραγωγικότητα. Τα προσόντα παίζουν σημαντικό ρόλο όπως επίσης και τα κίνητρα προς εργασία. Από τις κοινωνικές πολιτικές αναγνωρίζονται μόνον η εκπαιδευτική πολιτική και η κοινωνική ασφάλιση.

γ) Το θεσμικό-αναδιανεμητικό (institutional-redistributive) όπου είναι το πιο σύγχρονο και ανθρωπιστικό μοντέλο κράτους πρόνοιας και σύμφωνα με αυτό η κοινωνική πολιτική καλύπτει με καθολικό τρόπο τις κοινωνικές ανάγκες των ατόμων έξω από τους μηχανισμούς της αγοράς. Το κοινωνικό κράτος εμφανίζεται ως θεσμός με συνολική κοινωνική λειτουργία, που μεταφέρει σημαντικούς πόρους μέσω της αναδιανομής του κοινωνικού προϊόντος στους κοινωνικά αδυνάτους. Πρόκειται για το μοντέλο που αποσκοπεί στην επίτευξη της ισότητας των ατόμων.

Παράδειγμα του υπολειμματικού μοντέλου σύμφωνα με τον Titmuss είναι οι ΗΠΑ, οι σκανδιναβικές χώρες χαρακτηρίζονται από το θεσμικό αναδιανεμητικό μοντέλο ενώ η Βρετανία έχει στοιχεία του υπολειμματικού και βιομηχανικού μοντέλου. Η Γερμανία

είναι ένα παράδειγμα βιομηχανικού μοντέλου, ενώ οι λατινογενείς χώρες έχουν στοιχεία του υπολειμματικού και βιομηχανικού μοντέλου.

Ωστόσο, η παραπάνω κατάταξη των κρατών πρόνοιας παραμένει θεωρητική και αφηρημένη μη λαμβάνοντας υπόψη τις μορφές και ιδιαιτερότητες των επιμέρους κρατών. Για το λόγο αυτό, η ενδεδειγμένη και διασημότερη ταξινόμηση των μοντέλων κράτους πρόνοιας ανήκει στον Esping-Andersen. Ενδεδειγμένη διότι αφιέρωσε μια πολύχρονη μελέτη στο ζήτημα των μοντέλων με βάση πολυετή συγκριτικά στοιχεία και διατύπωσε μία θεωρία με εμπειρική θεμελίωση ενώ ο Titmuss κάποιες σελίδες σε βιβλία του με βάση κυρίως τη μακροσκοπική παρατήρηση. Και διασημότερη γιατί πέρα από την εξαιρετική ανάλυση της θεωρίας των μοντέλων αυτών, εμφανίστηκε κατά την περίοδο άνθησης του ακαδημαϊκού αντικειμένου της Κοινωνικής Πολιτικής.

Σε αντιστοιχία με τον Titmuss, ο Esping-Andersen αναγνωρίζει τρία πρότυπα κρατών πρόνοιας:

α) Το φιλελεύθερο μοντέλο (ΗΠΑ, Καναδάς, Νέα Ζηλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Αυστραλία) όπου χαρακτηρίζεται από χαμηλό βαθμό αποεμπορευματοποίησης, επιλεκτική κοινωνική βοήθεια στα πιο αδύναμα μέλη της κοινωνίας μετά από έλεγχο των εισοδημάτων καθώς το κράτος επιδοτεί τις παροχές μέσω της αγοράς, κατόπιν ελέγχου του εισοδήματος. Το κράτος πρόνοιας λειτουργεί σαν δίκτυο ασφάλειας για όσους δεν έχουν σύνταξη, ενώ η κοινωνική παρέμβαση οδηγεί σε κοινωνικές ανισότητες, καθώς η ισότητα που εξασφαλίζει είναι ισότητα προς τα κάτω δηλαδή τη φτώχεια. Σε αυτό το μοντέλο αντιστοιχεί το υπολειμματικό μοντέλο του Titmuss.

β) Το συντηρητικό – κορπορατιστικό μοντέλο (Αυστρία, Ιταλία, Γαλλία, Γερμανία) όπου χαρακτηρίζεται από σχετικό βαθμό αποεμπορευματοποίησης και από τη διαφοροποίηση μεταξύ των κοινωνικών ομάδων και την απονομή προνομίων, με κριτήρια την κοινωνική τάξη και την κοινωνική θέση. Η αναδιανομή πόρων επιτελείται μέσα στον στενό κύκλο των εργαζομένων και της οικογένειας ενώ αποκλείονται οι μη εργαζόμενοι. Η σημασία της οικογένειας σε αυτό το μοντέλο, ως δικαιούχου παροχών, είναι μεγάλη. Σε αυτό το μοντέλο αντιστοιχεί το βιομηχανικό μοντέλο του Titmuss.

γ) Το σοσιαλδημοκρατικό -σκανδιναβικό μοντέλο (Σουηδία, Νορβηγία, Φινλανδία, Δανία) όπου χαρακτηρίζεται από πλήρη αποεμπορευματοποίηση των κοινωνικών παροχών. Η καθολική κάλυψη των αναγκών, η πλήρης απασχόληση και η ισότητα

αποτελούν μόνιμους στόχους της κοινωνικής πολιτικής. Η αρχή της καθολικότητας των παροχών συνδέεται με την ιδιότητα του πολίτη και όχι με τη θέση της εργασίας ή την ανάγκη. Η κοινωνικοποίηση της κάλυψης βασικών βιοτικών αναγκών και η εγγύηση ενός επιπέδου συνθηκών διαβίωσης στο σύνολο του πληθυσμού ανεξάρτητα από το εισόδημα ή την απασχόληση συνδυάζονται με την προληπτική στήριξη της οικογένειας. Αποκαλείται σοσιαλδημοκρατικό-σκανδιναβικό, γιατί εφαρμόστηκε από σοσιαλδημοκρατικά κόμματα κυρίως στις σκανδιναβικές χώρες. Σε αυτό το μοντέλο αντιστοιχεί το θεσμικό αναδιανεμητικό μοντέλο του Titmuss.

Τέλος, υποστηρίχτηκε με αρκετή πειστικότητα και η ύπαρξη ενός νοτιοευρωπαϊκού μοντέλου κοινωνικού κράτους πρόνοιας, στο οποίο εντάσσεται η Ελλάδα, η Ισπανία, η Πορτογαλία και η Ιταλία. Σύμφωνα με τον Ferrera, η οικογένεια παίζει σημαντικό ρόλο στην παροχή κοινωνικής φροντίδας και προστασίας, ενώ η κεντρική αναδιανομή εξαντλείται κυρίως στην παροχή συντάξεων. Η σχέση ιδιωτικού – δημόσιου είναι εκτεταμένη, αλλά καθορίζεται και αυτή από την κυρίαρχη μορφή της πελατειακής σχέσης κράτους-πολίτη. Χαρακτηρίζεται από μεγάλες ανισότητες και έλλειψη ισοτιμίας μεταξύ των πολιτών, ενώ τις τελευταίες δεκαετίες υφίσταται έντονες πιέσεις από το δημογραφικό πρόβλημα και τις μεγάλες εισροές μεταναστών.

Από άλλους συγγραφείς αμφισβητείται, ωστόσο, η ύπαρξη αυτού του τύπου κοινωνικού κράτους, καθώς οι Νοτιοευρωπαϊκές Χώρες εντάσσονται στον συντηρητικό τύπο (Σακελλαρόπουλος και συν. 2018:33).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΣΧΕΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Στο παρόν κεφάλαιο αναλύεται η έννοια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η σχέση κοινωνικής πολιτικής και τοπικής αυτοδιοίκησης, περιγράφεται ο ρόλος των ΟΤΑ στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής, καθώς η σύγχρονη τάση αποκέντρωσης μεταφέρει πλήθος αρμοδιοτήτων στους ΟΤΑ στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής. Τέλος, παρουσιάζονται οι τομείς που κατατάσσονται οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ για τις τοπικές υποθέσεις και αναλύονται λεπτομερώς εκείνες που αφορούν τον τομέα της Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης.

2.1 Έννοια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Με τον όρο Τοπική Αυτοδιοίκηση εννοούμε τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων από αυτοδιοικούμενα, αυτοτελή δηλαδή νομικά πρόσωπα, με δικό τους προσωπικό και περιουσία, τα οποία υπόκεινται στη διοικητική εποπτεία του Κράτους. (Χρυσανθάκης Χαράλαμπος, 2006). Επίσης, η εκλογή των οργάνων γίνεται με καθολική ψηφοφορία από τους δημότες τις περιφέρειας. Επομένως, ο όρος περιλαμβάνει όχι μόνο γεωγραφική αλλά και δημογραφική σημασία, εννοώντας ότι κάθε ΟΤΑ έχει καθορισμένη έκταση, έδρα καθώς και συγκεκριμένο πληθυσμό. Κύριος σκοπός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι η διαχείριση των τοπικών υποθέσεων από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Τοπική υπόθεση είναι εκείνη που αναφέρεται στην προαγωγή των συμφερόντων των κατοίκων της περιφέρειας των ΟΤΑ. Νόμος καθορίζει το εύρος και τις κατηγορίες των τοπικών υποθέσεων, καθώς και την κατανομή τους στους επί μέρους βαθμούς. Το Κράτος ασκεί στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης εποπτεία που συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας και δεν επιτρέπεται να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση τους³. (Άρθρα 101 & 102 του Συντάγματος, (www.hellenicparliament.gr).

³ Βουλή των Ελλήνων, Άρθρα 101 & 102 του Συντάγματος. Ανακτήθηκε στις 28/12/2020 <https://www.hellenicparliament.gr>

2.2 Ο Διευρυνόμενος Ρόλος : Άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.)

Ο διαρκώς διευρυνόμενος ρόλος των ΟΤΑ συμπεριέλαβε, κυρίως από τη 10ετία του '90 και μετά, και το πεδίο της κοινωνικής πολιτικής. Η επέκταση αυτή προέκυψε από συγκλίνουσες τάσεις τόσο σε κεντρικό όσο και σε τοπικό επίπεδο.

Οι Δήμοι αναλαμβάνουν αρμοδιότητες στον τομέα της κοινωνικής προστασίας θεωρώντας ότι όντας εγγύτερα στον πολίτη και στην τοπική κοινωνία μπορούν να ανταποκριθούν καλύτερα στις ανάγκες και στα προβλήματα κοινωνικής φύσεως (οικογένεια, γειτονιά κ.λπ.). Εξ αιτίας του έντονα ανθρωποκεντρικού χαρακτήρα των πολιτικών αυτών η ΤΑ επεδίωξε την ανάληψη αντίστοιχων ευθυνών, συμβατών και με τη διαπροσωπική φύση των πολιτικών σχέσεων στο τοπικό επίπεδο. Αντιστρόφως η κεντρική εξουσία στην προσπάθειά της να ελέγξει και να υπερβεί το περίφημο «στρες του κράτους», ήτοι την αυξανόμενη αδυναμία κεντρικού αποτελεσματικού χειρισμού μιας πανσπερμίας λεπτομερειών εφαρμογής και τεχνικών προβλημάτων, επεδίωξε να μεταφέρει τα διαχειριστικά ζητήματα στους τοπικούς θεσμούς. Αν και η πολιτική πρόθεση διαφέρει, τα «δια ταύτα» συγκλίνουν. (Campbell, 1982:377).

2.3 Το θεσμικό πλαίσιο άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης

2.3.1 Το Θεσμικό πλαίσιο

Η άσκηση κοινωνικής πολιτικής από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης οριοθετείται τόσο από τον Δημοτικό Κοινοτικό Κώδικα (Ν.3463/2006 ΦΕΚ 114/τεύχος Α'8-6-2006) όσο και στο Πρόγραμμα Καλλικράτης (Ν.3852/2010 ΦΕΚ 87/ Α/2010) με τον οποίο ενισχύθηκε σημαντικά κατατάσσοντας μάλιστα την Ελλάδα μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Ε με την πλέον αποκεντρωμένη Τ.Α (Akrivopoulou, Dimitropoulos, Koutnatzis, 2012).

Η ολοκλήρωση ήρθε με τον Ν.4071/2012 (ΦΕΚ 85/τεύχος Α'/11.04.2012) «Ρυθμίσεις για την τοπική ανάπτυξη, την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση - ενσωμάτωση της Οδηγίας 2009/50/ΕΚ», ο οποίος χαρακτηρίστηκε ως «Καλλικράτης 2» και συμπεριελάμβανε ρυθμίσεις που συμπλήρωσαν και τροποποίησαν άρθρα του Ν.3852/2010.

Πιο αναλυτικά, η δυνατότητα των ΟΤΑ να ασκούν κοινωνική πολιτική είναι θεσμοθετημένη και οι αρμοδιότητες των Δήμων ορίζονται στο άρθρο 75 παράγραφος Ι του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων υπό τον τομέα ε) «Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης» του Ν. 3463/2006, (ΦΕΚ 114/τεύχος Α΄/8-6-2006), όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 94 του Ν. 3852/2010, ΦΕΚ 87 /τεύχος Α΄/7-6-2010) και τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 44 του Ν. 3979/2011, (ΦΕΚ 138/τεύχος Α΄/16-6-2011). Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 75, εδάφιο Ι του Ν. 3463/2006 «οι δημοτικές και οι κοινοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας». Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 75 του Ν.3463/2006 όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 97 του Ν. 3852/2010 (υπηρεσιακές μονάδες Δήμων) οι Δήμοι στο πλαίσιο κατάρτισης των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας μπορούν να περιλάβουν, υπηρεσιακή μονάδα με αντικείμενο την Άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτικών Ισότητας των Φύλων. Έχουν όμως τη δυνατότητα να ιδρύσουν και ξεχωριστά νομικά πρόσωπα που σκοπός τους είναι η οργάνωση και η λειτουργία ορισμένης δημοτικής ή κοινοτικής υπηρεσίας με γνώμονα την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών των κατοίκων, όπως η σύσταση κέντρων κοινωνικής προστασίας, πνευματικών ή αθλητικών κέντρων, βιβλιοθηκών, μουσείων κ.ά.. (ΚΔΚ άρθρο 239). Επιτρέπεται επίσης να συστήνουν Δημοτικές ή κοινοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις με σκοπό την οργάνωση λειτουργιών ή δραστηριοτήτων και την παροχή υπηρεσιών συναφών ή συνδεδεμένων με τις αρμοδιότητές τους, που αναφέρονται στους τομείς της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης (ΚΔΚ άρθρο 254). (www.e-nomothesia.gr/autodioikese-demoi/n-3463-2006.html).

Επιπροσθέτως, με τον Ν. 4071/2012 (ΦΕΚ 85/Α/11.04.2012) ο οποίος χαρακτηρίστηκε ως «Καλλικράτης 2» και συμπεριελάμβανε ρυθμίσεις που συμπλήρωσαν και τροποποίησαν άρθρα του Ν.3852/2010 προστέθηκε το πρόγραμμα «Α.ΚΣ.Ι.Α» (Αυτοδιοίκηση, Κοινωνική Συνοχή Ισόρροπη Ανάπτυξη) το οποίο είχε στόχο τη βελτίωση σε τοπικό επίπεδο των όρων για βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση των όρων για την τοπική οικονομία, την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή ενώ ενσωμάτωσε τη θέσπιση της λειτουργίας των Κοινωνικών Παντοπωλείων για την παροχή ειδών πρώτης ανάγκης, για τη σίτιση και ένδυση αστέγων και οικονομικά αδυνάτων δημοτών (www.e-nomothesia.gr/autodioikese-demoi/n-4071-2012.html) .

2.3.2 Τομείς που κατατάσσονται οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ

Οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ για τις τοπικές υποθέσεις κατατάσσονται «κυρίως» στους εξής επτά (7) τομείς:

1. Ανάπτυξη
2. Περιβάλλον
3. Ποιότητα Ζωής και Εύρυθμη Λειτουργία των Πόλεων και των Οικισμών
4. Απασχόληση
5. Κοινωνική προστασία και αλληλεγγύη
6. Παιδεία, πολιτισμός και αθλητισμός
7. Πολιτική Προστασία.

2.3.3 Οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ στον τομέα της Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης

Στον τομέα της Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης, (υπό στοιχείο ε) του Ν.3463/2006 (ΦΕΚ 114/τεύχος Α' /8-6-2006) όπως συμπληρώθηκε με τον Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87/τεύχος Α' /7-6-2010) οι αρμοδιότητες που αφορούν τη διοίκηση κρατικών αρμοδιοτήτων σε τοπικό επίπεδο είναι οι παρακάτω:

- Η εφαρμογή πολιτικών ή η συμμετοχή σε δράσεις που αποσκοπούν στην υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα της βρεφικής και παιδικής ηλικίας και της τρίτης ηλικίας, με την ίδρυση και λειτουργία νομικών προσώπων και ιδρυμάτων όπως παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών, βρεφοκομείων, ορφανοτροφείων, κέντρων ανοικτής περίθαλψης και ημερήσιας φροντίδας, ψυχαγωγίας και αναψυχής ηλικιωμένων, γηροκομείων κ.λπ. και τη μελέτη και εφαρμογή σχετικών κοινωνικών προγραμμάτων.
- Η εφαρμογή πολιτικών ή η συμμετοχή σε δράσεις και προγράμματα, που στοχεύουν στη μέριμνα, υποστήριξη και φροντίδα ευπαθών κοινωνικών ομάδων με την παροχή υπηρεσιών υγείας και την προαγωγή ψυχικής υγείας, όπως δημιουργία δημοτικών και κοινοτικών ιατρείων, κέντρων αγωγής υγείας, υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με αναπηρία, κέντρων ψυχικής υγείας, συμβουλευτικής στήριξης των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας και βίας κατά συννοικούντων προσώπων και κέντρων πρόληψης κατά εξαρτησιογόνων ουσιών.

- Η μέριμνα για τη στήριξη αστέγων και οικονομικά αδύνατων δημοτών, με την παραχώρηση δημοτικών και κοινοτικών οικοπέδων σε αυτούς ή με την παροχή χρηματικών βοηθημάτων, ειδών διαβίωσης και περίθαλψης σε κατοίκους που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα διαβίωσης κατά τις προβλέψεις αυτού του Κώδικα.
- Η σχεδίαση, η οργάνωση, ο συντονισμός και η εφαρμογή προγραμμάτων και πρωτοβουλιών για την πρόληψη της παραβατικότητας στην περιφέρειά τους, με τη δημιουργία Τοπικών Συμβουλίων Πρόληψης Παραβατικότητας.
- Ο σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη αθίγγανων, παλιννοστούντων ομογενών, μεταναστών και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας.
- Η προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης με τη δημιουργία τοπικών δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης, εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων εθελοντών που θα δραστηριοποιούνται για την επίτευξη των στόχων και την υποβοήθηση του έργου της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης του Δήμου και της Κοινότητας.
- Η εφαρμογή προγραμμάτων εμβολιασμών και η διενέργειά τους.
- Η τήρηση κανόνων υγιεινής των δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων.
- Η χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ιδρυμάτων παιδικής πρόνοιας σε ιδιώτες, καθώς και σε συλλόγους ή σωματεία, που επιδιώκουν φιλανθρωπικούς σκοπούς.
- Η άσκηση ελέγχου και εποπτείας στα Ιδρύματα παιδικής προστασίας ιδιωτικού δικαίου (ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί) και η ευθύνη λειτουργίας των παιδικών εξοχών.
- Η εποπτεία επί των φιλανθρωπικών σωματείων και ιδρυμάτων, καθώς και η έγκριση του προϋπολογισμού τους, η παρακολούθηση και ο έλεγχος των επιχορηγήσεων, που δίδονται σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με κοινωφελείς σκοπούς.
- Η οικονομική ενίσχυση αυτοστεγαζόμενων, η μίσθωση ακινήτων, η ρύθμιση διαφόρων θεμάτων κοινωνικής κατοικίας και η επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της οικείας νομοθεσίας.
- Ο διορισμός μελών διοικητικών συμβουλίων, η εποπτεία και η ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας ιδρυμάτων προστασίας και αγωγής οικογένειας του παιδιού (όπως Κέντρων Παιδικής Μέριμνας, Παιδικών Σταθμών, Παιδικών Εξοχών, παραρτημάτων ΠΙΚΠΑ και ΚΕΠΕΠ).

- Ο ορισμός ιατρών προς εξέταση επαγγελματιών και εργαζομένων σε Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος για τη χορήγηση σε αυτούς βιβλιαρίων υγείας.
- Η χορήγηση της Κάρτας Αναπηρίας, μετά από σχετική γνωμοδότηση της αρμόδιας Επιτροπής Πιστοποίησης Αναπηρίας.
- Η έκδοση πιστοποιητικών οικονομικής αδυναμίας.
- Η καταβολή επιδομάτων σε τυφλούς, κωφάλαλους, ανασφάλιστους παραπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους, διανοητικά καθυστερημένους, ανίκανους προς εργασία, υποφέροντες από εγκεφαλική παράλυση (σπαστικούς), απροστάτευτους ανήλικους, υποφέροντες από αιμολυτική αναιμία και βαριά ανάπηρους, καθώς και σε λοιπά άτομα δικαιούμενα παροχής κοινωνικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 57/1973 (ΦΕΚ 149 Α'), της σχετικής νομοθεσίας, καθώς και των οικείων κανονιστικών ρυθμίσεων.
- Η δωρεάν παραχώρηση της χρήσης οικημάτων λόγω απορίας ή για άλλους σοβαρούς λόγους.
- Η αναγνώριση δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής-
- Η υλοποίηση: α) προγραμμάτων δημόσιας υγιεινής που οργανώνονται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή από άλλα Υπουργεία, το κόστος των οποίων βαρύνει απευθείας τον προϋπολογισμό του αντίστοιχου Υπουργείου, β) εκτάκτων προγραμμάτων δημόσιας υγείας, τα οποία εκτελούνται με έκτακτη Χρηματοδότηση, γ) προγραμμάτων δημόσιας υγείας που χρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Η έκδοση αποφάσεων παροχής κοινωνικής προστασίας.
- Η χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας δημοτικών και ιδιωτικών παιδικών ή βρεφονηπιακών σταθμών.
- Η χορήγηση αδειών διενέργειας λαχειοφόρων αγορών, εράνων και φιλανθρωπικών αγορών.
- Η έκδοση τοπικών υγειονομικών διατάξεων και η λήψη μέτρων σε θέματα δημόσιας υγιεινής.
- Η πληροφόρηση των δημοτών για θέματα δημόσιας υγείας.
- Η χορήγηση άδειας λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων περίθαλψης ηλικιωμένων ή ατόμων, που πάσχουν ανίατα από κινητική αναπηρία.
- Η επιβολή κυρώσεων σε ιατρούς, οι οποίοι πωλούν φάρμακα χωρίς άδεια, καθώς και σε βάρος ιατρών και φαρμακοποιών για κατοχή ή πώληση δειγμάτων φαρμάκων.

- Η οργάνωση αυτοτελώς ή σε συνεργασία με τις αντίστοιχες περιφερειακές υπηρεσίες ειδικών προγραμμάτων για την προστασία και προαγωγή της Δημόσιας Υγείας στην περιοχή αρμοδιότητάς τους, κατά τις ρυθμίσεις της παρ. 7 του άρθρου 14 του ν.
- (ΦΕΚ 197 Α΄).
- Η εφαρμογή προγραμμάτων για την καταπολέμηση λοιμωδών και παρασιτικών νοσημάτων ζώων.
- Η επιβολή ή άρση υγειονομικών μέτρων, λόγω εμφάνισης βαριάς επιζωοτίας για την έκδοση πιστοποιητικών προς μεταφορά ζώων.
- Ο ορισμός ελεγκτή γιατρού Ο.Γ.Α. για τα Ν.Π.Δ.Δ. του νομού.
- Ο ορισμός μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των Ταμείων Πρόνοιας και Προστασίας Πολυτέκνων, από το δήμο όπου εδρεύουν τα ταμεία.
- Η εφαρμογή, οργάνωση και εποπτεία της τεχνητής σπερματέγχυσης και του συγχρονισμού του οίστρου των ζώων.
- Η παροχή γνωμάτευσης από τον αρμόδιο κτηνίατρο για υγειονομική καταλληλότητα των ζώων όταν πρόκειται για πλανόδια έκθεση ζώων.
- Η σχεδίαση, η οργάνωση, ο συντονισμός και η εφαρμογή προγραμμάτων προώθησης της ισότητας των φύλων, σύμφωνα με τις πολιτικές της ΓΓΙΦ και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων και πρωτοβουλιών για την προώθηση της ισότητας των φύλων εντός των διοικητικών τους ορίων, καθώς και την εφαρμογή του εργαλείου της «Ευρωπαϊκής Χάρτας για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες», με την υλοποίηση των δεσμεύσεων που διατυπώνονται σε αυτή για την προώθηση της αρχής της ισότητας των φύλων. (<https://www.e-nomothesia.gr/autodioikese-demoi/n-3463-2006.html>).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Σε αυτό το κεφάλαιο γίνεται αναφορά στην έννοια της κρίσης και στο ρόλο που έπαιξαν οι ΟΤΑ σε συνθήκες οικονομικής κρίσης. Επίσης αναλύεται εκτενώς η μεταρρύθμιση Καλλικράτης που συνέπεσε με την οικονομική κρίση και περιγράφονται με έμφαση οι αλλαγές που έφερε στη λειτουργία των ΟΤΑ. Τέλος παρουσιάζονται αναλυτικά οι δομές άσκησης κοινωνικής πολιτικής και οι δράσεις τους πριν και μετά την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης.

3.1 Ορισμός κρίσης

Κρίση σύμφωνα με το λεξικό⁴ είναι η ενέργεια και το αποτέλεσμα του κρίνω, η νοητική ενέργεια που οδηγεί σε μια απόφαση και η απότομη όξυνση ενός προβλήματος. (<https://el.wiktionary.org/wiki/%CE%BA%CF%81%CE%AF%CF%83%CE%B7>).

Συγκεκριμένα κρίση είναι μια εκτροπή από την κατάσταση της κανονικότητας και μπορεί να προσλάβει διαβαθμίσεις αντικανονικότητας από μια κατάσταση απλής διαταραχής μέχρι την κατάσταση μη ελεγχόμενων εκρηκτικών γεγονότων και την κατάσταση του χάους και του πανικού. Συνεπώς, μια κρίση εμπεριέχει μια απειλή σχετικά με τους πόρους και τους ανθρώπους, την απώλεια του ελέγχου και ορατές ή αόρατες συνέπειες στους ανθρώπους, τους πόρους και τους οργανισμούς. (Πανηγυράκης, 2001).

Οικονομική κρίση, είναι το φαινόμενο κατά το οποίο μια οικονομία χαρακτηρίζεται από μια διαρκή και αισθητή μείωση της οικονομικής της δραστηριότητας. Όταν λέμε οικονομική δραστηριότητα αναφερόμαστε σε όλα τα μακροοικονομικά μεγέθη της οικονομίας, όπως η απασχόληση, το εθνικό προϊόν, οι τιμές, οι επενδύσεις κ.λπ. Ο βασικότερος δείκτης οικονομικής δραστηριότητας είναι οι επενδύσεις, οι οποίες, όταν αυξομειώνονται, συμπαρασύρουν μαζί τους και όλα τα υπόλοιπα οικονομικά μεγέθη (Κουφάρης, 2010).

⁴ Κρίση. Ανακτήθηκε στις 03/01/2021
<https://el.wiktionary.org/wiki/%CE%BA%CF%81%CE%AF%CF%83%CE%B7>

3.2 Ο ρόλος των ΟΤΑ σε συνθήκες οικονομικής κρίσης

Η οικονομική κρίση που ξέσπασε το 2008 επηρεάζει την τοπική αυτοδιοίκηση περισσότερο από κάθε άλλο διοικητικό επίπεδο του κράτους. Αυτό συμβαίνει γιατί οι ΟΤΑ βρίσκονται πιο κοντά στους πολίτες και φέρουν σημαντική ευθύνη στην προάσπιση των συμφερόντων τους με στόχο τη βελτίωση και την ενίσχυση της περιφερειακής οικονομίας, την προώθηση της απασχόλησης, την καταπολέμηση της ανεργίας και των φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού.

Η οικονομική κρίση δοκιμάζει την οικονομική οργάνωση και τη δομή της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η μείωση των οικονομικών πόρων από την κεντρική κυβέρνηση προς τις τοπικές αρχές, ανάγκασε τους ΟΤΑ να θεσπίσουν νέες πρακτικές για την αντιμετώπισή της. Γενναίες μεταρρυθμίσεις που στοχεύουν σε λιγότερους και ισχυρότερους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, κρίνονται απαραίτητες, οι οικονομικές προτεραιότητες μεταβάλλονται και πολιτική βούληση αλλάζει προσανατολισμό. Το παράδειγμα του «Καλλικράτη» αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα προς την κατεύθυνση αυτή, καθώς συνέβαλε στην αρτιότερη οικονομική και διοικητική λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης και ειδικότερα των δήμων (Μακρυδημήτρης, 2013).

3.3 Η μεταρρύθμιση Καλλικράτης

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω η οικονομική κρίση που ξέσπασε το 2008 επηρεάζει την τοπική αυτοδιοίκηση περισσότερο από κάθε άλλο διοικητικό επίπεδο του κράτους. Ο συνεχώς διευρυνόμενος ρόλος των ΟΤΑ στην άσκηση πολιτικών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των περιφερειών είναι επιτακτικός. Το πρόγραμμα Καλλικράτης συνέβαλε στην αρτιότερη οικονομική και διοικητική λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης και ειδικότερα των δήμων.

Αναλυτικά, ο Ν.3852/2010 τέθηκε σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2011 προκειμένου να ενισχυθεί η αποκέντρωση και να εκσυγχρονιστούν οι τοπικές και περιφερειακές δημόσιες διοικήσεις. Η συγκεκριμένη μάλιστα μεταρρύθμιση προετοιμαζόταν για αρκετά χρόνια, αλλά λόγω της ανάγκης για οικονομικό εξορθολογισμό και τη μείωση του αριθμού των υπαλλήλων λόγω της υιοθέτησης μέτρων λιτότητας, τέθηκε σε ισχύ νωρίτερα. Η εδαφική αναδιοργάνωση της χώρας μέσω του Καλλικράτη μετέβαλε τη

δομή της τοπικής αυτοδιοίκησης με τη συνένωση των ΟΤΑ. Εφαρμόστηκε ένα σύστημα Τοπικής Αυτοδιοίκησης δύο βαθμών και αποκεντρωμένης διοίκησης. Η πρώτη βαθμίδα (α΄) αποτελείται από 325 διευρυμένους Δήμους ύστερα από την συνένωση των 1034 Δήμων, η δεύτερη (β΄) αποτελείται από 13 Περιφέρειες, ύστερα από την κατάργηση των 54 Νομαρχιών, των 19 Επαρχιών, των 3 διευρυμένων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων. Οι πρότερες 13 κρατικές περιφέρειες αντικαταστάθηκαν από τις 7 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις (ΦΕΚ 87/Α/7-6-2010). Με τον τρόπο αυτό μειώθηκαν οι δημόσιες δαπάνες, ενώ τέθηκαν στόχοι για την ενίσχυση της τοπικής αυτοδιοίκησης και τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών της. Με το πρόγραμμα Καλλικράτης, ενώ αποδόθηκε στους νέους Δήμους μια σειρά από διευρυμένες αρμοδιότητες, η μείωση στη χρηματοδότηση κατά 60%, οι περικοπές και οι απολύσεις προσωπικού καθώς και ο έλεγχος στους προϋπολογισμούς δυσχέραινε ακόμη περισσότερο τη συνεισφορά τους στην επίλυση της δημοσιονομικής και κοινωνικής κρίσης.

Η «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» εναρμονίστηκε με τις επιταγές της Συνθήκης της Λισσαβόνας στις αρχές και τις αξίες που την διέπουν, όσο και στο πλαίσιο που προσδιορίζει την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση. Ο ίδιος νόμος 3852/2010 ενδυναμώνοντας το ρόλο των ΟΤΑ στον τοπικό αναπτυξιακό προγραμματισμό, καλεί την τοπική αυτοδιοίκηση να εναρμονιστεί με τις ευρωπαϊκές επιταγές και να δραστηριοποιηθεί σε τομείς προώθησης της οικονομικής ανάπτυξης, των κοινωνικών παροχών και της βελτίωσης των υποδομών. Η δημιουργία του νέου πολιτειακού σκηνικού στην Τοπική Αυτοδιοίκηση σήμανε τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων εκπαίδευσης, πρόνοιας, υγείας, απασχόλησης και από τις Νομαρχίες στους Δήμους, ενώ στις Περιφέρειες ανατέθηκε η διεκπεραίωση των έργων υποδομής. Μεταξύ των άλλων, ενθαρρύνεται η συμμετοχή των πολιτών μέσα από την υλοποίηση δράσεων απασχόλησης και κοινωνικής ενσωμάτωσης διαφόρων κατηγοριών ανέργων στα πλαίσια των Εθνικών και Ευρωπαϊκών Πολιτικών (Άρθρο 186, εδάφιο Δ). Σύμφωνα με τις θέσεις της τότε κυβέρνησης, η εφαρμογή του Προγράμματος Καλλικράτης ήταν μια ανεπανάληπτη ένδειξη εμπιστοσύνης του κράτους προς τους Έλληνες πολίτες (ΥΠΕΣΑΗΔ, 21/10/2010). Σκοπός της μεταρρυθμιστικής αυτής προσπάθειας ήταν να καταπολεμηθεί ο συγκεντρωτισμός των εξουσιών της κεντρικής διοίκησης, η επικάλυψη αρμοδιοτήτων, ο κατακερματισμός των οργανωτικών δυνατοτήτων των ΟΤΑ και η κατασπατάληση οικονομικών κονδυλίων από τον κρατικό προϋπολογισμό

(ΥΠΕΣΑΗΔ, 2010). Οι μεταρρυθμίσεις αφορούν όλους τους τομείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Καθορίζουν τη σύσταση των Δήμων, όπου λαμβάνονται υπόψη πληθυσμιακές και γεωγραφικές υφιστάμενες συνθήκες, τη συγκρότησή τους σε δημοτικές ενότητες, τοπικές και δημοτικές κοινότητες (Αιτιολογική έκθεση του Ν.3852/2010), τη θέσπιση δημοτικών και τοπικών συμβουλίων, οικονομικής, εκτελεστικής επιτροπής και επιτροπής ποιότητας ζωής, την ανάδειξη της δημοτικής παράταξης που λαμβάνει την πλειοψηφία (50+1) των ψήφων, την επιμήκυνση της θητείας της, τη διεξαγωγή των εκλογών την ίδια μέρα με τις ευρωεκλογές, την ανάληψη των καθηκόντων την 1η Σεπτεμβρίου, τη θεσμοθέτηση του ασυμβίβαστου σε δήμου άνω των 10.000 κατοίκων (Αιτιολογική έκθεση του Ν.3852/2010). Για την οργάνωση της διοικητικής δομής των ΟΤΑ, το μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα ορίζει τις αρμοδιότητες του Δημάρχου και του Προέδρου των τοπικών κοινοτήτων, τα καθήκοντα των αντιδημάρχων και των αντιπροέδρων, τον χρόνο της θητείας τους, τη σύσταση του εκτελεστικού οργάνου των Δήμων, τη σύσταση του δημοτικού συμβουλίου με την παρουσία όλων των δημοτικών παρατάξεων, τη σύσταση των τοπικών συμβουλίων, τη σύσταση των τοπικών συνελεύσεων των πολιτών, τη δημιουργία και τη λειτουργία ιστοτόπου του Δήμου όπου θα δημοσιοποιούνται οι αποφάσεις του συμβουλίου, τις αρμοδιότητες της επιτροπής οικονομικών, δηλαδή ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του Δήμου, τις αρμοδιότητες της επιτροπής ποιότητας ζωής, δηλαδή γύρω από θέματα αστικού ιστού και περιβάλλοντος, τη δημιουργία και τη λειτουργία της επιτροπής διαβούλευσης με εκπροσώπους της τοπικής κοινωνίας, τον «συνήγορο» που επιλύει τις διαφορές ανάμεσα στον Δήμο και στους πολίτες, τη δημιουργία οργάνου για τη μέριμνα των μεταναστών (Αιτιολογική έκθεση του Ν.3852/2010). Μετά την εφαρμογή του Καλλικράτη, οι ΟΤΑ ανέλαβαν αρμοδιότητες που μέχρι πρότινος είχαν στη δικαιοδοσία τους οι Νομαρχίες και η κεντρική εξουσία. Είναι κατεξοχήν υπεύθυνοι για την ρύθμιση θεμάτων περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής, σωστής λειτουργίας των πόλεων και των κοινοτήτων, πρόνοιας, κοινωνικής προστασίας, αλληλεγγύης, φιλανθρωπίας, παιδείας, αθλητισμού, πολιτισμού, υποστήριξης αδύναμων πολιτών, χορήγησης αδειών, έναρξης επαγγελματιών, δραστηριοτήτων γεωργικής και κτηνοτροφικής ανάπτυξης (Αιτιολογική έκθεση του Ν.3852/2010). Ταυτόχρονα, ο Καλλικράτης προέβλεπε τη δημιουργία συνεργιών μέσω συμβάσεων μεταξύ δήμων και περιφερειών για την αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων, τη θέσπιση συνδέσμων μεταξύ των δήμων και

των περιφερειών, τον περιορισμό της πληθώρας των δημοτικών επιχειρήσεων και εταιριών, καθώς και της ύπαρξης των νομικών προσώπων.

Μεγάλη βαρύτητα δίνεται στο μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα στη σύσταση ελεγκτικών μηχανισμών για την λειτουργία των αρχών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Συγκεκριμένα, προβλέπει τη θέσπιση και τη στελέχωση της αυτοτελούς υπηρεσίας Εποπτείας και του ελεγκτή νομιμότητας πενταετούς θητείας, όπως και του συμβουλίου ελεγκτών νομιμότητας. Τα όργανά αυτά διαθέτουν το δικαίωμα να προσφεύγουν στη δικαιοσύνη για την αναζήτηση και επίρριψη ευθυνών για τυχόν παραλήψεις και παραβάσεις των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και να ρυθμίζουν θέματα ευθύνης των οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Αιτιολογική έκθεση του Ν.3852/2010). Το πρόγραμμα Καλλικράτης προβλέπει για το ανθρώπινο δυναμικό, του οποίου οι αρμοδιότητες μεταβιβάστηκαν από τη Νομαρχία στον Δήμο, τη μετάταξη προς τους ΟΤΑ, τοποθέτηση των εργαζόμενων των συνενούμενων δήμων στους νεοσύστατους, τόσο σε επίπεδο διοίκησης και υπηρεσιών, όσο και σε επίπεδο τεχνικών υπηρεσιών (Αιτιολογική έκθεση του Ν.3852/2010).

Αναφορικά με τα οικονομικά των νεοσύστατων αρχών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ο Καλλικράτης προβλέπει, ότι ένα μέρος των οικονομικών πόρων θα προέρχεται από το κράτος, και συγκεκριμένα από μέρος των εισπράξεων του Φόρου Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων, του ΦΠΑ και του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας, ένταξη στο πρόγραμμα εξυγίανσης και στήριξης των ΟΤΑ που αντιμετωπίζουν αυξημένα οικονομικά προβλήματα, καθορισμό προϋποθέσεων για τη δανειοδότηση των ΟΤΑ, άσκηση πολυεπίπεδου ελέγχου των δαπανών και των όρων σύναψης οικονομικών συμβάσεων των ΟΤΑ, των ΝΠΔΔ, των επιχειρήσεων και των εταιριών τους (Αιτιολογική έκθεση του Ν.3852/2010).

Πρωταρχικός στόχος των μεταρρυθμίσεων είναι να καταστούν οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης παράγοντες της τοπικής ανάπτυξης και πάροχοι ποιοτικών υπηρεσιών στους πολίτες των τοπικών κοινωνιών. Για τον λόγο αυτό, τέθηκαν πρωτίστως κριτήρια γεωγραφικά και πληθυσμιακά κατά τον σχηματισμό των νεοσύστατων ΟΤΑ, μεταφέρθηκαν αρμοδιότητες και μετατέθηκε το υπεύθυνο γι' αυτές ανθρώπινο δυναμικό, προκειμένου να βελτιωθεί η καθημερινότητα των πολιτών, μέσω του περιορισμού του κατακερματισμού των καθηκόντων και των υπηρεσιών (ΥΠΕΣΑΗΔ, 2010). Ο μετασχηματισμός των ΟΤΑ σε πολυδιάστατους οργανισμούς με πληθώρα αρμοδιοτήτων και ένα ιδιαίτερα διευρυμένο γεωγραφικό πεδίο ενδιαφέροντος οδήγησε

στη δημιουργία των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων, των επιτροπών, των ελεγκτικών οργάνων και του συνηγόρου του πολίτη, και έθεσε την αναγκαιότητα της πρόσληψης επιστημονικά καταρτισμένου υπαλληλικού προσωπικού (ΥΠΕΣΑΗΔ, 2010).

Το γεγονός ότι οι μεταρρυθμίσεις συνέπεσαν χρονικά με την αρχή της κρίσης του δημοσιονομικού ελλείμματος και την υπογραφή του πρώτου Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (2010) έθεσαν στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος την ανάγκη εξοικονόμησης οικονομικών πόρων, τον περιορισμό των κρατικών επιχορηγήσεων και των δανειοδοτήσεων, τη συγκρότηση αποτελεσματικών εισπρακτικών οργάνων και την ενσωμάτωση των νέων τεχνολογικών μέσων. Παράλληλα με την οικονομική εξυγίανση, επιδιώκεται ο εκδημοκρατισμός των ΟΤΑ με την συμμετοχή των ενεργητική πολιτών μέσω της επιτροπής διαβούλευσης, η διαφάνεια των δραστηριοτήτων τους, η λογοδοσία των αποφάσεών τους μέσω της δημοσιοποίησης των ενεργειών τους στην επίσημη ιστοσελίδα (Αιτιολογική έκθεση του Ν.3852/2010), η προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, η εξάλειψη των πελατειακών σχέσεων και η παύση των υπεράριθμων, πολυέξοδων και άνευ αντικειμένου δημοτικών εταιριών (Εκθεση Αξιολόγησης Συνεπειών Ρυθμίσεων του Σχεδίου Νόμου, ΥΠΕΣΑΗΔ, Αθήνα, 2010).

Με τη μεταρρύθμιση του Καλλικράτη οι ΟΤΑ αποτελούν πλέον θεσμούς με διευρυμένες οικονομικές, κοινωνικές και διοικητικές αρμοδιότητες. Παρά τη διεύρυνση αυτή του ρόλου των ΟΤΑ, η δημοσιονομική και κοινωνική κρίση που αντιμετωπίζει η χώρα τα τελευταία χρόνια εμποδίζει την άσκηση αρμοδιοτήτων τους. Οι περικοπές των κρατικών επιχορηγήσεων, ο περιορισμός των εσόδων, η μείωση του προσωπικού, ο ανύπαρκτος δανεισμός για χρηματοδότηση των τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων και υποδομών, καθώς και η αυξημένη ζήτηση χρηματοδότησης για την παροχή κοινωνικών δομών και δράσεων που επιβάλλει η δημοσιονομική κρίση, υποβαθμίζουν δραματικά την προσπάθεια συνεισφοράς των ΟΤΑ στην επίλυση της κοινωνικής και οικονομικής κρίσης.

3.4 Δομές άσκησης κοινωνικής πολιτικής από τους δήμους

Οι ΟΤΑ κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών της κρίσης αποτελούν ένα σημαντικό αρωγό σε συνεργασία με διεθνείς και εθνικούς φορείς στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της φτώχειας, της ανεργίας, της απουσίας υγειονομικής περίθαλψης και του κοινωνικού αποκλεισμού. Σήμερα οι περισσότεροι πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ της χώρας παρέχουν ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών κοινωνικού χαρακτήρα, οι υπηρεσίες μπορούν να ταξινομηθούν σε:

- Προγράμματα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.), Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η.), Μονάδες Βοήθεια στο Σπίτι (Β.σ.Σ), και Μονάδες Κοινωνικής Μέριμνας (Μ.Κ.Μ.), στα πλαίσια των οποίων παρέχονται σε ηλικιωμένα άτομα υπηρεσίες πρωτοβάθμιας υγείας, κατ' οίκον εξυπηρέτησης, αναψυχής και κοινωνικής ενεργοποίησης.
- Προγράμματα προστασίας του παιδιού και της οικογένειας, βρεφονηπιακοί σταθμοί, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Κ.Δ.Α.Π.), συμβουλευτικούς σταθμούς, πολιτιστικές και αθλητικές δράσεις για νέους.
- Προγράμματα για άτομα με ειδικές ανάγκες με στόχο την ένταξη τους στην κοινωνία μέσω της λειτουργίας των ειδικών σχολείων, των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης παιδιών με αναπηρία (ΚΔΑΠΑμΕΑ).
- Προγράμματα συμβουλευτικής και πρόληψης που παρέχονται κυρίως μέσω των συμβουλευτικών και δημοτικών ιατρείων που εστιάζονται κυρίως, στο χώρο της ψυχικής υγείας, της εξάρτησης από τα ναρκωτικά αλλά και της αγωγής υγείας και συχνά παρέχονται σε συνεργασία με φορείς ψυχικής υγείας, νοσοκομεία κ.λπ
- Προγράμματα που πραγματοποιούνται με την βοήθεια του ΟΑΕΔ και τα οποία προωθούν την απασχόληση με στόχο την ένταξη στην αγορά εργασίας και την επιμόρφωση κυρίως νέων ανέργων και γυναικών. Τέτοια είναι τα Κοινοφελή προγράμματα και τα Voucher που παρέχονται κυρίως μέσω δημοτικών ΚΕΚ.
- Προγράμματα για τη στήριξη άστεγων και οικονομικά αδύναμων πολιτών, με την παροχή οικονομικών ενισχύσεων και ειδών διαβίωσης.
- Δημιουργία Κοινωνικών Παντοπωλείων, Ιατρείων, Φαρμακείων, Ανταλλακτηρίων Ρούχων.

- Δημοτικές Τράπεζες Αίματος και δίκτυα εθελοντισμού και κοινωνικής αλληλεγγύης από εθελοντικές οργανώσεις και ομάδες πολιτών, με στόχο την υποβοήθηση του έργου της Κοινωνικής Πολιτικής στην τοπική κοινωνία.
- Προγράμματα για την εξάλειψη του κοινωνικού αποκλεισμού και την ένταξη μειονοτικών ομάδων όπως οι μετανάστες και οι πρόσφυγες, οι αθίγγανοι, οι παλινοστούντες ομογενείς, στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας και στους οποίους παρέχεται η απαραίτητη ιατροφαρμακευτική φροντίδα και διάφορες παροχές σε είδος.
- Στήριξη των μεταναστών με την οργάνωση των Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών και των Σχολείων Εκμάθησης Ελληνικής Γλώσσας. (Σταθόπουλος, 2015).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ Η ΜΕΘΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ

Στο παρόν κεφάλαιο περιγράφεται το ερευνητικό αντικείμενο της παρούσας εργασίας, γίνεται παρουσίαση του σκοπού της έρευνας και αναλυτική περιγραφή των ερευνητικών ερωτημάτων που απασχόλησαν την παρούσα έρευνα. Επίσης περιγράφεται η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε προκειμένου να απαντηθούν τα ερευνητικά ερωτήματα.

4.1 Μεθολογία Έρευνας

4.1.1 Αντικείμενο, στόχοι και ερευνητικά ερωτήματα

Αντικείμενο της παρούσας εργασίας είναι να διερευνηθούν οι δυνατότητες άσκησης κοινωνικής πολιτικής από τους ΟΤΑ τα χρόνια της οικονομικής κρίσης, μέσα από την μελέτη περίπτωσης του δήμου Αιγιάλεω. Η εργασία αποσκοπεί στην καταγραφή και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής που ασκεί ο δήμος Αιγιάλεω τη χρονική περίοδο της οικονομικής κρίσης και ο βαθμός ικανοποίησης των πολιτών από τις Κοινωνικές Υπηρεσίες που παρέχει ο Δήμος.

Οι στόχοι της παρούσας εργασίας είναι πρώτον η διερεύνηση των δομών κοινωνικής πολιτικής του τρόπου λειτουργίας τους, αλλά και των εξειδικευμένων προγραμμάτων που εφαρμόστηκαν για την ανακούφιση των δημοτών από τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης αλλά και από αυτές της πανδημίας του covid -19. Δεύτερον η μελέτη της λειτουργίας των δομών κοινωνικής πολιτικής αλλά και των παραγόντων που επηρεάζουν την αποτελεσματική λειτουργία τους. Τρίτον η αξιολόγηση της άσκησης κοινωνικής πολιτικής του δήμου από τους ίδιους τους πολίτες και η επάρκεια των προγραμμάτων που τους παρέχει για την κάλυψη των αναγκών τους και την αντιμετώπιση της πανδημίας. Τέλος να διατυπωθούν τυχόν δυσλειτουργίες και προτάσεις για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία των κοινωνικών υπηρεσιών του δήμου.

Αρχικά θα εξετάσουμε το περιβάλλον στο οποίο κλίθηκε ο δήμος να σχεδιάσει και να εφαρμόσει προγράμματα κοινωνικής πολιτικής, θα εξετάσουμε τις αλλαγές που επήλθαν στις υπηρεσίες λόγω της οικονομικής κρίσης και της πανδημίας, θα μας απασχολήσει η εφαρμογή του Καλλικράτη η οποία συνέπεσε με την οικονομική κρίση

και πως αυτό επηρέασε τη λειτουργία των υπηρεσιών και την ποιότητα των παρεχόμενων προγραμμάτων.

Αφού εξετάσουμε το περιβάλλον, θα δούμε πως ο Δήμος σχεδίασε την κοινωνική του πολιτική μέσα στο υφιστάμενο πλαίσιο. Τον τρόπο με τον οποίο έγινε ο σχεδιασμός και ποιες παράμετροι ελήφθησαν υπόψη κατά το σχεδιασμό της κοινωνικής πολιτικής. Τέλος θα εξετάσουμε πως γίνεται η αξιολόγηση των προγραμμάτων που εφαρμόζονται και ποια είναι η επάρκεια τους, σε ποιο βαθμό δηλαδή κάλυψαν τις ανάγκες των πολιτών.

4.1.2 Μεθοδολογία της έρευνας

Για την επίτευξη του σκοπού της παρούσας μελέτης κρίθηκε σκόπιμο αρχικά να γίνει διερεύνηση τόσο του εξωτερικού περιβάλλοντος, όσο και των δομών του δήμου που δραστηριοποιούνται στην παροχή των κοινωνικών υπηρεσιών. Μεθοδολογικά εργαλεία για την ανάλυση του εξωτερικού περιβάλλοντος αποτελούν η επεξεργασία στοιχείων κυρίως από την απογραφή του πληθυσμού του δήμου μέσω της ΕΛΣΤΑΤ. Επιχειρείται διερεύνηση των πληθυσμιακών χαρακτηριστικών των εν δυνάμει χρηστών των υπηρεσιών, και ακολουθεί ανάλυση του κοινωνικοοικονομικού προφίλ των κατοίκων, με κριτήριο το φύλο την ηλικία, του αριθμού των μεταναστών, τη μόρφωση, και τους τομείς απασχόλησης. Προκειμένου να απαντηθούν τα ερευνητικά ερωτήματα αποφασίσθηκε να πραγματοποιηθεί ποιοτική αλλά και ποσοτική έρευνα.

Στο πλαίσιο της ποιοτικής έρευνας, η έρευνα πραγματοποιήθηκε με ημιδομημένη συνέντευξη σε βάθος με άτομο που ενεπλάκησε στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής στην περίοδο της κρίσης.

Επιλέχθηκε η ποιοτική έρευνα όπως και η ποσοτική γιατί στοχεύει στην περιγραφή, ανάλυση, ερμηνεία και κατανόηση κοινωνικών φαινομένων, καταστάσεων και ομάδων απαντώντας κυρίως στα ερωτήματα «πως» και «γιατί» (Ιωσηφίδης, 2001).

Ο βασικός στόχος είναι η διερεύνηση και η ανάλυση της δομής και λειτουργίας τους καθώς και των κοινωνικών σχέσεων (αίτια, συσχετίσεις, συνέπειες) που τα χαρακτηρίζουν και όχι η απλή αναγωγή τους σε μετρήσιμες ποσότητες. Σκοπός της ημιδομημένης συνέντευξης είναι η συλλογή, όσο το δυνατόν πλουσιότερων πληροφοριών, για τις εμπειρίες, τις απόψεις, τις στάσεις και τις αναπαραστάσεις των

συμμετεχόντων. (Ιωσηφίδης, 2003). Με τον όρο ημιδομημένη συνέντευξη εννοείται η συνέντευξη που στηρίζεται μεν σε κάποιες βασικές ερωτήσεις που εξυπηρετούν στη συγκέντρωση δεδομένων απαραίτητων για τα ερευνητικά ερωτήματα, αλλά που δεν αποκλείει και περαιτέρω αυθόρμητες διευκρινιστικές ερωτήσεις. Επομένως, δεν είναι ελεύθερη συζήτηση (μη δομημένη) αλλά ούτε και αυστηρά δομημένη, με προκαθορισμένες ερωτήσεις (Μαντζούκας, 2007). Ωστόσο, είναι απαιτητική διαδικασία, καθώς ο ερευνητής πρέπει να βρίσκεται σε εγρήγορση, ώστε να αποσπάσει τις κατάλληλες πληροφορίες ακόμα και από συμμετέχοντες οι οποίοι δεν είναι ιδιαίτερα ομιλητικοί, χωρίς να αποπροσανατολισθεί από τους στόχους της έρευνας (Barbour, 2018).

Στο πλαίσιο της ποσοτικής έρευνας, η συλλογή δεδομένων και πληροφοριών γίνεται με ερωτηματολόγιο. Δημιουργήθηκε ερευνητικό εργαλείο, δηλαδή ένα κατευθυντήριο ερωτηματολόγιο, ώστε να συγκεντρωθεί υλικό που να αντιστοιχεί στα ερευνητικά ερωτήματα. Οι συμμετέχοντες στην έρευνα ήταν οι δημότες του Αιγάλεω διαφόρων ηλικιών. Για τις ανάγκες της έρευνας, συμπληρώθηκαν 100 ερωτηματολόγια.

4.1.3 Περιγραφή του χώρου

Η συνέντευξη έγινε έπειτα από αίτηση στο τμήμα πρωτοκόλλου της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας και κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας και συνεννόησης πραγματοποιήθηκε στο χώρο εργασίας της συνεντευξιζόμενης. Η συνέντευξη διήρκεσε περίπου σαρανταπέντε λεπτά (45΄) κι έγινε με την Διευθύντρια της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας του Δήμου Αιγάλεω κας Κυπαρρισένιας Σαμαρά.

4.1.4 Περιγραφή του Δείγματος

Για την ποιοτική έρευνα δημιουργήθηκε ειδικός οδηγός συνέντευξης ο οποίος περιλαμβάνει τα παρακάτω ερωτήματα (βλέπε παράρτημα 1).

Για την ποσοτική έρευνα επιλέχθηκαν 100 πολίτες, κάτοικοι του Δήμου Αιγάλεω, εκ των οποίων 37 είναι άνδρες και 63 είναι γυναίκες. Επιπλέον, οι περισσότεροι πολίτες είναι έγγαμοι, εργάζονται και δηλώνουν μηνιαίο εισόδημα από 601,00€ έως 900,00€.

4.1.5 Ερευνητικό εργαλείο

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε από τις 18/06/2021 έως τις 22/06/2021. Για να διεξαχθεί σωστά η έρευνα δημιουργήθηκε ερωτηματολόγιο 21 ερωτήσεων, το οποίο διερευνά την ικανοποίηση των πολιτών από τις κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου Αιγιάλεω. Το ερωτηματολόγιο απαρτίζεται από 2 κατηγορίες, τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων και τις απόψεις τους που αφορούν την Κοινωνική Πολιτική που ασκεί ο Δήμος Αιγιάλεω. Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει 6 ερωτήσεις και η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει 14 ερωτήσεις κλειστού τύπου και 1 ανοιχτού τύπου (βλέπε παράρτημα 2).

4.1.6 Διαδικασία συλλογής δεδομένων

Το ερωτηματολόγιο διαμοιράσθηκε σε ηλεκτρονική μορφή στους πολίτες και τα άτομα που συμμετείχαν ενημερώθηκαν τόσο για τον σκοπό της έρευνας, όσο και για την ανωνυμία των απαντήσεων και της ταυτότητας τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Ο ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΑΛΕΩ

Το κεφάλαιο αυτό αποσκοπεί στη διερεύνηση του εξωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου Αιγάλεω. Τα στοιχεία για την ανάλυση του εξωτερικού περιβάλλοντος προκύπτουν κυρίως από την απογραφή του πληθυσμού μέσω της ΕΛΣΤΑΤ. Επιχειρείται διερεύνηση των πληθυσμιακών χαρακτηριστικών των εν δυνάμει χρηστών των υπηρεσιών, και ακολουθεί ανάλυση του κοινωνικοοικονομικού προφίλ των κατοίκων, με κριτήριο το φύλο την ηλικία, του αριθμού των μεταναστών, τη μόρφωση, και τους τομείς απασχόλησης.

5.1 Διερεύνηση εξωτερικού περιβάλλοντος Δήμου Αιγάλεω

Σήμερα ο Δήμος Αιγάλεω καταλαμβάνει μία έκταση 6.500 στρεμμάτων, από τα οποία η ομοθετημένη έκταση καλύπτει τα 5.380 στρέμματα. Η έκταση του μη νομοθετημένου τμήματος 1.120 στρέμματα αφορά την περιοχή του Ελαιώνα το μεγαλύτερο μέρος της οποίας καταλαμβάνεται από μεγάλες εγκαταστάσεις βιομηχανιών και βιοτεχνιών.

Ο Δήμος Αιγάλεω είναι αστική περιοχή και δήμος που βρίσκεται στο Δυτικό Τομέα του Αθηναϊκού Πεδίου της Περιφέρειας Αττικής με πληθυσμό 69.946 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2011.

Ο ομώνυμος δήμος συνορεύει προς τα ανατολικά με το Δήμο Αθηναίων, βόρεια με τους δήμους Περιστερίου και Χαϊδαρίου, δυτικά με τους δήμους Νίκαιας - Αγίου Ιωάννου Ρέντη και Αγίας Βαρβάρας και νότια με το δήμο Μοσχάτου - Ταύρου. Το ένα τέταρτο του δήμου είναι βιομηχανική περιοχή, ενώ αποτελεί συγκοινωνιακό κόμβο, μια και το έδαφος του διασχίζουν πέντε μεγάλες οδικές αρτηρίες και συγκεκριμένα οι Λεωφόροι

Κηφισού, Αθηνών, Θηβών, Πέτρου Ράλλη και η Ιερά Οδός. Επίσης φιλοξενεί τρεις σταθμούς Μετρό⁵. (<https://www.aigaleo.gr/today/>).

5.2 Χαρακτηριστικές τοποθεσίες ή εγκαταστάσεις μείζονος σημασίας που φιλοξενούνται στην περιοχή

Στο Δήμο Αιγάλεω έχουν την έδρα τους οι δύο από τις τέσσερις Πανεπιστημιούπολεις του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, οι σχολές μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ. καθώς και οι Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αθήνας. Στο κέντρο του δεσπόζει το Άλσος «Μπαρουτάδικο», πάνω από το θαμμένο εργοστάσιο «Ελληνικό Πυριτιδοποιείο και Καλυκοποιείο» του Μποδοσάκη, με χώρους εκπαίδευσης και άθλησης και το δημοτικό θέατρο «Αλέξης Μινωτής». Το Δημαρχείο βρίσκεται επί της Ιεράς Οδού 364 με Δήμαρχο τον κ. Ιωάννη Γκίκα.

Στη βιομηχανική περιοχή στεγάζονται εγκαταστάσεις της Δ.Ε.Η., η Διεύθυνση Καθαριότητας του Δήμου Αθηναίων, πρακτορεία μεταφορών, η Αθηναϊκή Ζυθοποιία Α.Ε., Κλωστοϋφαντουργία Μουζάκης Α.Ε., Βιομηχανία Καφέ BRAVO, κ.α.

5.3 Ιστορική αναδρομή : Προέλευση ονομασίας Δήμου

Η περιοχή του Αιγάλεω ονομάστηκε έτσι από το βουνό Αιγάλεω, που το αρχαιοελληνικό του όνομα σημαίνει «λαός κατσικιών» (Αιγάλεως < {αίγα + λεώς}, λεώς είναι αντέκταση του λαός). Κατά μια άλλη ερμηνεία η λέξη Αιγάλεω προέρχεται από τις λέξεις «αίγες» (= κύματα) και «λάας» (= λίθος, βράχος), οπότε ο όρος Αιγάλεω αποδίδεται ως «ο βράχος στον οποίο σπάζουν τα κύματα». Σύμφωνα με μια εκτίμηση η ονομασία του Αιγάλεω κατά τα τέλη του 19ου αιώνα ήταν Μπαστάρδι που μάλλον παραπέμπει στην ιταλική γλώσσα. Στο όρος Αιγάλεω είχε εγκατασταθεί ο βασιλέας των Περσών Ξέρξης για να παρακολουθήσει την εξέλιξη της ναυμαχίας στον κόλπο της Σαλαμίνας, το 480 π.Χ. Σημειώνουμε πάντως ότι στο Δήμο Αιγάλεω δεν ανήκει το βουνό, καθώς τα όριά του εκτείνονται σε μικρή απόσταση απ' αυτό, προς την πλευρά της Αθήνας.

⁵ Η Πόλη - το Σήμερα. Ανακτήθηκε στις 10/05/2021 <https://www.aigaleo.gr/today/>

Η πόλη του Αιγιάλεω κατοικήθηκε μαζικά για πρώτη φορά την περίοδο 1922 – 1928 από πρόσφυγες της Μικράς Ασίας, αλλά και το 1930 από μία μικρή ομάδα χριστιανών Ασσύριων. Στη συνέχεια, τη δεκαετία του '50 δέχθηκε μεγάλο κύμα εσωτερικής πολιτικής και οικονομικής μετανάστευσης.

Τις δεκαετίες '60 και '70 αποτέλεσε τόπο εγκατάστασης του πρώτου κύματος Ποντίων Παλινοστούτων από τα Ανατολικά Κράτη (1965-1968) και βιομηχανικών εργατών από την επαρχία, λόγω κυρίως της λειτουργίας στην ευρύτερη περιοχή μεγάλων βιομηχανικών μονάδων. Τα τελευταία χρόνια εγκαταστάθηκαν στον Δήμο Αιγιάλεω ξένοι μετανάστες και πρόσφυγες κυρίως Ιρακινοί και Πακιστανοί την δεκαετία του '80 και Ελληνοπόντιοι, Βορειοηπειρώτες και Αλβανοί την δεκαετία του '90.

Το 1934 ιδρύεται η κοινότητα Αιγιάλεω (Δ 19/12/1941, ΦΕΚ Α/22/1943), την οποία αποτελούν οι εξής οικισμοί: Αγία Βαρβάρα, Νέες Κυδωνίες, Σωτηράκη, Χαϊδάρη, Λιούμη, Αγία Ελεούσα, Νέα Φώκαια, Σκαραμαγκάς, Δαφνί και Πυριτιδοποιείο, οι οποίοι αποσπώνται από το Δήμο Αθηναίων και αποτελούν την κοινότητα των “Νέων Κυδωνιών” που διατηρείται μέχρι το 1941 οπότε και γίνεται Δήμος⁶ (Δ 19/12/1941,ΦΕΚΑ/22/1943

)(<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%B9%CE%B3%CE%AC%CE%BB%CE%B5%CF%89#%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%B9%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1>).

5.4 Πληθυσμός - Γενικά δημογραφικά στοιχεία του Δήμου Αιγιάλεω

5.4.1 Πληθυσμός κατοίκων κατά φύλο

Παρακάτω παρουσιάζονται στοιχεία για τον πληθυσμό του Δήμου Αιγιάλεω, μέσα από τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας και την απογραφή πληθυσμού του 2011. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία, ο πληθυσμός του Δήμου Αιγιάλεω είναι 69.946⁷ (www.statistics.gr). Ωστόσο, με βάση τις εκτιμήσεις του Δήμου, στην πόλη ζουν και εργάζονται τουλάχιστον 100.000 άνθρωποι, μισθωτοί κυρίως και επαγγελματίες.

⁶ Αιγιάλεω. Ανακτήθηκε στις 10/05/2021

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%B9%CE%B3%CE%AC%CE%BB%CE%B5%CF%89#%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%B9%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1>

⁷ Ελληνική Στατιστική Αρχή. Ανακτήθηκε στις 10/05/2021 <http://www.statistics.gr>

Πίνακας 5.1 : Μόνιμος Πληθυσμός κατοίκων κατά φύλο

ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			
	Σύνολο	Άντρες	Γυναίκες
Δήμος Αγιάλεω	69.946	34.008	35.938

Πηγή: www.statistics.gr, Ιδία διαμόρφωση

Από τα παραπάνω στοιχεία, διαπιστώνεται ότι οι γυναίκες είναι περισσότερες από τους άντρες. Σε απόλυτα νούμερα, οι γυναίκες το 2011 ήταν 35.938 και οι άντρες 34.008.

5.4.2 Πληθυσμός κατοίκων κατά φύλο και ηλικία

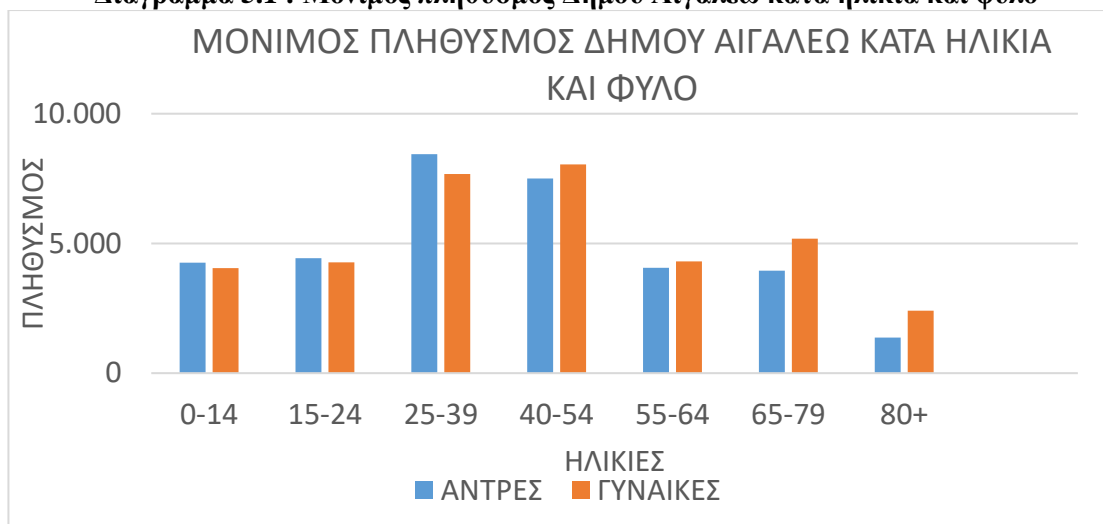
Σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα παρατηρούμε ότι ο γυναικείος πληθυσμός υπερτερεί του ανδρικού και ότι το μεγαλύτερο ποσοστό του συνολικού πληθυσμού είναι ηλικίας από 25 έως 39.

Πίνακας 5.2 : Πληθυσμός κατοίκων κατά φύλο και ηλικία

ΗΛΙΚΙΑ	0-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80+	ΣΥΝΟΛΑ
ΑΝΤΡΕΣ	4.254	4.433	8.436	7.505	4.066	3.946	1.368	34.008
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	4.046	4.272	7.674	8.042	4.312	5.188	2.404	35.938
ΣΥΝΟΛΑ	8.300	8.705	16.110	15.547	8.378	9.134	3.772	69.946

Πηγή: www.statistics.gr, Ιδία διαμόρφωση

Διάγραμμα 5.1 : Μόνιμος πληθυσμός Δήμου Αιγάλεω κατά ηλικία και φύλο

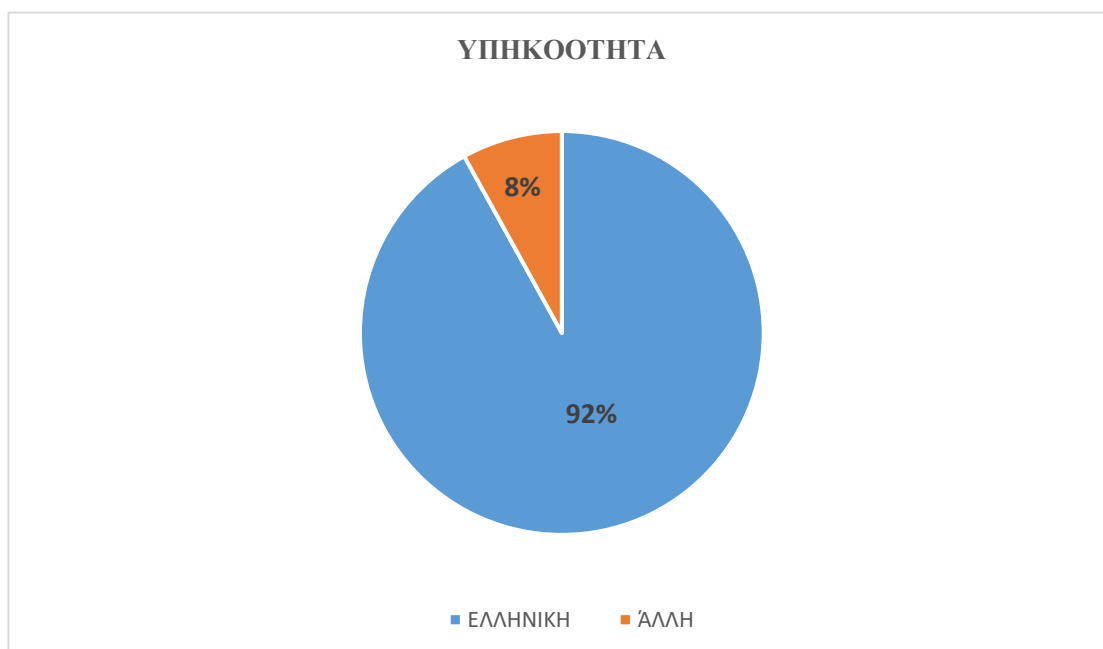

Πηγή: www.statistics.gr, Ιδία διαμόρφωση

5.4.3 Υπηκοότητα

Στο παρακάτω διάγραμμα διαπιστώνουμε ότι από τον νόμιμο πληθυσμό των κατοίκων, το 92 % έχουν υπηκοότητα ελληνική, ενώ το 8% έχουν οποιαδήποτε άλλη.

Διάγραμμα 5.2: Υπηκοότητα

Πηγή: www.statistics.gr, Ιδία διαμόρφωση

5.4.4 Επίπεδο μόρφωσης πληθυσμού

Αναφορικά με το επίπεδο μόρφωσης του πληθυσμού του Δήμου Αιγάλεω, διαπιστώνεται από τα παρακάτω στοιχεία του Πίνακα 5.3, ότι η πλειοψηφία των κατοίκων και των δύο φύλων είναι απόφοιτοι Λυκείου .

Πίνακας 5.3 : Δήμος Αιγάλεω, μόνιμος πληθυσμός και των δύο φύλων ανά επίπεδο εκπαίδευσης

Επίπεδο εκπαίδευσης	Άτομα και των δύο φύλων
Κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Παν/μίου - Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ανώτερων επαγγελματικών και ισότιμων σχολών	10.472
Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολλέγια κλπ.)	3.494
Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού, Επαγγελματικού κλπ.)	19.637
Απόφοιτοι τριτάξιου Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών	9.757
Απόφοιτοι Δημοτικού	15.942
Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση / Ολοκλήρωσαν την προσχολική αγωγή / Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	7.190
Μη κατατασσόμενοι (άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2005)	3.454
Σύνολο	69.946

Πηγή: www.statistics.gr, Ιδία διαμόρφωση

5.5 Κοινωνικοοικονομικά Χαρακτηριστικά

5.5.1 Απασχόληση

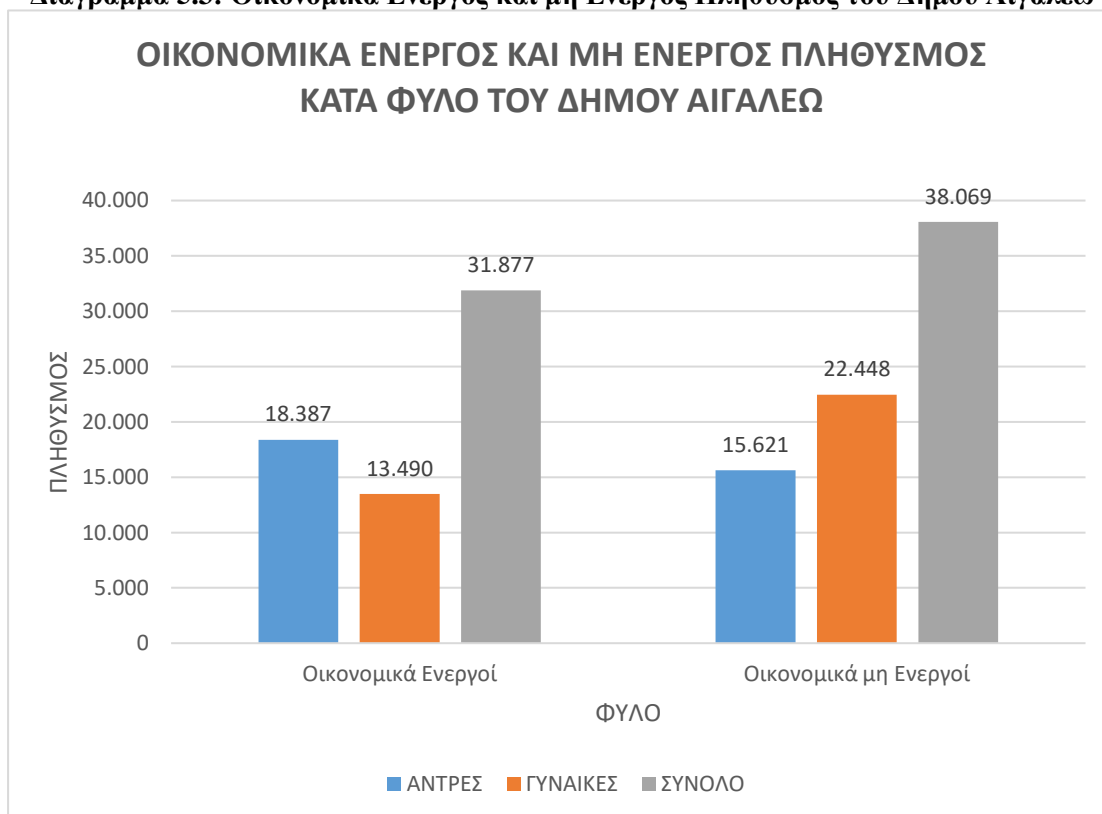
Στον πίνακα 5.4 και τα Διάγραμμα 5.3, παρουσιάζονται τα στοιχεία για την απασχόληση και την ανεργία στο Δήμο Αιγάλεω, μέσα από τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας και την απογραφή πληθυσμού του 2011.

Πίνακας 5.4 : Δήμος Αιγάλεω, οικονομικά ενεργός και μη πληθυσμός κατά φύλο

Δήμος / φύλο	Σύνολο	Οικονομικά ενεργοί					Οικονομικά μη ενεργοί
		Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι			Σύνολο
				Σύνολο	Πρώην απασχολούμενοι	"Νέοι"	
Αιγάλεω	69.946	31.877	24.825	7.052	5.203	1.849	38.069
Άντρες	34.008	18.387	14.427	3.960	2.934	1.026	15.621
Γυναίκες	35.938	13.490	10.398	3.092	2.269	823	22.448

Πηγή: www.statistics.gr, Ιδία διαμόρφωση

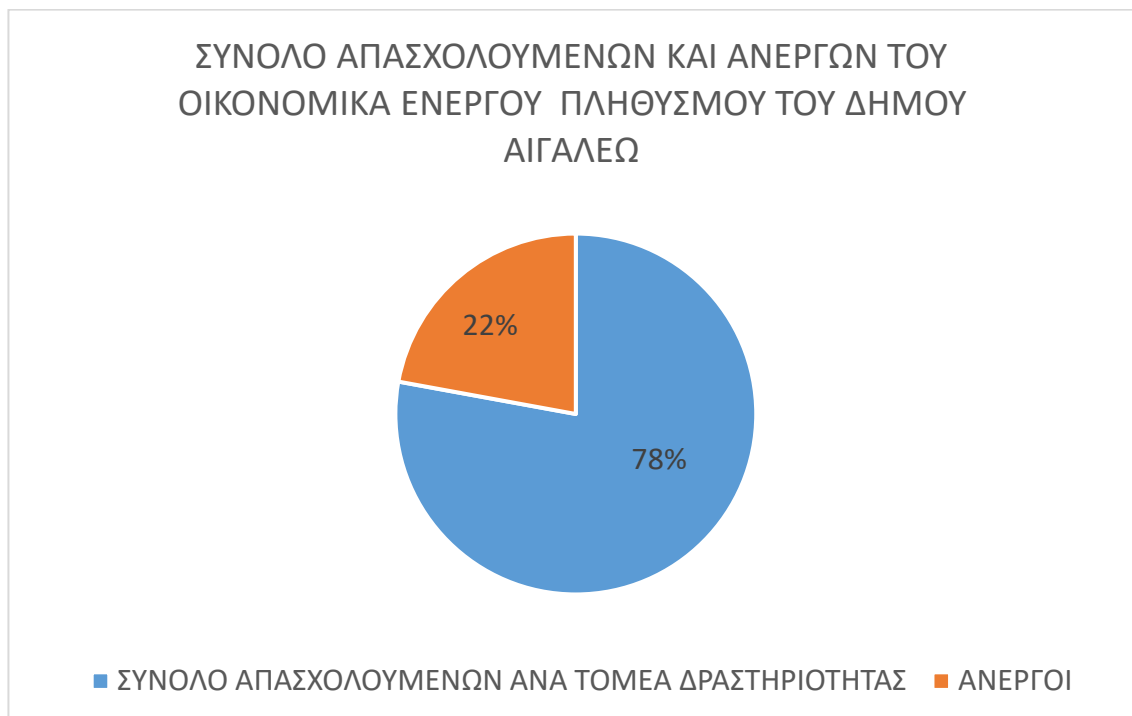
Διάγραμμα 5.3: Οικονομικά Ενεργός και μη Ενεργός Πληθυσμός του Δήμου Αιγάλεω

Πηγή: www.statistics.gr, Ιδία διαμόρφωση

Στο Διάγραμμα 5.4, παρατηρείται ότι η ένταση της απασχόλησης, δηλαδή η αναλογία των απασχολούμενων στον πληθυσμό της εργασιμής ηλικίας ισούται με 78% και η ένταση της ανεργίας (ποσοστό ανεργίας) στο Δήμο Αιγάλεω ισούται με 22%

Διάγραμμα 5.4: Σύνολο απασχολούμενων και ανέργων του οικονομικά ενεργού πληθυσμού του Δήμου Αιγάλεω

Πηγή: www.statistics.gr, Ιδία διαμόρφωση

5.5.2 Οικονομική Δραστηριότητα

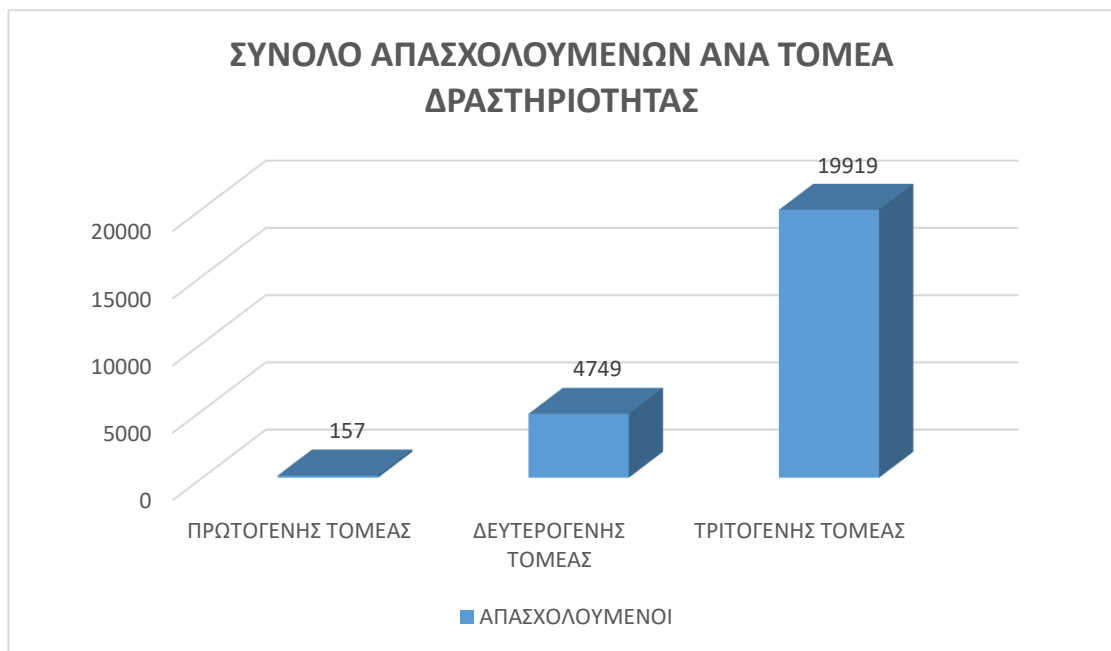
Η απασχόληση στους τομείς οικονομικής δραστηριότητας κατά το 2011 εμφανίζεται άνισα κατανομημένη ανάμεσα στους τρεις οικονομικούς τομείς στην περιοχή μελέτης. Στον Πίνακα 5.5 και το Διάγραμμα 5.5, παρατηρείται μία τεράστια διαφορά ανάμεσα στην απασχόληση στον τριτογενή τομέα και την απασχόληση στους άλλους δύο τομείς. Πιο αναλυτικά, ο τριτογενής τομέας συγκεντρώνει 19.919 απασχολούμενους, ο δευτερογενής τομέας 4.749 και ο πρωτογενής τομέας συγκεντρώνει μόλις 157 απασχολούμενους.

Πίνακας 5.5 : Δήμος Αιγάλεω, Απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

Σύνολο Απασχολούμενων ανά τομέα δραστηριότητας	
Πρωτογενής Τομέας	157
Δευτερογενής Τομέας	4.749
Τριτογενής Τομέας	19.919
Σύνολο	24.825

Πηγή: www.statistics.gr, Ιδία διαμόρφωση

Διάγραμμα 5.5: Σύνολο Απασχολούμενων ανά τομέα δραστηριότητας

Πηγή: www.statistics.gr, Ιδία διαμόρφωση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΆΣΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟ ΑΙΓΑΛΕΩ

Σκοπός του παρόντος κεφαλαίου είναι η καταγραφή των υπηρεσιών και των δράσεων που παρέχει η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας μέσω των οποίων ασκείται κοινωνική πολιτική στο Δήμο Αιγάλεω. Παρουσιάζεται η διάρθρωση των υπηρεσιών του Δήμου Αιγάλεω και γίνεται μια λεπτομερής ανάλυση της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας και παρουσιάζονται οι αρμοδιότητες των επιμέρους τμημάτων της. Στη συνέχεια αναλύεται η χρησιμότητα του Κέντρου Κοινότητας του Δήμου Αιγάλεω και παρουσιάζονται τα ειδικά προγράμματα που εφαρμόζονται στο Δήμο για την αντιμετώπιση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης.

6.1 Διάρθρωση των Υπηρεσιών του Δήμου Αιγάλεω

Οι υπηρεσίες του Δήμου Αιγάλεω κατανέμονται στις εξής διοικητικές ενότητες:

1. Γενικός Γραμματέας
2. Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου
3. Γραφείο Επικοινωνίας, Δημοσίων Σχέσεων και Διοικητικής Βοήθειας
4. Νομική Υπηρεσία
5. Διεύθυνση Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Διαφάνειας

Η Διεύθυνση συγκροτείται από τα εξής δύο (2) Τμήματα:

- Τμήμα Προγραμματισμού και Διαφάνειας
 - Τμήμα Τοπικής Ανάπτυξης και Αδειοδοτήσεων
6. Διεύθυνση Καθαριότητας και Ανακύκλωσης

Η Διεύθυνση συγκροτείται από τα εξής τρία (3) Τμήματα:

- Τμήμα Καθαριότητας και Ανακύκλωσης
- Τμήμα Κίνησης και Συνεργείου Οχημάτων
- Τμήμα Μελετών και Αποθήκης

7. Διεύθυνση Πρασίνου

Η Διεύθυνση συγκροτείται από τα εξής τρία (3) Τμήματα:

- Τμήμα Πρασίνου
- Τμήμα Αλσών Αύλειων χώρων Δημοτικών κτιρίων και λοιπών Υποδομών

- Τμήμα Τεχνικής Υποστήριξης και Διαχείρισης Υλικών

8. Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας

Η Διεύθυνση συγκροτείται από τα εξής τρία (3) Τμήματα:

- Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής και Συμβουλευτικής Στήριξης
- Τμήμα Πρόνοιας και Αρωγής
- Τμήμα Κοινωνικής Φροντίδας και Υγείας.

9. Διεύθυνση Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού

Η Διεύθυνση συγκροτείται από τα εξής τρία (3) Τμήματα:

- Τμήμα Παιδείας, Νέας Γενιάς και δια Βίου Μάθησης
- Τμήμα Πολιτισμού
- Τμήμα Αθλητισμού

10. Διεύθυνση Παιδικών Σταθμών

Η Διεύθυνση συγκροτείται από τα εξής δύο (2) Τμήματα:

- Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας
- Τμήμα Παιδικής Μέριμνας

11. Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση συγκροτείται από τα εξής πέντε (5) Τμήματα:

- Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης Δημοτικού Συμβουλίου και Επιτροπών
- Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου
- Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας
- Τμήμα Μονίμου Προσωπικού
- Τμήμα Προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου.

12. Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση συγκροτείται από τα εξής πέντε (5) Τμήματα:

- Τμήμα Προϋπολογισμού και Λογιστηρίου
- Τμήμα Εσόδων
- Τμήμα Προμηθειών
- Τμήμα Εκκαθάρισης Δαπανών και Μισθοδοσίας
- Τμήμα Ταμειακής Υπηρεσίας.

13. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση συγκροτείται από τα εξής έξι (6) Τμήματα:

- Τμήμα Αρχιτεκτονικό

- Τμήμα Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Τοπογραφίσεων
- Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικό
- Τμήμα Υποδομών και Κυκλοφοριακών εφαρμογών
- Τμήμα Τεχνικών Συνεργείων
- Τμήμα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε)

14. Διεύθυνση Υπηρεσιών Δόμησης

Η Διεύθυνση συγκροτείται από τα εξής τρία (3) Τμήματα:

- Τμήμα Αρχείου και Αδειοδοτήσεων.
- Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών
- Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης

15. Διεύθυνση Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π),

Η Διεύθυνση συγκροτείται από τα εξής δύο (2) Τμήματα:

- Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών
- Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης (ΦΕΚ 2446/Β'/15-09-2014)

6.2 Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας

Για την Κοινωνική Πολιτική του Δήμου Αιγάλεω είναι υπεύθυνη η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας. Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας είναι αρμόδια για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής, (με παροχή διαφόρων υπηρεσιών, όπως της συμβουλευτικής στήριξης, της λειτουργίας των Κ.Α.Π.Η. κ.ά.), της συμβουλευτικής στήριξης, των πολιτικών ισότητας των φύλων, της προνοιακής πολιτικής καθώς και για την προστασία της δημόσιας υγείας και προαγωγή της υγιεινής στην περιοχή του Δήμου, με τη λήψη των κατάλληλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας συγκροτείται από τα εξής τρία (3) Τμήματα:

- Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής και Συμβουλευτικής Στήριξης
- Τμήμα Πρόνοιας και Αρωγής
- Τμήμα Κοινωνικής Φροντίδας και Υγείας.

6.2.1 Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής και Συμβουλευτικής Στήριξης

✓ Ως προς τις αρμοδιότητες του σχεδιασμού/συντονισμού/παρακολούθησης των Κοινωνικών Πολιτικών:

- Διεξάγει κοινωνικές έρευνες, συγκεντρώνει στοιχεία, σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών που αποσκοπούν στην υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα της βρεφικής και παιδικής ηλικίας (σε συνεργασία με την Διεύθυνση Παιδικών Σταθμών) και της τρίτης ηλικίας
- Μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετέχει σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη παλιννοστούντων ομογενών, μεταναστών και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας.
- Μεριμνά για την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών που αφορούν την κοινωνική φροντίδα της οικογένειας, του παιδιού, των εφήβων, των ηλικιωμένων, των ατόμων με αναπηρία καθώς και ευπαθών κοινωνικών ομάδων.
- Μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων και πρωτοβουλιών που στοχεύουν στην πρόληψη της παραβατικότητας στο Δήμο.
- Μεριμνά για τον σχεδιασμό προγραμμάτων που στοχεύουν στην υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, όπως είναι οι άστεγοι, οι άνεργοι κ.λπ. (πχ σίτιση).
- Μεριμνά για τον σχεδιασμό και υλοποίηση ολοκληρωμένων τοπικών προγραμμάτων δράσης και πρωτοβουλιών για την προώθηση και διεύρυνση της απασχόλησης και την κοινωνική ενσωμάτωση διαφόρων κατηγοριών ανέργων, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.
- Μεριμνά για τη συνεργασία και δικτύωση με δημόσιους φορείς απασχόλησης, δημόσιους φορείς πρόνοιας, μη κυβερνητικές οργανώσεις και επιχειρήσεις, τον ΟΑΕΔ, τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης κ.λπ. για την ανταλλαγή πληροφοριών και τη δυνατότητα κατάλληλων παραπομπών σε εξειδικευμένους φορείς, ανάλογα με την περίπτωση.
- Μεριμνά για τον σχεδιασμό και εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα (μπάνια, κατασκηνώσεις) σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού.
- Μεριμνά για τη συμμετοχή στην υλοποίηση εράνων.
- Υποβάλλει προτάσεις (αυτοτελώς ή σε συνεργασία με την Διεύθυνση Προγραμματισμού Ανάπτυξης και Διαφάνειας) για συμμετοχή της υπηρεσίας σε εθνικά προγράμματα και προγράμματα της Ε.Ε. και μεριμνά για την υλοποίησή τους.

- ο Οργανώνει, παρακολουθεί και αξιολογεί τη δικτύωση τοπικών φορέων Κοινωνικής Φροντίδας, όπως: οι Μ.Κ.Ο , οι υπηρεσίες και δομές Κοινωνικής προστασίας της Περιφέρειας και του Κράτους, που λειτουργούν σε επίπεδο Δήμου ή και στην ευρύτερη περιοχή εφόσον εξυπηρετούν κατοίκους του Δήμου και τα αντιπροσωπευτικά σώματα των ομάδων-χρηστών.

- ο Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη προς τη Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας

- ✓ Ως προς τις αρμοδιότητες της εφαρμογής κοινωνικών πολιτικών

- ο Υλοποιεί δράσεις και προγράμματα κοινωνικής πολιτικής συμπληρωματικά με τις δράσεις και τα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής που τυχόν υλοποιούνται από τα Νομικά πρόσωπα του Δήμου. Στο πλαίσιο αυτό ενδεικτικά: (α) υλοποιεί δράσεις προστασίας μονογονεϊκών οικογενειών, (β) ασκεί κοινωνική εργασία με άτομα, οικογένειες και κοινωνικές ομάδες, (γ) λειτουργία Κοινωνικού Παντοπωλείου και ιματιοθήκης, (δ) λειτουργεί μονάδες συμβουλευτικής, ψυχολογικής και κοινωνικής υποστήριξης, (ε) παρέχει εξατομικευμένη επαγγελματική συμβουλευτική υποστήριξη και επαγγελματικό προσανατολισμό σε ανέργους, εργαζόμενους, νέους και άτομα που ανήκουν σε κοινωνικά ευάλωτες ομάδες, (στ) παρέχει πληροφόρηση σε θέματα εκπαίδευσης, κατάρτισης και εργασίας, (ζ) υλοποιεί προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισης ψυχοκοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων (προσφύγων, μεταναστών, παλιννοστούντων, φυλακισμένων, υπερηλίκων κ.λπ.), (η) υλοποιεί δράσεις προστασίας περιθαλπομένων σε ιδρύματα κλειστής περίθαλψης, (θ) λειτουργεί τα ΚΑΠΗ σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τους κανονισμούς λειτουργίας τους, (ι) υποστηρίζει κατ' οίκον ευπαθείς ομάδες πληθυσμού και υλοποιεί σχετικά προγράμματα (όπως π.χ. το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι»).

- ✓ Ως προς τις αρμοδιότητες των Πολιτικών Ισότητας των φύλων

- ο Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων και μέτρων που στοχεύουν στην ισότητα γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς. Στο πλαίσιο αυτό μεριμνά για: (α) τη λήψη μέτρων για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και των παιδιών, (β) την ανάπτυξη δράσεων για την καταπολέμηση των κοινωνικών στερεότυπων με βάση το φύλο, (γ) την ανάπτυξη ειδικών προγραμμάτων για ευπαθείς ομάδες γυναικών, (δ) την ανάπτυξη δράσεων για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην απασχόληση, (ε) τη λήψη μέτρων για την εναρμόνιση

επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων, (στ) την ανάπτυξη δράσεων για την κοινωνική και πολιτική συμμετοχή των γυναικών και την προώθησή τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

6.2.2 Τμήμα Πρόνοιας και Αρωγής

✓ Ως προς τις αρμοδιότητες της εφαρμογής των προγραμμάτων της Κοινωνικής Προστασίας

- Χορηγεί τις άδειες ίδρυσης και λειτουργίας των δημοτικών και ιδιωτικών παιδικών ή βρεφονηπιακών σταθμών.
- Ασκεί τον έλεγχο και την εποπτεία στα ιδρύματα παιδικής προστασίας ιδιωτικού δικαίου (ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί).
- Χορηγεί τις άδειες ίδρυσης και λειτουργίας των ιδρυμάτων παιδικής πρόνοιας σε ιδιώτες, καθώς και σε συλλόγους ή σωματεία που επιδιώκουν φιλανθρωπικούς σκοπούς.
- Ασκεί την εποπτεία επί των φιλανθρωπικών σωματείων και ιδρυμάτων, εγκρίνει τον προϋπολογισμό τους και παρακολουθεί και ελέγχει τις επιχορηγήσεις που δίδονται στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με κοινωφελείς σκοπούς.
- Μεριμνά για τον διορισμό των μελών διοικητικών συμβουλίων και εποπτεύει και ρυθμίζει θέματα λειτουργίας ιδρυμάτων προστασίας και αρωγής οικογένειας του παιδιού (όπως Κέντρων Παιδικής Μέριμνας, Παιδικών Σταθμών κ.λπ.).
- Χορηγεί τις άδειες ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων περίθαλψης ηλικιωμένων ή ατόμων που πάσχουν ανίατα από κινητική αναπηρία.
- Μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας που στοχεύουν στη στήριξη αστέγων και οικονομικά αδυνάτων πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις: (α) διενεργεί κοινωνικές έρευνες για τη χορήγηση των επιδομάτων πρόνοιας, (β) μεριμνά για την παροχή οικονομικής ενίσχυσης των αυτοστεγαζόμενων, για τη σχετική μίσθωση ακινήτων, τη ρύθμιση διαφόρων θεμάτων κοινωνικής κατοικίας και την επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της οικείας νομοθεσίας, (γ) εκδίδει πιστοποιητικά οικονομικής αδυναμίας και βιβλιάρια υγείας ανασφάλιστων, (δ) μεριμνά για την καταβολή επιδομάτων σε τυφλούς, κωφάλαλους, ανασφάλιστους παραπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους, διανοητικά καθυστερημένους, ανίκανους προς εργασία, υποφέροντες από εγκεφαλική παράλυση (σπαστικούς), απροστάτευτους

ανήλικους, υποφέροντες από αιμολυτική αναιμία και βαριά ανάπηρους, καθώς και σε λοιπά άτομα δικαιούμενα παροχής κοινωνικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, καθώς και των οικείων κανονιστικών ρυθμίσεων, (ε) εισηγείται την δωρεάν παραχώρηση της χρήσης οικημάτων ένεκα απορίας ή για άλλους σοβαρούς λόγους, (στ) προβαίνει στην αναγνώριση δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής, (ζ) εισηγείται την έκδοση αποφάσεων παροχής κοινωνικής προστασίας, (η) εισηγείται την χορήγηση αδειών διενέργειας λαχειοφόρων αγορών, εράνων και φιλανθρωπικών αγορών, (θ) χορηγεί κάρτες αναπηρίας έπειτα από γνωμάτευση της Επιτροπής Πιστοποίησης Αναπηρίας.

- ο Μεριμνά για τη δωρεάν παραχώρηση της χρήσης οικημάτων περιουσίας της πρόνοιας λόγω απορίας ή για άλλους σοβαρούς λόγους σύμφωνα με το άρθρο 94 του Ν. 3852/2010.

6.2.3 Τμήμα Κοινωνικής Φροντίδας και Υγείας

- ο Σχεδιάζει, προγραμματίζει και μεριμνά για την εφαρμογή μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις: (α) μεριμνά σε συνεργασία με το αρμόδιο τμήμα που έχει την ευθύνη του περιβάλλοντος και με την Αστυνομία για τον έλεγχο της ηχορύπανσης, της κοινής ησυχίας και της εκπομπής ρύπων, θορύβων και άλλων επιβαρύνσεων του περιβάλλοντος από τροχοφόρα, (β) εφαρμόζει προγράμματα για την καταπολέμηση λοιμωδών και παρασιτικών νοσημάτων ζώων, (γ) παρέχει συνδρομή στον Ε.Φ.Ε.Τ. και διενεργεί ελέγχους ή άλλες πράξεις, που ζητούν τα εντεταλμένα όργανα του Ε.Φ.Ε.Τ., σύμφωνα με τις οδηγίες τους, (δ) μεριμνά για την τήρηση των κανόνων υγιεινής στα δημόσια και ιδιωτικά σχολεία της περιοχής καθώς και σε άλλα δημοτικά κτίρια, (ε) συνεργάζεται με τη Διεύθυνση Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού για τα σχολεία του Δήμου για υλοποίηση προγραμμάτων αγωγής και προαγωγής της υγείας για θέματα υγείας (AIDS, ναρκωτικά, ηπατίτιδες κ.λπ.), (στ) μεριμνά για την Υγιεινή και την Ασφάλεια των εργαζομένων. Κατ' οίκον επισκέψεις σε εργαζομένους και ευπαθείς ομάδες πληθυσμού, (ζ) μεριμνά για την παραγγελία, καταγραφή, διακίνηση εμβολίων και πάσης φύσεως φαρμακευτικού και υγειονομικού υλικού.

- ο Σχεδιάζει, προγραμματίζει και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων και μέτρων για την προαγωγή της δημόσιας υγείας. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις

δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις: (α) μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων εμβολιασμών, (β) μεριμνά για την υλοποίηση προγραμμάτων δημόσιας υγιεινής που οργανώνονται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή από άλλα Υπουργεία, το κόστος των οποίων βαρύνει απευθείας τον προϋπολογισμό του αντίστοιχου Υπουργείου, εκτάκτων προγραμμάτων δημόσιας υγείας τα οποία εκτελούνται με έκτακτη χρηματοδότηση και προγραμμάτων δημόσιας υγείας που χρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, (γ) εκδίδει τοπικές υγειονομικές διατάξεις και λαμβάνει μέτρα σε θέματα δημόσιας υγιεινής, (δ) μεριμνά για την πληροφόρηση των δημοτών σε θέματα δημόσιας υγείας, (ε) οργανώνει αυτοτελώς ή σε συνεργασία με τις αντίστοιχες περιφερειακές υπηρεσίες ειδικά προγράμματα για την προστασία και προαγωγή της Δημόσιας Υγείας στην περιοχή αρμοδιότητας του Δήμου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, στ) μεριμνά για την διεξαγωγή μυοκτονιών, απεντομώσεων και απολυμάνσεων σε κτίρια ή κοινόχρηστους χώρους του Δήμου και συνεργάζεται με την Διεύθυνση Πρασίνου για τον σκοπό αυτό.

- ο Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών ή συμμετέχει σε δράσεις που στοχεύουν στην υποστήριξη και φροντίδα της υγείας των δημοτών με την ίδρυση και λειτουργία εγκαταστάσεων για την παροχή υπηρεσιών υγείας και την προαγωγή της ψυχικής υγείας με τη λειτουργία Δημοτικών Ιατρείων, κέντρων αγωγής υγείας, υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με αναπηρία, κέντρων ψυχικής υγείας, κέντρων συμβουλευτικής στήριξης των θυμάτων της ενδοοικογενειακής βίας και βίας κατά συνοικούντων προσώπων και κέντρων πρόληψης κατά των εξαρτησιογόνων ουσιών.
- ο Σχεδιασμός προγραμμάτων προσέλκυσης εθελοντών και ανάπτυξης εθελοντικού κινήματος (π.χ. διεξαγωγή τακτικών εθελοντικών αιμοδοσιών και διαχείριση της τράπεζας αίματος κ.λπ.).
- ο Συμμετοχή σε Δίκτυα με θέματα που άπτονται της υγείας και της ανάπτυξης της πόλης. (ΦΕΚ 2446/Β’/15-09-2014)

6.3 Προγράμματα που εντάσσονται στην «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας»

Παρακάτω περιγράφονται τα Προγράμματα που εντάσσονται στην «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας» που εφαρμόζει ο Δήμος Αιγάλεω προκειμένου να ανταποκριθεί στις ιδιαίτερες ανάγκες που προέκυψαν από το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης.

6.3.1 Κοινωνικό Παντοπωλείο

Το Κοινωνικό Παντοπωλείο του Δήμου Αιγάλεω ξεκίνησε να λειτουργεί τον Οκτώβριο του 2012 προσφέροντας συστηματικά στήριξη σε πλήθος Αιγαλεωτών που δοκιμάζονται από την οικονομική κρίση.

Η Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου Αιγάλεω και τα προηγούμενα χρόνια στήριζε τους συμπολίτες της που αντιμετώπιζαν οξυμένα οικονομικά προβλήματα. Λόγω των ολοένα αυξανόμενων αναγκών εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, πρόβαλε επιτακτική η ανάγκη δημιουργίας του Κοινωνικού Παντοπωλείου, που λειτουργεί στο πλαίσιο της Κοινωνικής Υπηρεσίας. Το Κοινωνικό Παντοπωλείο, παρά τις πολλές δυσκολίες, έχει κατορθώσει αυτή την περίοδο να στηρίζει σταθερά και σχεδόν σε εβδομαδιαία βάση εξακόσιες πενήντα (650) οικογένειες Αιγαλεωτών με είδη διατροφής, είδη καθαριότητας και υγιεινής, είδη ιματισμού, ένδυσης και υπόδησης, παιχνίδια κ.α.

Στο Κοινωνικό οποιοσδήποτε πολίτης που επιθυμεί μπορεί να προσφέρει είδη όπως λάδι, γάλα, αλεύρι, κονσέρβες, είδη κρεοπωλείου, είδη ιχθυοπωλείου, ρύζι, όσπρια, είδη ατομικής υγιεινής. Επίσης εφόσον το επιθυμεί μπορεί να συμμετάσχει σε δράσεις και εκδηλώσεις που διοργανώνονται για τη συγκέντρωση ειδών, χρημάτων αλλά και την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού. Σημαντικότερη δράση είναι οι Ημέρες Αλληλεγγύης όπου εργαζόμενοι της Κοινωνικής Υπηρεσίας και εθελοντές συγκεντρώνονται έξω από τα σούπερ μάρκετ της Πόλης καλώντας τους Δημότες να προσφέρουν είδη πρώτης ανάγκης για τις οικογένειες που φροντίζει το Κοινωνικό Παντοπωλείο⁸. (πληροφορίες από τη συνέντευξη και από ενημερωτικό φυλλάδιο που δόθηκε).

⁸ απορρυπαντικά, χαρτιά υγείας, χαρτοπετσέτες, σαμπουάν, αποσμητικά

6.3.2 Κοινωνικό Φαρμακείο

Το Κοινωνικό Φαρμακείο παρέχει σε σταθερή και τακτική βάση δωρεάν φάρμακα, υγειονομικό υλικό και παραφαρμακευτικά προϊόντα σε ωφελούμενα άτομα που τα έχουν ανάγκη (πληροφορίες από τη συνέντευξη και από ενημερωτικό φυλλάδιο που δόθηκε).

6.3.3 Κοινωνικό Συσσίτιο

Το Κοινωνικό Συσσίτιο έχει ως δράση την παροχή συσσιτίων σε σταθερή και τακτική βάση σε άπορους, άνεργους, άστεγους κατοίκους του Δήμου Αιγιάλεω. Η επιλογή των ωφελούμενων πραγματοποιείται από το Γραφείο Διαμεσολάβησης κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων και φυσικά προστατεύεται η ανωνυμία τους και τα προσωπικά τους δεδομένα. Την τρέχουσα χρονική περίοδο εξυπηρετούνται στο Κοινωνικό συσσίτιο εκατό είκοσι (120) άτομα καθημερινά (πληροφορίες από τη συνέντευξη και από ενημερωτικό φυλλάδιο που δόθηκε).

6.3.4 Πρόνοια Επιδόματα

Εδώ γίνεται η υποβολή των ηλεκτρονικών αιτήσεων για τη χορήγηση Προνοιακών Αναπηρικών Επιδομάτων του Ο.Π.Ε.Κ.Α. σε άτομα με αναπηρία, των υπερηλίκων, του διατροφικού επιδόματος, του επιδόματος Παλιννοστούντων Ομογενών Προσφύγων, του επιδόματος Στεγαστικής Συνδρομής. Επίσης γίνονται ηλεκτρονικές αιτήσεις για το Κοινωνικό Επίδομα Αλληλεγγύης (Κ.Ε.Α.) και για το επίδομα Στέγασης, σε άμεση συνεργασία με το δίκτυο των Κέντρων Κοινότητας καθώς χορηγούνται και αποφάσεις για δωρεάν φαρμακευτική περίθαλψη ανασφαλιστών. Τέλος αξίζει να σημειωθεί ότι αυτή την εποχή της πανδημίας οι δικαιούχοι του Κ.Ε.Α είναι δύο χιλιάδες (2000) πολίτες δικαιούνται εκ των οποίων οι χίλιοι διακόσιοι (1200) κάνουν χρήση και του επιδόματος Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (Τ.Ε.Β.Α.) (πληροφορίες από τη συνέντευξη).

6.3.5 Αλληλέγγυο Φροντιστήριο

Το αλληλέγγυο Φροντιστήριο δημιουργήθηκε από το Δήμο Αιγιάλεω το 2013. Λειτουργεί τις απογευματινές ώρες και παρέχει μαθήματα δωρεάν από καταξιωμένους εθελοντές εκπαιδευτικούς σε μαθητές της Γ' Λυκείου που χρειάζονται ενισχυτική

διδασκαλία για τις εισαγωγικές εξετάσεις, με προτεραιότητα σε εκείνους των οποίων οι οικογένειες αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες (πληροφορίες από τη συνέντευξη και από ενημερωτικό φυλλάδιο που δόθηκε).

6.3.6 Δημοτική Παιγνιοθήκη

Είναι ένας οργανωμένος χώρος με παιχνίδια για παιδιά και εφήβους με ειδικές ανάγκες, που έρχονται σε επικοινωνία με τα υπόλοιπα παιδιά και μαθαίνουν να δέχονται και να σέβονται τις διαφορές. Όλοι μαζί μπορούν να παίζουν και να μοιράζονται όμορφες στιγμές. Δυστυχώς η λειτουργία του έχει προσωρινά σταματήσει λόγω ζημιάς που υπέστη το κτίριο στον πρόσφατο σεισμό με αποτέλεσμα να κλείσει (πληροφορίες από τη συνέντευξη).

6.3.7 Χωρίς Μεσάζοντες

Ο Δήμος Αιγιάλεω λαμβάνοντας υπόψη τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες που βιώνουν και με σκοπό την στήριξη των νοικοκυριών, έχει θεσμοθετήσει τη διάθεση αγροτικών προϊόντων στους δημότες και κατοίκους του Αιγιάλεω απευθείας από τους παραγωγούς, χωρίς μεσάζοντες και πραγματοποιούνται κάθε δεύτερη Κυριακή του μήνα. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνονται χαμηλές τιμές πώλησης ώστε να ανακουφίζεται ο επιβαρυσμένος προϋπολογισμός των νοικοκυριών και ταυτόχρονα ενισχύονται οι Έλληνες παραγωγοί στο έργο τους (πληροφορίες από τη συνέντευξη και από ενημερωτικό φυλλάδιο που δόθηκε).

6.3.8 Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης

Στο πλαίσιο των προσφερόμενων κοινωνικών υπηρεσιών στο Δήμο Αιγιάλεω λειτουργεί το Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης. Βασική επιδίωξη του Γραφείου είναι η παροχή ενημέρωσης και ψυχολογικής υποστήριξης σε άτομα αλλά και ομάδες μελών της κοινότητας του Δήμου. Οι υπηρεσίες παρέχονται άμεσα και εξατομικευμένα, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του κάθε αιτήματος. Η Ατομική Συμβουλευτική, η Συμβουλευτική Γονέων, η Συμβουλευτική Ζεύγους επιτυγχάνονται, με την πραγματοποίηση συνεδριών ατομικού χαρακτήρα. Με ιδιαίτερη ευαισθησία, αντιμετωπίζονται αιτήματα που σχετίζονται με παιδιά και εφήβους. Τέλος, παρεμβάσεις καθώς και ομιλίες ενημερωτικού χαρακτήρα,

πραγματοποιούνται σε συνεργασία με την σχολική κοινότητα⁹ (πληροφορίες από τη συνέντευξη και από ενημερωτικό φυλλάδιο που δόθηκε).

6.3.9 Γραφείο Λογοθεραπείας

Το Γραφείο Λογοθεραπείας απευθύνεται σε παιδιά με διαταραχές ομιλίας, λόγου και επικοινωνίας. Γίνεται μια πρώτη λογοθεραπευτική εκτίμηση για την ανίχνευση δυσκολιών και εφόσον κριθεί απαραίτητο και πληρούνται οι προϋποθέσεις, παρέχονται δωρεάν ατομικά λογοθεραπευτικά προγράμματα αποκατάστασης, όπου στοχεύουν στην ενίσχυση των επικοινωνιακών δεξιοτήτων στην κοινωνικοποίηση του ατόμου και στην ορθή παραγωγή του λόγου (πληροφορίες από τη συνέντευξη).

6.3.10 Γραφείο Ισότητας – Γραφείο Απασχόλησης

Το Γραφείο έχει ως στόχο να συμβάλλει στην προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της ζωής και στην δημιουργία μηχανισμών και υποδομών ώστε τα θέματα Ισότητας και ίσων ευκαιριών να αντιμετωπίζονται σε μόνιμη βάση. Παράλληλα πραγματοποιεί δράσεις ευαισθητοποίησης γύρω από το συγκεκριμένο θέμα (πληροφορίες από τη συνέντευξη και από ενημερωτικό φυλλάδιο που δόθηκε).

6.3.11 Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι»

Το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» από το 1998 υλοποιείται στα πλαίσια άσκησης της ευρύτερης κοινωνικής πολιτικής του Δήμου Αιγάλεω, αποτελώντας Μονάδα παροχής οργανωμένης και συστηματικής πρωτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας. Απευθύνεται σε άτομα τρίτης ηλικίας που δεν αυτοεξυπηρετούνται πλήρως, άτομα με κινητικές δυσλειτουργίες και ειδικά προβλήματα. Προτεραιότητα δίνεται σ' αυτούς που ζουν μόνοι τους ή δεν έχουν την πλήρη φροντίδα της οικογένειας και έχουν χαμηλό εισόδημα που δεν τους επιτρέπει να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες εξυπηρέτησης, ώστε να διευκολυνθεί η καθημερινή τους ζωή και μέσω της ενδυνάμωσης να αποκτήσουν τη μέγιστη δυνατή αυτονομία και κοινωνική ευημερία (πληροφορίες από τη συνέντευξη και από ενημερωτικό φυλλάδιο που δόθηκε).

⁹ συλλόγους γονέων, εκπαιδευτικούς, μαθητές.

6.3.12 Εθελοντισμός

Γίνονται αιτήσεις Εθελοντισμού για οποιεσδήποτε υπηρεσίες του Δήμου στην Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, όπως: Κοινωνικό Παντοπωλείο, Καθαριότητα, Κήποι, Κοινωνική Πρόνοια κ.α.. Ο Δήμος Αιγάλεω τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο έχει περίπου 100 εθελοντές (πληροφορίες από τη συνέντευξη).

6.3.13 Δημοτικά Ιατρεία – ΚΕΠ Υγείας

Τα Δημοτικά Ιατρεία στελεχώνονται από εθελοντές ιατρούς, οι οποίοι κατόπιν ραντεβού εξετάζουν τους δημότες. Χορηγούνται δωρεάν φάρμακα σε ανέργους και ανασφάλιστους δημότες. Γίνονται δωρεάν τεστ παπ και μαστογραφίες στις δημότισσες και συνταγογράφη ΕΟΠΥΥ σε ηλικιωμένους δημότες με δυσκολία μετακίνησης.

Λειτουργούν τα παρακάτω τμήματα: Παθολογικό, Ορθοπαιδικό, Φυσικοθεραπείας, Νευρολογικό, Γαστρεντερολογικό, Ω.Ρ.Λ., Καρδιολογικό, Γυναικολογικό, Διαβητολογικό κ.α

Οι δραστηριότητες των Δημοτικών Ιατρείων είναι:

1. Καθημερινή κοινωνική φροντίδα. Αφορά όλο τον πληθυσμό. (διενεργούνται καθημερινά χωρίς να απαιτείται ραντεβού)
 - Μέτρηση πρωινού σακχάρου αίματος
 - Μέτρηση αρτηριακής πίεσεως
 - Εκτέλεση ενδομυικών και υποδόριων ενέσεων (εφόσον έχουν συνταγογραφηθεί από ιατρό)
2. Καθημερινή ιατρική φροντίδα. Αφορά ανέργους, άπορους, ανασφάλιστους και ειδικές ευαίσθητες πληθυσμιακές ομάδες. (Πραγματοποιούνται από μόνιμο προσωπικό του Δήμου και πάντα κατόπιν ραντεβού)
 - Καρδιολογικό Ιατρείο και διενέργεια ηλεκτροκαρδιογραφήματος από Καρδιολόγο.
 - Ψυχολογική υποστήριξη και ψυχοθεραπεία από ψυχολόγους.
 - Μαθήματα ανώδυνου τοκετού σε μικρές ομάδες επίτοκων γυναικών, από εξειδικευμένη μαία.

3. Εβδομαδιαίες ιατρικές εξετάσεις. Αφορά άνεργους, άπορους, ανασφάλιστους και ειδικές ευαίσθητες πληθυσμιακές ομάδες. (Πραγματοποιούνται από άμισθους εθελοντές ιατρούς του Δήμου και πάντα κατόπιν ραντεβού)

- Γυναικολόγος. Τρίτη 11 πμ
- Παθολόγος. Τετάρτη 11.30 πμ.
- Χειρουργός – Μαστολόγος. Τετάρτη 10 πμ.
- Φυσιάτρος. Ημέρα με προσυεννόηση
- Ρευματολόγος. Ημέρα με προσυεννόηση
- Γαστρεντερολόγος. Ημέρα με προσυεννόηση
- Πνευμονολόγος. Τρίτη 9-11π
- Ιατρείο διακοπής καπνίσματος (<https://www.aigaleo.gr/koinoniki-prostasia/> & πληροφορίες που δόθηκαν από την συνέντευξη).

Τα εγκαίνια του νέου ΚΕΠ Υγείας Δήμου Αιγάλεω πραγματοποιήθηκαν τη Δευτέρα 26 Φεβρουαρίου 2018 παρουσία δημοτών και εθελοντών γιατρών. Ο Δήμος Αιγάλεω δημιουργώντας ΚΕΠ Υγείας προσφέρει στους δημότες του τη δυνατότητα να προλάβουν νοσήματα πριν να χρειαστούν ιατρική αντιμετώπιση σε επίπεδο θεραπείας. Τα ΚΕΠ Υγείας έχουν ως βασικό μέλημα τους την ευαισθητοποίηση, την ενημέρωση, τη διοργάνωση προληπτικών εξετάσεων και παραπομπών σε δομές υγείας, όλων των πολιτών ανεξαρτήτου ασφαλιστικής ικανότητας, με έμφαση στα συνηθέστερα νοσήματα που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες υγείας στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας¹⁰ (www.eddyppy.gr/pragmatopoiithikan-ta-egkainia-toy-neoy-kep-ygeias-dimoy-aigaleo)

¹⁰Πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια του νέου ΚΕΠ Υγείας Δήμου Αιγάλεω. Ανακτήθηκε στις 27/06/2021 <https://www.eddyppy.gr/pragmatopoiithikan-ta-egkainia-toy-neoy-kep-ygeias-dimoy-aigaleo>

6.4 Κέντρο Κοινότητας Δήμου Αιγάλεω

Το Κέντρο Κοινότητας Δήμου Αιγάλεω είναι το πρώτο σημείο επαφής του πολίτη με την κοινωνική υπηρεσία του Δήμου. Πρόκειται για μία νέα δομή που σχεδιάστηκε από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και φιλοδοξεί να δημιουργήσει ένα δίκτυο κοινωνικής φροντίδας και αλληλεγγύης.

Το πρόγραμμα των Κέντρων Κοινότητας χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στα πλαίσια του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής (ΠΕΠ) 2014 - 2020.

6.4.1 Αρμοδιότητες Στελεχών του Κέντρου Κοινότητας

Το Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Αιγάλεω στελεχώνεται από δύο (2) κοινωνικούς λειτουργούς και έναν (1) ψυχολόγο.

Οι Αρμοδιότητες των Κοινωνικών Λειτουργών είναι:

- ✚ Υποδοχή και ενημέρωση
- ✚ Παροχή υπηρεσιών με σκοπό τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης των ωφελουμένων
- ✚ Ψυχοκοινωνική υποστήριξη μέσω συνεδριών
- ✚ Παραπομπή και διασύνδεση του πολίτη με τις Δημόσιες Υπηρεσίες

Οι Αρμοδιότητες του Ψυχολόγου είναι:

- ✚ Συμβάλλει στη διάγνωση
- ✚ Παρέχει ψυχολογική στήριξη μέσα από ατομικές, ομαδικές και οικογενειακές συνεδρίες
- ✚ Συνεργάζεται με το υπόλοιπο προσωπικό του Κέντρου Κοινότητας και της Κοινωνικής Υπηρεσίας του Δήμου για τον προσδιορισμό και κάλυψη των αναγκών και των ψυχοκοινωνικών προβλημάτων των ωφελουμένων
- ✚ Συμμετέχει σε προγράμματα ψυχικής υγείας και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού
- ✚ Παραπέμπει τους ωφελούμενους σε αρμόδιους φορείς εάν κριθεί απαραίτητο.

6.4.2 Οι υπηρεσίες του Κέντρου

Στο Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Αιγάλεω, οι πολίτες θα βρουν ενημέρωση και συμβουλευτική υποστήριξη για:

- ✚ ΚΕΑ (Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης)
- ✚ Προγράμματα Πρόνοιας και Κοινωνικής Ένταξης (πχ πρόγραμμα Ταμείου Ευρωπαϊκής βοήθειας προς απόρους)
- ✚ Επιδόματα (αναπηρίας, ανασφάλιστων, υπεργολικών κλπ)
- ✚ Ένταξη στην αγορά εργασίας
- ✚ Ενδοοικογενειακά προβλήματα (οικογενειακή βία, οικογενειακές δυσαρμονίες)
- ✚ Διοργάνωση εκδηλώσεων του Δήμου Αιγάλεω με επιμορφωτικό, ενημερωτικό και κοινωνικό περιεχόμενο.

6.4.3 Ωφελούμενοι του Κέντρου Κοινότητας

Το Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Αιγάλεω απευθύνεται σε όλους τους πολίτες της περιοχής που αντιμετωπίζουν κάποιο κοινωνικό πρόβλημα, είτε οι ίδιοι, είτε μέλη της οικογένειάς τους. Πιο συγκεκριμένα μπορούν να επωφεληθούν:

- ✚ Άνεργοι
- ✚ Άτομα και οικογένειες που διαβιών σε συνθήκες φτώχειας
- ✚ Δικαιούχοι του επιδόματος “Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης” (ΚΕΑ)
- ✚ Παιδιά και ενήλικες που βιώνουν καταστάσεις κοινωνικού αποκλεισμού
- ✚ Ηλικιωμένοι
- ✚ Μονογονεϊκές οικογένειες
- ✚ Άτομα με Ειδικές Ανάγκες (ΑμΕΑ)
- ✚ Άτομα με ψυχική διαταραχή
- ✚ Άστεγοι
- ✚ Θύματα κακοποίησης
- ✚ Άτομα με παραβατική συμπεριφορά
- ✚ Χρήστες και πρώην χρήστες ουσιών
- ✚ Παλιννοστούντες
- ✚ Μετανάστες, πρόσφυγες ¹¹ (<http://www.kkaigaleo.gr/>)

¹¹ Κέντρο Κοινότητας Δήμου Αιγάλεω. Ανακτήθηκε στις 12/05/2021 <http://www.kkaigaleo.gr/>

6.5 Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.)

Στο Δήμο Αιγάλεω λειτουργούν έξι (6) ΚΑΠΗ. Στα ΚΑΠΗ παρέχονται δωρεάν ιατροφαρμακευτικές υπηρεσίες. Λειτουργούν ομάδες θεάτρου, χορού, τραγουδιού, ξυλογλυπτικής, χειροτεχνίας κ.ά. Διοργανώνονται πληθώρα εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων όπως: θαλάσσια μπάνια, συμμετοχή σε κατασκηνώσεις, εορτασμοί των εθνικών επετείων, αποκριάτικοι χοροί, πρωτοχρονιάτικες πίτες, ομιλίες γύρω από ιατρικά θέματα, γλέντια την Τσικνοπέμπτη, επισκέψεις το Πάσχα, οικονομική ενίσχυση ατόμων με ειδικές ανάγκες κ.α. Τέλος κάθε Δεκέμβριο αναδεικνύοντας τη μεγάλη τους ευαισθησία τα μέλη των ΚΑΠΗ συμμετέχουν με έργα τους στο “Παζάρι” τα έσοδα του οποίου δίδονται στο σύλλογο γονέων ατόμων με ειδικές ανάγκες Δυτικής Αθήνας “ΕΛΠΙΔΑ”.

Πίνακας 0.1 : Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων Δήμου Αιγάλεω

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΩΝ Κ.Α.Π.Η.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
1ο ΚΑΠΗ	Θηβών & Μοσχονησίων
2ο ΚΑΠΗ	Θεσσαλονίκης & Καποδιστρίου
3ο ΚΑΠΗ	Δελφών & Τομπάζη
4ο ΚΑΠΗ	Κεφαλληνίας 30
5ο ΚΑΠΗ	Παπαρηγοπούλου & Ταυγέτου
6ο ΚΑΠΗ	Μεσολογγίου 3

Πηγή: www.aigaleo.gr/kaph/, Ιδία διαμόρφωση

6.6 Δημοτικοί Παιδικοί και Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Στο Δήμο Αιγάλεω λειτουργούν συνολικά 9 παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί. με βάση εσωτερικό κανονισμό με τον οποίο ρυθμίζονται όλα τα λειτουργικά τους θέματα. Παρέχουν υπηρεσίες στους δημότες και λειτουργούν από 1/9 έως 31/7, το μήνα Αύγουστο παραμένουν κλειστοί.

Αναλυτικότερα, οι δημοτικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί στεγάζονται:

Πίνακας 0.2 : Δημοτικοί Παιδικοί και Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
1ος Δημοτικός Παιδικός Σταθμός	Ναυάρχου Κουντουριώτη 16
4ος Δημοτικός Βρεφονηπιακός Σταθμός	Πλαστήρα 40 & Μιαούλη
6ος Δημοτικός Παιδικός Σταθμός "Μορμόλης"	Ευαγγελιστρίας 4 (πλησίον Ο.Τ.Ε.)
8ος Δημοτικός Βρεφονηπιακός Σταθμός "Νίνα Βενέτη"	Μίνωος & Προμηθέως
9ος Δημοτικός Βρεφονηπιακός Σταθμός	Εθνικής Αντιστάσεως & Ιασίου
10ος Δημοτικός Βρεφονηπιακός Σταθμός	Αγίας Βαρβάρας & Μπουμπουλίνας
11ος Δημοτικός Βρεφονηπιακός Σταθμός	Αναγεννήσεως & Δωρίου
12ος Δημοτικός Βρεφικός Σταθμός "Μέριμνα"	Ιερά οδός & 40 Εκκλησιών
13ος Βρεφικός Σταθμός "Ευαγγελίστρια"	Κερασούντος & Σμύρνης

Πηγή: <https://www.aigaleo.gr/ktiria/> Ιδία διαμόρφωση

6.7 Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Κ.Δ.Α.Π.)

6.7.1 Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών Δήμου Αιγιάλεω

Ο Δήμος Αιγιάλεω, στο πλαίσιο των Δράσεων Κοινωνικής Πολιτικής, ίδρυσε για πρώτη φορά το 2020 τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης ύστερα από την υπ' αριθμ. 133/4-8-2020 (ΑΔΑ:6ΠΣΦΩ6Ν-ΦΓΗ) απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου που αφορά την έγκριση του Κανονισμού Λειτουργίας των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης του Δήμου. (υπ' αριθμ. 133/4-8-2020 ΑΔΑ:6ΠΣΦΩ6Ν-ΦΓΗ)

Τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Κ.Δ.Α.Π.) είναι μονάδες δημιουργικής απασχόλησης παιδιών ηλικίας 5 - 12 χρόνων με καλή υγεία με δράσεις αθλητικού και πολιτιστικού περιεχομένου. Τα ΚΔΑΠ υπάγονται στο πλαίσιο της δράσης “Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής” της ΕΕΤΑΑ. Για τη σύσταση και τη λειτουργία του Κ.Δ.Α.Π. Δήμου Αιγιάλεω ακολουθήθηκαν οι προϋποθέσεις που ορίζονταν στην Υπουργική Απόφαση αριθ. Π1β/Γ.Π οικ.14951/2001 (ΦΕΚ 1397/τ. Β/22-10-2001) όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την Υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. Π1β/Γ.Π. οικ. 30411/2002 (ΦΕΚ 395/τ.Β'/02-04-2002) και την Υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. Π1β/Γ.Π. οικ. 109707 Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1849/τ. Β'/03-09-2009).

6.7.2 Σκοπός των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών

Σκοπός των Κ.Δ.Α.Π. είναι η δημιουργική απασχόληση των παιδιών για ορισμένο χρονικό διάστημα της ημέρας, εκτός σχολικού ωραρίου, η σωστή αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου με ατομική ή οργανωμένη δραστηριότητα ή μέσα από οργανωμένες ομάδες εργαστηρίων καθώς και η εξυπηρέτηση των γονιών.

6.7.3 Υπηρεσίες – Δραστηριότητες

Τα Κ.Δ.Α.Π. για την εκπλήρωση των σκοπών τους, όπως αυτοί περιγράφονται παραπάνω προβλέπεται να παρέχουν τις παρακάτω υπηρεσίες:

- Υγιεινή και ασφαλή απασχόληση και αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των παιδιών με την ανάπτυξη της ατομικής και ομαδικής δραστηριότητας.
- Υλοποίηση προγραμμάτων έκφρασης, ψυχαγωγίας, άθλησης.
- Ανάπτυξη φιλικών δεσμών και κοινωνικών σχέσεων.
- Ενημέρωση της οικογένειας και παραπομπή σε φορείς που παρέχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες.

6.7.4 Δραστηριότητες που περιλαμβάνουν τα Κ.Δ.Α.Π.

- *Αθλήματα*
- ✓ Μπάσκετ
- ✓ Τένις
- ✓ Ποδόσφαιρο
- ✓ Βόλει
- ✓ Στίβος
- ✓ Taekwondo – Πολεμικές τέχνες
- *Δημιουργικές δραστηριότητες*
- ✓ *Θεατρικό παιχνίδι*
- ✓ Ρητορική
- ✓ Εργαστήρια Περιβάλλοντος και Ανακύκλωσης
- ✓ Εικαστικά Εργαστήρια
- ✓ Εργαστήρια Φωτογραφίας
- ✓ Εργαστήρια Κηπευτικής και Ανθοκομίας
- ✓ Σκάκι
- ✓ Εργαστήρια Ρομποτικής και Ηλεκτρονικών Υπολογιστών
- ✓ Εξάσκηση στη χρήση της Αγγλικής- Γερμανικής - μέσα από παιχνίδια και δημιουργικές δραστηριότητες
- ✓ Ζαχαροπλαστική
- ✓ Hip-Hop, Latin Dance, Zumba

6.7.5 Χώροι στέγασης των Κ.Δ.Α.Π. στο Δήμο Αιγάλεω

Φέτος στο Δήμο Αιγάλεω λειτουργούν δύο (2) Κ.Δ.Α.Π, στο 2^ο Δημοτικό και στο 19^ο Δημοτικό, με αθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες, μπάσκετ, βόλει, κεραμική, εικαστικά, μουσική, θεατρικό παιχνίδι κ.α.

Από την καινούργια χρονιά, όμως, θα λειτουργήσουν και άλλα δύο ΚΔΑΠ, στο 8^ο Δημοτικό και στο 12^ο Δημοτικό, με ένα σύνολο υπηρεσιών υψηλού επιπέδου και απαιτήσεων και με νέες δράσεις, στο καθημερινό πρόγραμμα των παιδιών, όπως Ρομποτική, Πειράματα Φυσικής, Ανακύκλωση και Περιβάλλον και Ρητορική. (<https://www.aigaleo.gr/2021/05/13/xekinaei-i-leitourgia-ton-kentron-dimiourgikis-apascholisis-kdap-tou-dimou-aigaleo/>)

Με βάση τα παραπάνω οι χώροι στέγασης των Κ.Δ.Α.Π στο Δήμο Αιγάλεω είναι οι παρακάτω:

Πίνακας 0.3 : Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Δήμου Αιγάλεω

ΟΝΟΜΑΣΙΑ Κ.Δ.Α.Π.	ΧΩΡΟΣ ΣΤΕΓΑΣΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
1 ^ο ΚΔΑΠ	2 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Γρηγορίου Κυδωνιών 30
2 ^ο ΚΔΑΠ	19 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Αγίου Σπυρίδωνος & Μηλιώνη Λιούμη
3 ^ο ΚΔΑΠ	8 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Κουντουριώτου 14
4 ^ο ΚΔΑΠ	12 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Ορυζομύλων 15

Πηγή: www.aigaleo.gr/2021/05/13/xekinaei-i-leitourgia-ton-kentron-dimiourgikis-archolisis-kdap-tou-dimou-aigaleo/, Ιδία διαμόρφωση

6.7.6 Ωράριο Λειτουργίας

Τα Κ.Δ.Α.Π. του Δήμου Αιγάλεω θα λειτουργούν:

➤ **1^ο Κ.Δ.Α.Π.**

Στο 2^ο Δημοτικό Σχολείο

- ✓ Α' Βάρδια: χειμερινό ωράριο 16.00-20.00 και το καλοκαιρινό ωράριο 9.00-13.00
- ✓ Καθημερινά και από Δευτέρα έως Παρασκευή, όλες τις εργάσιμες μέρες

➤ **2^ο Κ.Δ.Α.Π.**

Στο 19^ο Δημοτικό Σχολείο

- Α' Βάρδια: χειμερινό ωράριο 16.00-20.00 και το καλοκαιρινό ωράριο 9.00-13.00
- ✓ Καθημερινά και από Δευτέρα έως Παρασκευή, όλες τις εργάσιμες μέρες

➤ **3^ο Κ.Δ.Α.Π.**

Στο 8^ο Δημοτικό Σχολείο

- ✓ Α' Βάρδια: χειμερινό ωράριο 16.00-20.00 και το καλοκαιρινό ωράριο 9.00-13.00
- ✓ Καθημερινά και από Δευτέρα έως Παρασκευή, όλες τις εργάσιμες μέρες

➤ **4^ο Κ.Δ.Α.Π.**

Στο 12^ο Δημοτικό Σχολείο

- ✓ Α' Βάρδια: χειμερινό ωράριο 16.00-20.00 και το καλοκαιρινό ωράριο 9.00-13.00
- ✓ Καθημερινά και από Δευτέρα έως Παρασκευή, όλες τις εργάσιμες μέρες

Το Κέντρο διακόπτει την λειτουργία του κατά τις επίσημες αργίες και κατά τις αργίες λόγω εορτασμού εθνικού ή τοπικού γεγονότος ή εορτασμού του Πολιούχου Αγίου του Δήμου.

Το Κέντρο επίσης μπορεί να συνεχίσει τη λειτουργία του και κατά τους θερινούς μήνες ανάλογα με τις τοπικές ανάγκες και κατά την κρίση του τελικού δικαιούχου.

6.7.7 Προσωπικό

Τα ΚΔΑΠ του Δήμου Αιγιάλεω στελεχώνονται σύμφωνα με την αριθ. Κοινή Υπουργική Απόφαση Αριθ. Π.1β/Γ.Π.οικ.14951 (ΦΕΚ 1397/τ. Β'/22-10-2001).

Α. Με εξειδικευμένο προσωπικό, για τη δημιουργική απασχόληση, ανάλογα με τις δραστηριότητες που θα αναπτυχθούν, όπως: Παιδαγωγό, Νηπιαγωγό, Καθηγητή Ζωγραφικής, Θεατρολόγο, Καθηγητή μουσικής, Καθηγητή Πληροφορικής, Δάσκαλο χορού κ.α. Οι παραπάνω θα πρέπει να είναι κάτοχοι πτυχίων ΑΕΙ, ΤΕΙ, ή κάτοχοι τίτλων σπουδών σχετικών με τη δημιουργική απασχόληση, σχολών της ημεδαπής ή ισότιμων, της αλλοδαπής.

Β. Με προσωπικό καθαριότητας - βοηθητικών εργασιών.

6.8 Δράσεις της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας κατά την εποχή της πανδημίας

Η πανδημία του COVID-19 άλλαξε τα δεδομένα της καθημερινότητας όλων μας. Σε αυτές τις δύσκολες συνθήκες, ο Δήμος Αιγιάλεω ήταν δίπλα στις ευπαθείς ομάδες και στην κοινωνία, φροντίζοντας να ανταποκριθεί στις ανάγκες όλων. Τα θέματα κοινωνικής πολιτικής αποτέλεσαν προτεραιότητα για τη Δημοτική Αρχή.

Ο Δήμος Αιγιάλεω έδωσε και δίνει ένα τεράστιο αγώνα για να καταφέρει να ικανοποιήσει τις ανάγκες των πολιτών του. Τα συσσίτια από περίπου τριακόσια (300) που ήταν καθημερινά προ πανδημίας έφτασαν να είναι σχεδόν 1000. Ο Δήμος Αιγιάλεω εξυπηρετούσε επίσης και την Εκκλησία γιατί είχε σταματήσει λόγω της πανδημίας να παρέχει συσσίτιο στους δημότες.

Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο και την άδεια που δόθηκε από την Κυβέρνηση, έγινε μετάθεση από ειδικότητα σε ειδικότητα των εργαζομένων στους Δήμους κι έτσι πολλοί που ήταν οι υπηρεσίες τους κλειστές λόγω lock down π.χ. παιδικοί σταθμοί συνέβαλαν στο μεγάλο αυτόν αγώνα για την ικανοποίηση των αναγκών των δημοτών. Οι εργαζόμενοι με τις κατάλληλες στολές και τον εξοπλισμό εξυπηρετούσαν τους πολίτες με τη διανομή τροφίμων στο σπίτι πόρτα πόρτα σε άπορες οικογένειες που ήταν σε

καραντίνα και δεν μπορούσαν να βγούνε έξω και δεν είχαν ούτε να πληρώσουν στο σούπερ μάρκετ. Κάθε μέρα 7 εργαζόμενοι πήγαιναν φάρμακα στα σπίτια των ηλικιωμένων που τους απαγορευόταν να μετακινηθούν και δεν ήταν φάρμακα από το Κοινωνικό Φαρμακείο αλλά από τον ΕΟΔΥ που αυτό σημαίνει ότι οι εργαζόμενοι πήγαιναν πρώτα στον ΕΟΔΥ έπαιρναν τα φάρμακα που χρειαζόντουσαν οι πολίτες και στη συνέχεια τα πήγαιναν στα σπίτια τους. Επίσης συνόδευαν στο νοσοκομείο εκείνους που δεν μπορούσαν να πάνε μόνοι τους για τον εμβολιασμό τους. Επιπροσθέτως, μια ακόμα μεγάλη δράση του Δήμου είναι και τα δωρεάν rabbit test που γινόντουσαν ανά διαστήματα στους δημότες.

Σε αυτό το σημείο αξίζει να σημειωθεί ότι υπήρξε έντονη εθελοντική δράση για βοήθεια στις παραπάνω ενέργειες την εποχή της πανδημίας. Δυστυχώς όμως οι 100 εθελοντές που έχει ο Δήμος δεν μπορούσαν να βοηθήσουν διότι απαγορευόταν για λόγους προστασίας όλων από τον covid – 19 να χρησιμοποιηθούν. Βοήθησαν όμως πάρα πολύ στο Κοινωνικό Παντοπωλείο και σε άλλα πράγματα (πληροφορίες από τη συνέντευξη).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Παρακάτω παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε σε κατοίκους του Δήμου Αιγιάλεω με σκοπό να γίνουν γνωστές οι απόψεις τους για την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής του Δήμου.

7.1 Προφίλ ερωτηθέντων

Στην παρούσα ενότητα, παρουσιάζονται τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των πολιτών του Δήμου Αιγιάλεω, οι οποίοι συμμετείχαν στην έρευνα. Οι παρακάτω ερωτήσεις μας πληροφορούν για το προφίλ των ερωτηθέντων, δηλαδή για το φύλο, την ηλικία, την οικογενειακή κατάσταση, την εργασιακή κατάσταση και το μορφωτικό τους επίπεδο.

Στον Πίνακα 7.1 και το Διάγραμμα 7.1, παρατηρούμε πως το 63% των ερωτηθέντων καταλαμβάνουν οι γυναίκες και το 37% αντιστοιχεί στους άνδρες του δείγματος.

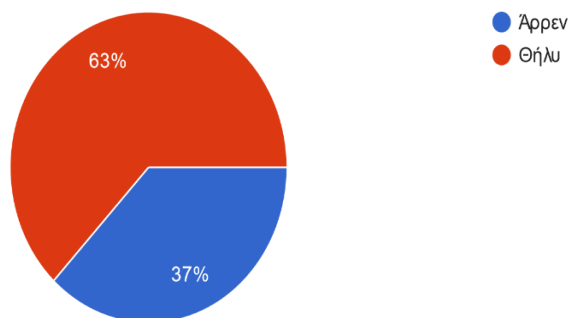
Πίνακας 7.1 : Φύλο
Ερώτηση 1. Φύλο

Χαρακτηριστικό	Συχνότητα	Ποσοστό
Άρρεν	37	37 %
Θήλυ	63	63 %
Σύνολο	100	100%

Διάγραμμα 7.1 : Φύλο

Φύλο;

100 απαντήσεις

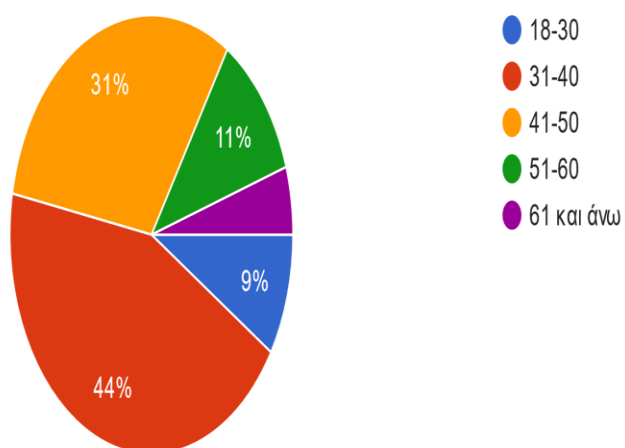
Στον Πίνακα 7.2 και το Διάγραμμα 7.2, βλέπουμε πως οι περισσότεροι ερωτηθέντες που έλαβαν μέρος στην έρευνα (44%) βρίσκονται μεταξύ 31 έως 40 ετών. Το 9% των ερωτηθέντων είναι από 18 έως 30 ετών, το 31% είναι από 41 έως 50 ετών, το 11% είναι μεταξύ 51 και 60 ετών και το 5% ανήκει στις ηλικίες από 61 έως 70 ετών.

Πίνακας 7.3 : Ηλικία
Ερώτηση 2. Ηλικία

Χαρακτηριστικό	Συχνότητα	Ποσοστό
18-30	9	9 %
31-40	44	44 %
41-50	31	31 %
51-60	11	11 %
61 και άνω	5	5 %
Σύνολο	100	100%

Διάγραμμα 7.2 : Ηλικία

Ηλικία;
100 απαντήσεις

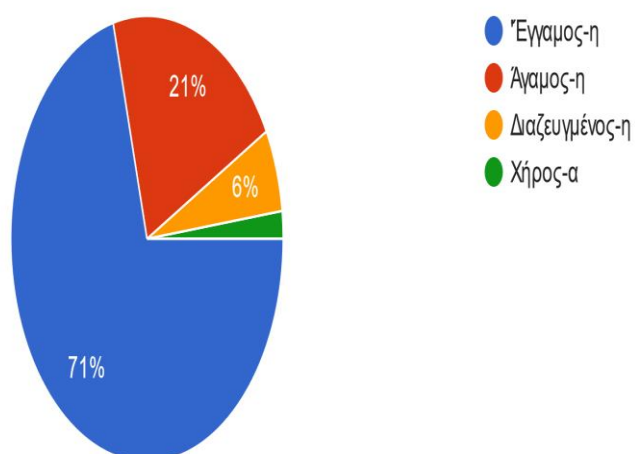
Συνεχίζοντας με την οικογενειακή κατάσταση των ερωτηθέντων, η οποία παρουσιάζεται μέσω του Πίνακα 7.4 και του Διαγράμματος 7.3, οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες που έλαβαν μέρος στην έρευνα είναι έγγαμοι με ποσοστό 71%. Ένα ποσοστό τάξεως 21% είναι άγαμοι/ελεύθεροι. Υπάρχει και ένα πολύ μικρό ποσοστό της τάξεως του 6% που είναι διαζευγμένοι και ένα πάρα πολύ μικρό ποσοστό του 2% που είναι χήροι.

Πίνακας 7.5 : Οικογενειακή κατάσταση

Ερώτηση 3. Οικογενειακή κατάσταση		
Χαρακτηριστικό	Συχνότητα	Ποσοστό
Έγγαμος-η	71	71 %
Άγαμος-η	21	21 %
Διαζευγμένος-η	6	6 %
Χήρος-α	2	2 %
Σύνολο	100	100%

Διάγραμμα 7.3: Οικογενειακή κατάσταση

Οικογενειακή κατάσταση;
100 απαντήσεις

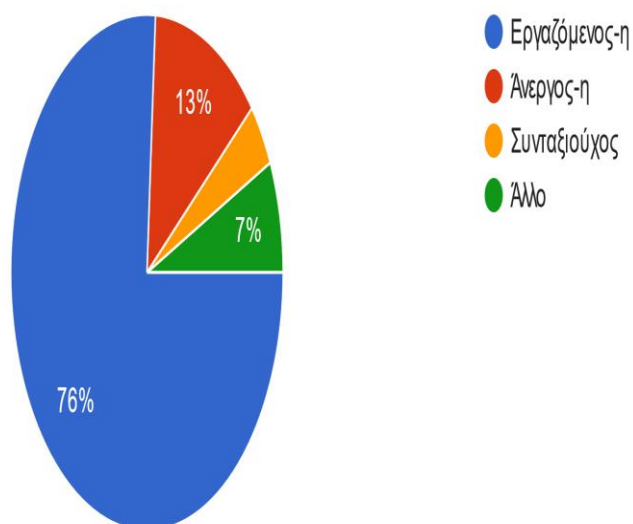
Στον Πίνακα 7.4 και το Διάγραμμα 7.4, βλέπουμε ότι ένα μεγάλο ποσοστό της τάξεως 76% είναι εργαζόμενοι. Το 13% είναι άνεργοι, ενώ το 4% είναι συνταξιούχοι και το 7% είναι κάτι άλλο.

Πίνακας 7.6 : Εργασιακή κατάσταση

Ερώτηση 4. Εργασιακή κατάσταση		
Χαρακτηριστικό	Συχνότητα	Ποσοστό
Εργαζόμενος -η	76	76
Άνεργος -η	13	13
Συνταξιούχος	4	4
Άλλο	7	7
Σύνολο	100	100%

Διάγραμμα 7.4: Εργασιακή κατάσταση

Εργασιακή κατάσταση;
100 απαντήσεις

Στον Πίνακα 7.7 και το Διάγραμμα 7.8 παρουσιάζεται το εισόδημα των ερωτηθέντων. Όσοι ερωτηθέντες δηλώνουν μηνιαίο εισόδημα μέχρι 300€ καταλαμβάνουν το 19%, ενώ το 8% ανήκει σε όσους έχουν εισόδημα από 301€ έως 600€. Τέλος, το 30% των πολιτών έχουν εισόδημα από 601€ έως 900€, το 27% από 901€ έως 1.200€ και άνω των 1.201€ λαμβάνει το 16%.

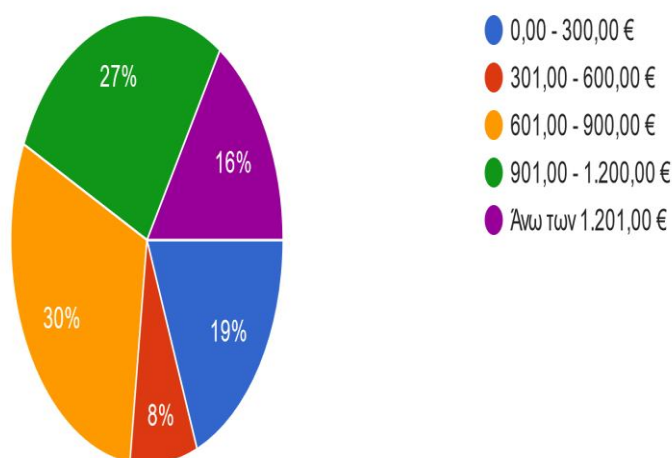
Πίνακας 7.9 : Μηνιαίο Εισόδημα

Ερώτηση 5. Μηνιαίο Εισόδημα		
Χαρακτηριστικό	Συχνότητα	Ποσοστό
0,00 - 300,00 €	19	19 %
301,00 - 600,00 €	8	8 %
601,00 - 900,00 €	30	30 %
901,00 - 1.200,00 €	27	27 %
Άνω των 1.201,00 €	16	16 %
Σύνολο	100	100%

Διάγραμμα 7.5 : Μηνιαίο Εισόδημα

Μηνιαίο εισόδημα;

100 απαντήσεις

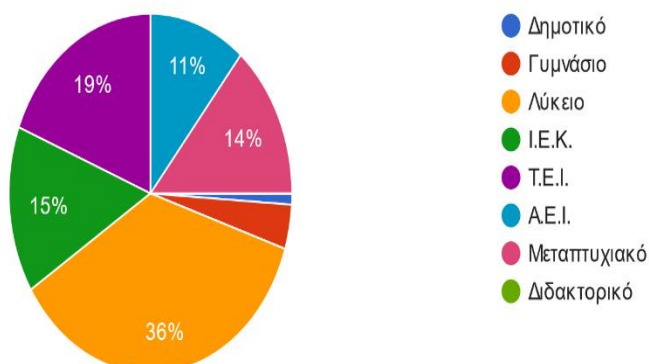
Στον Πίνακα 7.6 και το Διάγραμμα 7.6 παρουσιάζεται το επίπεδο σπουδών των ερωτηθέντων. Σύμφωνα με αυτά, σχεδόν οι περισσότεροι ερωτηθέντες έχουν τελειώσει το Λύκειο (36%). Το 4% είναι απόφοιτοι Γυμνασίου, το 15% απόφοιτοι Ι.Ε.Κ., το 19% είναι απόφοιτοι Τ.Ε.Ι., το 11% απόφοιτοι Α.Ε.Ι., το 14% είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού και το 1% έχουν τελειώσει το Δημοτικό. Κανένας από τους ερωτηθέντες είναι κάτοχος Διδακτορικού. Γενικά παρατηρούμε ότι το μορφωτικό επίπεδο του δείγματος δεν είναι αρκετά υψηλό, καθώς οι μισοί από τους ερωτηθέντες έχουν φτάσει μέχρι την δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Πίνακας 7.10 : Επίπεδο σπουδών

Ερώτηση 6. Επίπεδο σπουδών		
Χαρακτηριστικό	Συχνότητα	Ποσοστό
Δημοτικό	1	1 %
Γυμνάσιο	4	4 %
Λύκειο	36	36 %
Ι.Ε.Κ.	15	15 %
Τ.Ε.Ι.	19	19 %
Α.Ε.Ι.	11	11 %
Μεταπτυχιακό	14	14%
Διδακτορικό	0	0 %
Σύνολο	100	100%

Διάγραμμα 7.6 : Επίπεδο σπουδών

Επίπεδο σπουδών;
100 απαντήσεις

7.2 Απόψεις των πολιτών ως προς τις Κοινωνικές Υπηρεσίες του Δήμου Αιγιάλεω

Στην ενότητα που ακολουθεί, παρουσιάζονται οι ερωτήσεις που σχετίζονται με τις απόψεις των ερωτηθέντων και την ικανοποίηση τους από την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου Αιγιάλεω.

Στον Πίνακα 7.7 και το Διάγραμμα 7.7, διαπιστώνεται ότι το 71% γνωρίζει την Κοινωνική Πολιτική του Δήμου Αιγιάλεω ενώ το 29% δεν την γνωρίζει.

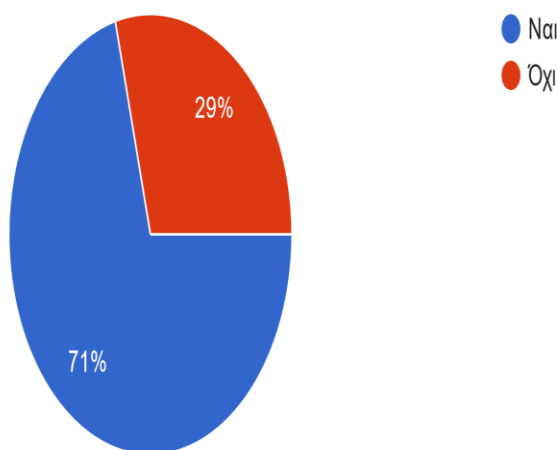
Πίνακας 7.11 : Γνώση της Κοινωνικής Υπηρεσίας του Δήμου Αιγιάλεω

Ερώτηση 7. Γνωρίζετε την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου Αιγιάλεω;		
Χαρακτηριστικό	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	71	71 %
Όχι	29	29 %
Σύνολο	100	100%

Διάγραμμα 7.7: Γνώση της Κοινωνικής Υπηρεσίας του Δήμου Αιγιάλεω

Γνωρίζετε την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου Αιγιάλεω;

100 απαντήσεις

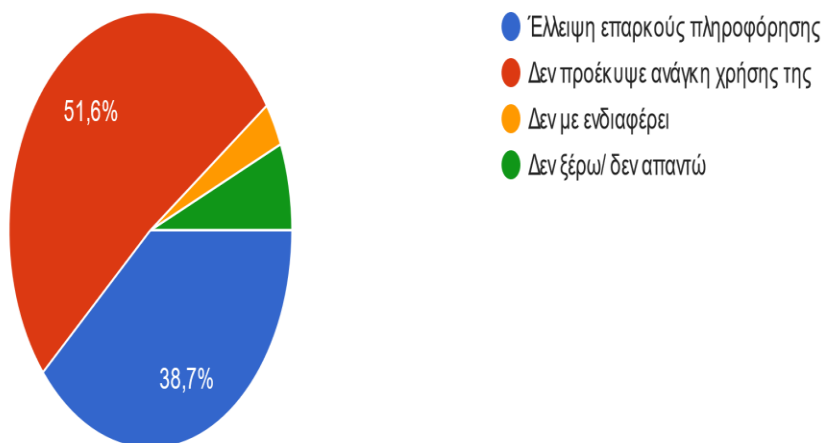
Όσο για τους ερωτηθέντες που δεν γνωρίζουν για την ύπαρξη της Κοινωνικής Υπηρεσίας του Δήμου Αιγάλεω, στον Πίνακα 7.8 και το Διάγραμμα 7.8, παρατηρείται ότι για το 38,7% του δείγματος υπάρχει έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης, για το 51,6% δεν προέκυψε η ανάγκη χρήσης της υπηρεσίας, ενώ το 3,2% δεν ενδιαφέρεται να μάθει για τη συγκεκριμένη υπηρεσία και το 6,5% δεν ξέρει ή δεν θέλει να απαντήσει.

Πίνακας 7.12 : Λόγοι που δεν γνωρίζουν οι πολίτες την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου Αιγάλεω

Ερώτηση 8. Εάν Όχι, γιατί;		
Χαρακτηριστικό	Συχνότητα	Ποσοστό
Έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης	12	38,7
Δεν προέκυψε ανάγκη χρήσης της	16	51,6
Δεν με ενδιαφέρει	1	3,2
Δεν ξέρω/ δεν απαντώ	2	6,5
Σύνολο	31	100%

Διάγραμμα 7.8 Λόγοι που δεν γνωρίζουν οι πολίτες την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου Αιγάλεω

Εάν Όχι, γιατί;
31 απαντήσεις

Όπως διαπιστώνουμε από τον Πίνακα 7.9 και το Διάγραμμα 7.9, σε αυτή την ερώτηση οι πολίτες του Δήμου Αιγιάλεω είχαν τη δυνατότητα να επιλέξουν μία ή περισσότερες απαντήσεις για τα προγράμματα της Κοινωνικής Πολιτικής στα οποία δραστηριοποιείται ο Δήμος. Έτσι σύμφωνα με τα παρακάτω, οι Παιδικοί Σταθμοί και τα Κ.Α.Π.Η. είναι δύο από τα προγράμματα Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Αιγιάλεω που γνωρίζουν οι περισσότεροι ερωτηθέντες. Στη συνέχεια ακολουθούν το Κοινωνικό Παντοπωλείο και τα Δημοτικά Ιατρεία – ΚΕΠ Υγείας, το Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι, Χωρίς Μεσάζοντες, ΚΔΑΠ, Κοινωνικό συσσίτιο, Πρόγραμμα άθλησης για όλους, Πρόγραμμα δωρεάν διατροφής στα σχολεία κ.α

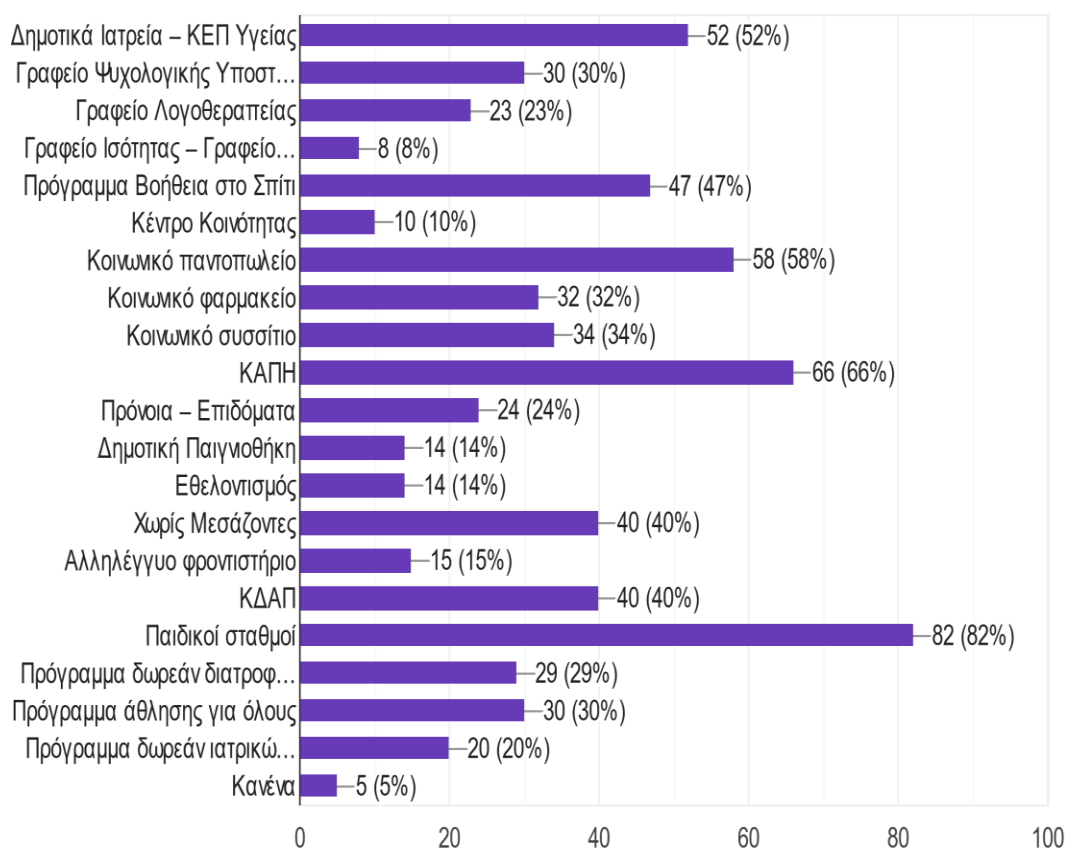
Πίνακας 7.13 : Προγράμματα Κοινωνικής Πολιτικής Δήμου Αιγιάλεω

Ερώτηση 9. Ποιο από τα παρακάτω προγράμματα Κοινωνικής Πολιτικής, στα οποία δραστηριοποιείται ο Δήμος Αιγιάλεω, γνωρίζετε(μπορείτε να επιλέξετε μία ή περισσότερες απαντήσεις);	
Χαρακτηριστικό	Συχνότητα
Δημοτικά Ιατρεία – ΚΕΠ Υγείας	52
Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης	30
Γραφείο Λογοθεραπείας	23
Γραφείο Ισότητας – Γραφείο Απασχόλησης	8
Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι	47
Κέντρο Κοινότητας	10
Κοινωνικό παντοπωλείο	58
Κοινωνικό φαρμακείο	32
Κοινωνικό συσσίτιο	34
ΚΑΠΗ	66
Πρόνοια – Επιδόματα	24
Δημοτική Παιγνιοθήκη	14
Εθελοντισμός	14
Χωρίς Μεσάζοντες	40
Αλληλέγγυο φροντιστήριο	15
ΚΔΑΠ	40

Παιδικοί σταθμοί	82
Πρόγραμμα δωρεάν διατροφής στα σχολεία	29
Πρόγραμμα άθλησης για όλους	30
Πρόγραμμα δωρεάν ιατρικών εξετάσεων σε γυναίκες	20
Κανένα	5
Σύνολο	673

Διάγραμμα 7.9: Προγράμματα Κοινωνικής Πολιτικής Δήμου Αιγάλεω

Ποιο από τα παρακάτω προγράμματα Κοινωνικής Πολιτικής, στα οποία δραστηριοποιείται ο Δήμος Αιγάλεω, γνωρίζετε(μπορείτε να επιλέξετε μία ή περισσότερες απαντήσεις);
100 απαντήσεις

Και σε αυτή την ερώτηση οι πολίτες του Δήμου Αιγάλεω είχαν τη δυνατότητα να επιλέξουν μία η περισσότερες απαντήσεις για τις Κοινωνικές Υπηρεσίες που έχουν χρησιμοποιήσει. Έτσι σύμφωνα με τον Πίνακα 7.10 και το Διάγραμμα 7.10, οι Παιδικοί Σταθμοί και τα Δημοτικά Ιατρεία – ΚΕΠ Υγείας είναι δύο από τις Κοινωνικές Υπηρεσίες που έχουν χρησιμοποιήσει πιο πολύ. Ακολουθούν τα Κ.Δ.Α.Π., το Χωρίς Μεσάζοντες, το Πρόγραμμα άθλησης για όλους, το Πρόγραμμα δωρεάν διατροφής στα σχολεία, το Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης, το Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι, το Πρόγραμμα δωρεάν ιατρικών εξετάσεων σε γυναίκες, το Γραφείο Λογοθεραπείας, το Κέντρο Κοινότητας, το Πρόνοια – Επιδόματα , ο Εθελοντισμός, η Δημοτική Παιγνιοθήκη, το Γραφείο Ισότητας – Γραφείο Απασχόλησης και το Αλληλέγγυο φροντιστήριο. Τέλος το 29% των πολιτών δεν έχουν χρησιμοποιήσει καμία από τις Κοινωνικές Υπηρεσίες του Δήμου Αιγάλεω.

Πίνακας 7.14 : Κοινωνικές Υπηρεσίες που έχουν χρησιμοποιήσει οι δημότες

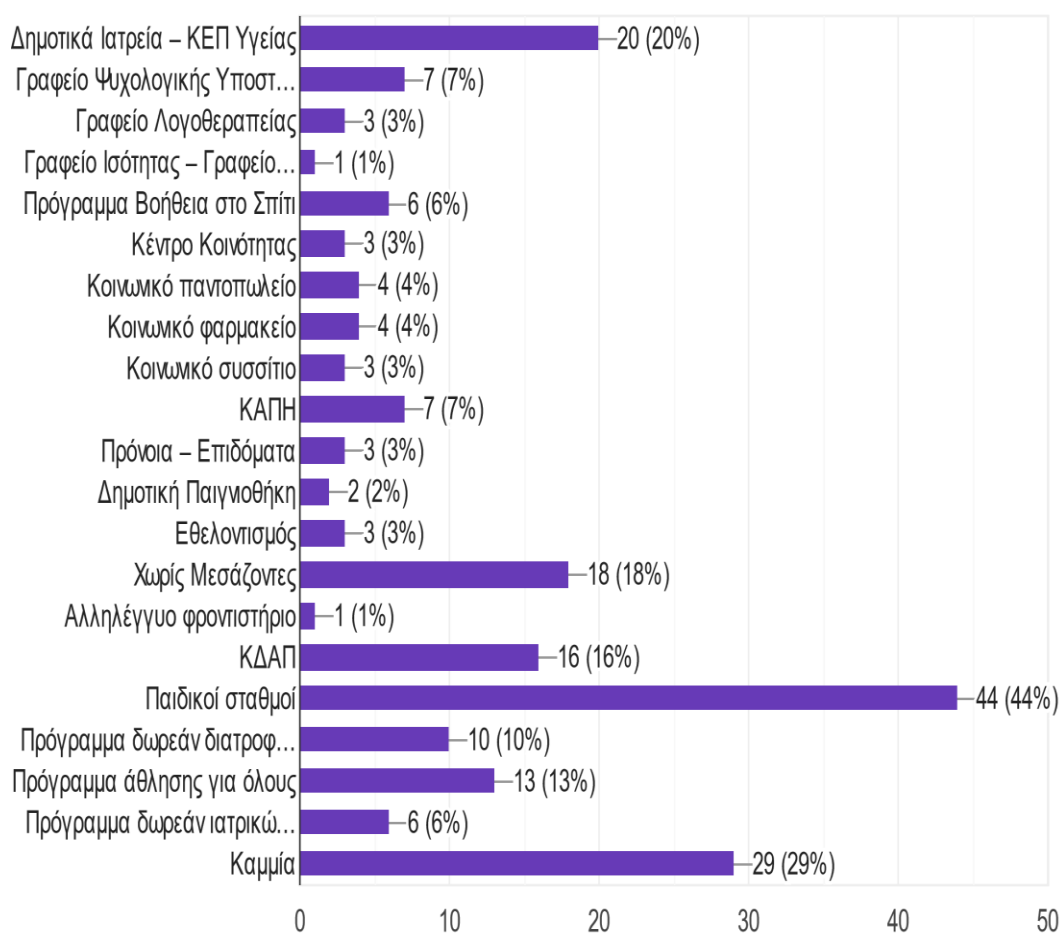
Ερώτηση 10. Ποιες από τις παρακάτω Κοινωνικές Υπηρεσίες έχετε χρησιμοποιήσει (μπορείτε να επιλέξετε μία ή περισσότερες απαντήσεις);	
Χαρακτηριστικό	Συχνότητα
Δημοτικά Ιατρεία – ΚΕΠ Υγείας	20
Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης	7
Γραφείο Λογοθεραπείας	3
Γραφείο Ισότητας – Γραφείο Απασχόλησης	1
Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι	6
Κέντρο Κοινότητας	3
Κοινωνικό παντοπωλείο	4
Κοινωνικό φαρμακείο	4
Κοινωνικό συσσίτιο	3
ΚΑΠΗ	7
Πρόνοια – Επιδόματα	3
Δημοτική Παιγνιοθήκη	2
Εθελοντισμός	3
Χωρίς Μεσάζοντες	18
Αλληλέγγυο φροντιστήριο	1
ΚΔΑΠ	16

Παιδικοί σταθμοί	44
Πρόγραμμα δωρεάν διατροφής στα σχολεία	10
Πρόγραμμα άθλησης για όλους	13
Πρόγραμμα δωρεάν ιατρικών εξετάσεων σε γυναίκες	6
Καμία	29
Σύνολο	203

Διάγραμμα 7.10: Κοινωνικές Υπηρεσίες που έχουν χρησιμοποιήσει οι δημότες

Ποιες από τις παρακάτω Κοινωνικές Υπηρεσίες έχετε χρησιμοποιήσει (μπορείτε να επιλέξετε μία ή περισσότερες απαντήσεις);

100 απαντήσεις

Στον Πίνακα 7.15 και το Διάγραμμα 7.16, παρουσιάζεται ο βαθμός στον οποίο οι ερωτηθέντες είναι ικανοποιημένοι από τις παραπάνω κοινωνικές υπηρεσίες που παρέχει ο Δήμος Αιγάλεω. Το 68,4% δηλώνει «Ικανοποιημένος», το 25 % «Λίγο ικανοποιημένος», το 3,9 % «Λίγο δυσαρεστημένος» ενώ το 2,6 % «Δυσαρεστημένος».

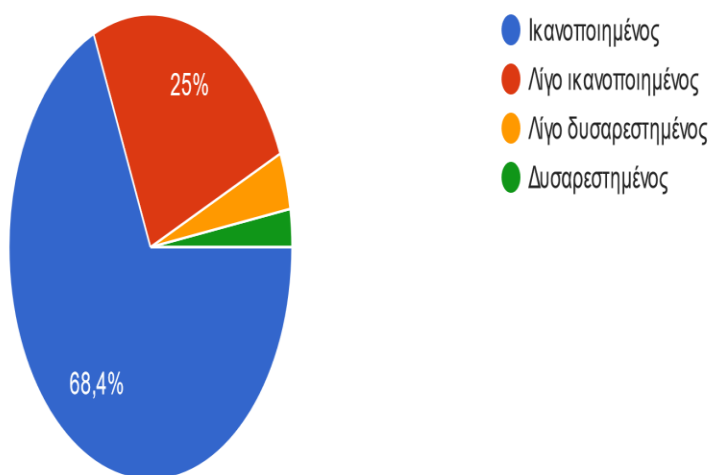
Πίνακας 7.17 : Βαθμός ικανοποίησης από τα προγράμματα Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Αιγάλεω

Ερώτηση 11. Είστε ικανοποιημένος από τις παροχές των παραπάνω προγραμμάτων (εάν είστε χρήστης των υπηρεσιών);		
Χαρακτηριστικό	Συχνότητα	Ποσοστό
Ικανοποιημένος	52	68,4
Λίγο ικανοποιημένος	19	25
Λίγο δυσαρεστημένος	3	3,9
Δυσαρεστημένος	2	2,6
Σύνολο	76	100%

Διάγραμμα 7.11 Βαθμός ικανοποίησης από τα προγράμματα Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Αιγάλεω

Είστε ικανοποιημένος -η από τις παροχές των παραπάνω προγραμμάτων (εάν είστε χρήστης των υπηρεσιών);

76 απαντήσεις

Από τον Πίνακα 7.12 και το Διάγραμμα 7.12, διαπιστώνουμε ότι οι μισοί ερωτηθέντες 51% θεωρούν ότι η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας συμβάλει «Αρκετά» στην επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων του Δήμου Αιγιάλεω. Ένα ποσοστό τάξεως 33,3% θεωρεί ότι συμβάλλει «Λίγο» ενώ το 13,5% θεωρεί ότι συμβάλλει «Πολύ» και τέλος το 2,1 % ότι δεν συμβάλλει.

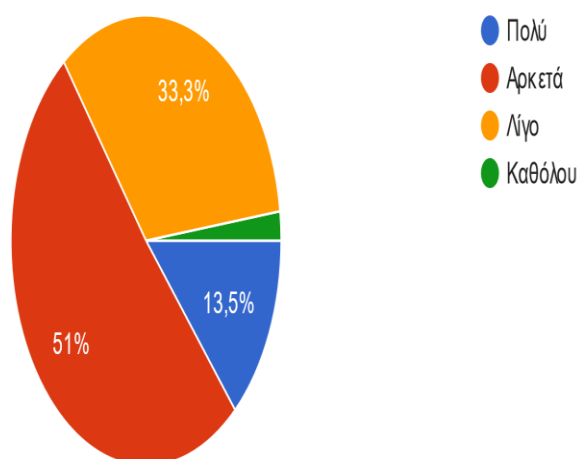
Πίνακας 7.18 : Συμβολή στην επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων από τη Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας Δήμου Αιγιάλεω

Ερώτηση 12. Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας συμβάλει στην επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων του Δήμου Αιγιάλεω;		
Χαρακτηριστικό	Συχνότητα	Ποσοστό
Πολύ	13	13,5 %
Αρκετά	49	51 %
Λίγο	32	33,3 %
Καθόλου	2	2,1 %
Σύνολο	96	~100%

Διάγραμμα 7.12: Συμβολή στην επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων από τη Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας Δήμου Αιγιάλεω

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας συμβάλει στην επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων του Δήμου Αιγιάλεω;

96 απαντήσεις

Από τον Πίνακα και το Διάγραμμα 7.13, διαπιστώνουμε ότι ένα μεγάλο ποσοστό τάξεως 77% θεωρούν ότι τα προγράμματα στήριξης του Δήμου Αιγιάλεω ωφελούν πραγματικά τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού, ενώ το υπόλοιπο 23% δεν είναι σύμφωνοι με αυτή την άποψη.

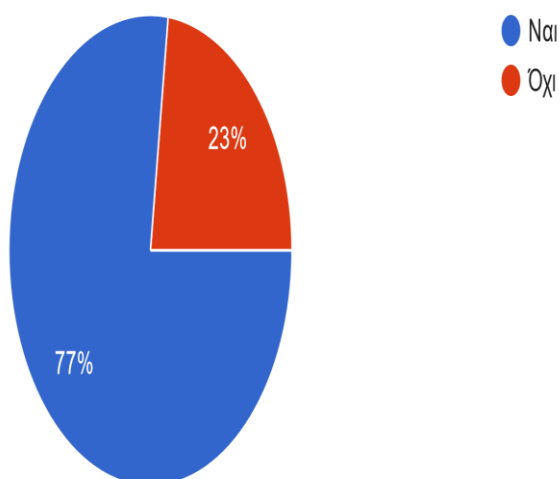
Πίνακας 7.19 : Όφελος των ευπαθών κοινωνικά ομάδων από τα προγράμματα στήριξης του Δήμου Αιγιάλεω

Ερώτηση 13. Θεωρείτε ότι τα προγράμματα στήριξης του Δήμου Αιγιάλεω ωφελούν πραγματικά τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού;		
Χαρακτηριστικό	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	77	77 %
Όχι	23	23 %
Σύνολο	100	100%

Διάγραμμα 7.13 Όφελος των ευπαθών κοινωνικά ομάδων από τα προγράμματα στήριξης του Δήμου Αιγιάλεω

Θεωρείτε ότι τα προγράμματα στήριξης του Δήμου Αιγιάλεω ωφελούν πραγματικά τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού;

100 απαντήσεις

Σύμφωνα με το διάγραμμα 7.14 σχεδόν οι μισοί ερωτηθέντες θεωρούν ότι ο Δήμος Αιγάλεω μεριμνά και στηρίζει «Αρκετά» (48%) τους άστεγους και οικονομικά αδύνατους δημότες. Ένα επίσης μεγάλο ποσοστό (36%) θεωρεί ότι τους μεριμνά και τους στηρίζει «Λίγο», ενώ το 10% θεωρεί ότι τους στηρίζει «Πολύ» ενώ το 6% θεωρεί ότι δεν στηρίζει «Καθόλου» τους άστεγους και οικονομικά αδύνατους δημότες.

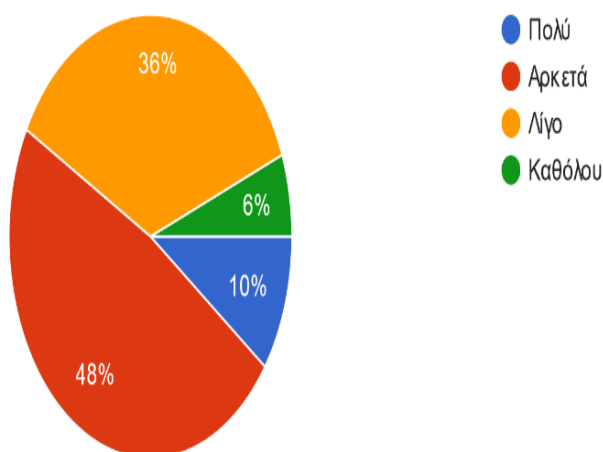
Πίνακας 7.20 : Μέριμνα και στήριξη των άστεγων και οικονομικά αδύνατων δημοτών

Ερώτηση 14. Θεωρείτε ότι ο Δήμος Αιγάλεω μεριμνά και στηρίζει τους άστεγους και οικονομικά αδύνατους δημότες;		
Χαρακτηριστικό	Συχνότητα	Ποσοστό
Πολύ	10	10 %
Αρκετά	48	48 %
Λίγο	36	36 %
Καθόλου	6	6 %
Σύνολο	100	100%

Διάγραμμα 7.14 : Μέριμνα και στήριξη των άστεγων και οικονομικά αδύνατων δημοτών

Θεωρείτε ότι ο Δήμος Αιγάλεω μεριμνά και στηρίζει τους άστεγους και οικονομικά αδύνατους δημότες;

100 απαντήσεις

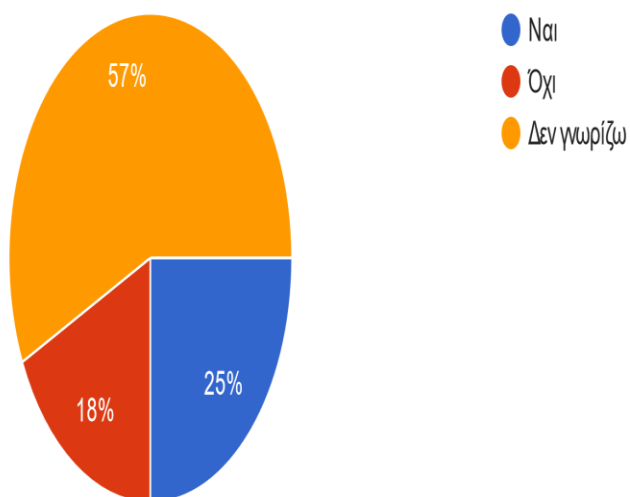
Από τον πίνακα 7.15 και το Διάγραμμα 7.15 παρατηρείται ότι η πλειοψηφία του δείγματος (57%) «Δεν γνωρίζει» για το εάν υπάρχουν ενέργειες για την ανακούφιση των ανέργων της περιοχής. Το 18% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι δεν γίνονται ενέργειες για τους ανέργους και το 25% θεωρεί ότι γίνονται.

Πίνακας 7.21 : Ύπαρξη ενεργειών για την ανακούφιση των ανέργων της περιοχής

Ερώτηση 15. Ο δήμος Αιγάλεω κάνει ενέργειες για την ανακούφιση των ανέργων της περιοχής;		
Χαρακτηριστικό	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	25	25
Όχι	18	18
Δεν γνωρίζω	57	57
Σύνολο	100	100%

Διάγραμμα 7.15 Ύπαρξη ενεργειών για την ανακούφιση των ανέργων της περιοχής

Ο Δήμος Αιγάλεω κάνει ενέργειες για την ανακούφιση των ανέργων της περιοχής;
100 απαντήσεις

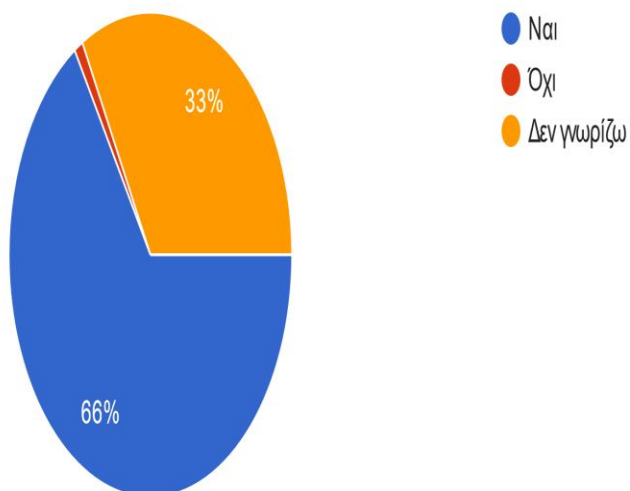
Στον Πίνακα 7.16 και το Διάγραμμα 7.16, οι περισσότεροι ερωτηθέντες (66%) θεωρεί ότι «Ναι» ο Δήμος Αιγάλεω προσφέρει δωρεάν τρόφιμα σε άπορους ενώ το 33% ότι «Όχι» δεν προσφέρει δωρεάν τροφίμων σε άπορους. Μόλις το 1% «Δεν γνωρίζει».

Πίνακας 7.22 : Προσφορά δωρεάν τροφίμων σε άπορους

Ερώτηση 16. Ο δήμος Αιγάλεω προσφέρει δωρεάν τρόφιμα σε άπορους;		
Χαρακτηριστικό	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	66	66
Όχι	33	33
Δεν γνωρίζω	1	1
Σύνολο	100	100%

Διάγραμμα 7.16: Προσφορά δωρεάν τροφίμων σε άπορους

Ο Δήμος Αιγάλεω προσφέρει δωρεάν τρόφιμα σε άπορους;
100 απαντήσεις

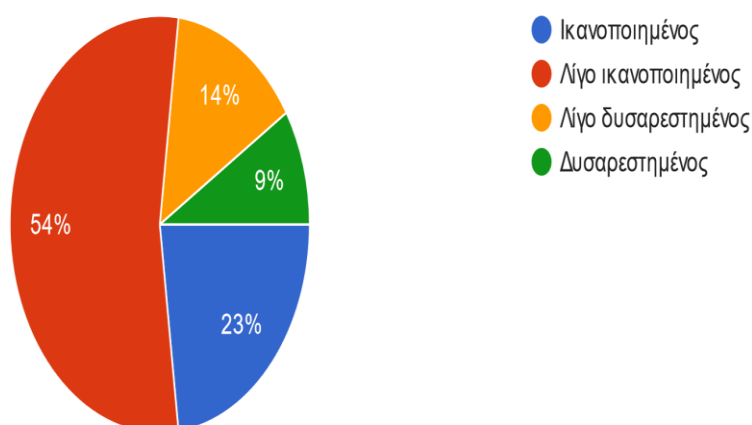
Στον Πίνακα 7.17 και το Διάγραμμα 7.17, οι περισσότεροι ερωτηθέντες (54%) είναι «Λίγο ικανοποιημένοι» από τις ενέργειες και δράσεις που κάνει ο Δήμος Αιγάλεω για τη διαχείριση της πανδημίας και το 23% είναι «Ικανοποιημένοι». Το 14% είναι «Λίγο δυσαρεστημένοι» και το 9% είναι «Δυσαρεστημένοι».

Πίνακας 7.23 : Βαθμός ικανοποίησης από τις ενέργειες και δράσεις που κάνει ο Δήμος Αιγάλεω για τη διαχείριση της πανδημίας

Ερώτηση 17. Είστε ικανοποιημένος από τις ενέργειες και δράσεις που κάνει ο Δήμος Αιγάλεω για τη διαχείριση της πανδημίας;		
Χαρακτηριστικό	Συχνότητα	Ποσοστό
Ικανοποιημένος	23	23 %
Λίγο ικανοποιημένος	54	54 %
Λίγο δυσαρεστημένος	14	14 %
Δυσαρεστημένος	9	9 %
Σύνολο	100	100%

Διάγραμμα 7.17: Βαθμός ικανοποίησης από τις ενέργειες και δράσεις που κάνει ο Δήμος Αιγάλεω για τη διαχείριση της πανδημίας

Είστε ικανοποιημένος από τις ενέργειες και δράσεις που κάνει ο Δήμος Αιγάλεω για τη διαχείριση της πανδημίας;
100 απαντήσεις

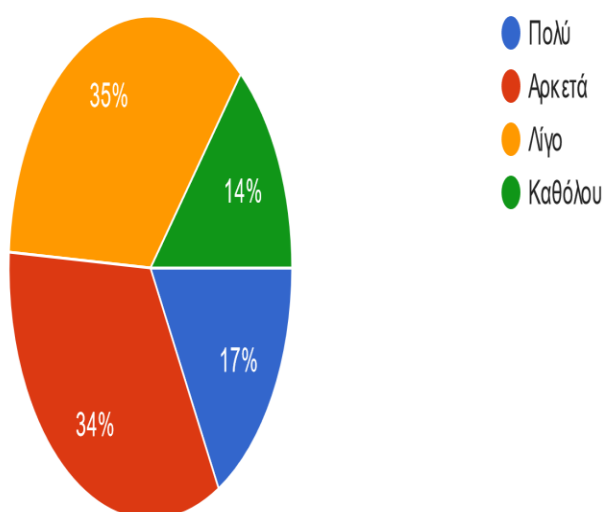
Αναφορικά με την ερώτηση για το πόσο η κρίση την εποχή της πανδημίας έχει επηρεάσει την ψυχολογική τους διάθεση, στον Πίνακα 7.18 και το Διάγραμμα 7.18 βλέπουμε ότι ένα ποσοστό της τάξεως του 35% έχει επηρεάσει «Λίγο» την ψυχολογική τους διάθεση, το 34% έχει επηρεαστεί «Αρκετά», το 17% έχει επηρεάσει «Πολύ» ενώ το 14% «Καθόλου».

Πίνακας 7.24 : Βαθμός που επηρέασε την ψυχολογική διάθεση των δημοτών η πανδημία

Ερώτηση 18. Κατά πόσο η κρίση την εποχή της πανδημίας έχει επηρεάσει την ψυχολογική σας διάθεση;		
Χαρακτηριστικό	Συχνότητα	Ποσοστό
Πολύ	17	17 %
Αρκετά	34	34 %
Λίγο	35	35 %
Καθόλου	14	14 %
Σύνολο	100	100%

Διάγραμμα 7.18 : Βαθμός που επηρέασε την ψυχολογική διάθεση των δημοτών η πανδημία

Κατά πόσο η κρίση την εποχή της πανδημίας έχει επηρεάσει την ψυχολογική σας διάθεση ;
100 απαντήσεις

Στον Πίνακα 7.19 και το Διάγραμμα 7.19, διαπιστώνουμε ότι το 96% των ερωτηθέντων «Όχι» δεν απευθύνθηκε στο Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης του Δήμου Αιγάλεω την εποχή της πανδημίας με σκοπό να τονωθεί η ψυχολογική τους διάθεση και το 4% «Ναι» απευθύνθηκε.

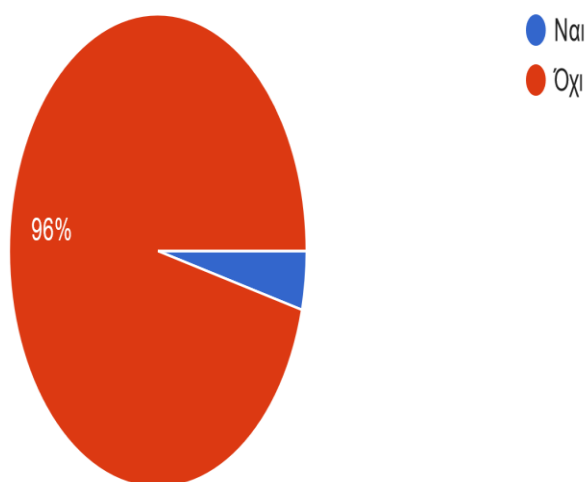
Πίνακας 7.25 : Επισκέψεις των δημοτών στο Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης του Δήμου Αιγάλεω την εποχή της πανδημίας με σκοπό να τονωθεί η ψυχολογική τους διάθεση

Ερώτηση 19. Απευθυνθήκατε στο Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης του Δήμου Αιγάλεω την εποχή της πανδημίας με σκοπό να τονωθεί η ψυχολογική σας διάθεση;		
Χαρακτηριστικό	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	4	4 %
Όχι	96	96 %
Σύνολο	100	100%

Διάγραμμα 7.19: Επισκέψεις των δημοτών στο Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης του Δήμου Αιγάλεω την εποχή της πανδημίας με σκοπό να τονωθεί η ψυχολογική τους διάθεση

Απευθυνθήκατε στο Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης του Δήμου Αιγάλεω την εποχή της πανδημίας με σκοπό να τονωθεί η ψυχολογική σας διάθεση;

100 απαντήσεις

Σύμφωνα με τον Πίνακα 7.20 και το Διάγραμμα 7.20, όσοι επισκέφτηκαν το Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης, το 50% έμειναν «Ικανοποιημένοι», το 12,5% έμειναν «Λίγο ικανοποιημένοι» και «Λίγο δυσαρεστημένοι» αντίστοιχα ενώ το 25% έμειναν «Δυσαρεστημένοι». Εδώ αξίζει να σημειωθεί πως 4 επιπλέον πολίτες ενώ δεν έχουν απευθυνθεί στο Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης απάντησαν εάν έχουν μείνει ή όχι ικανοποιημένοι από την επίσκεψή τους.

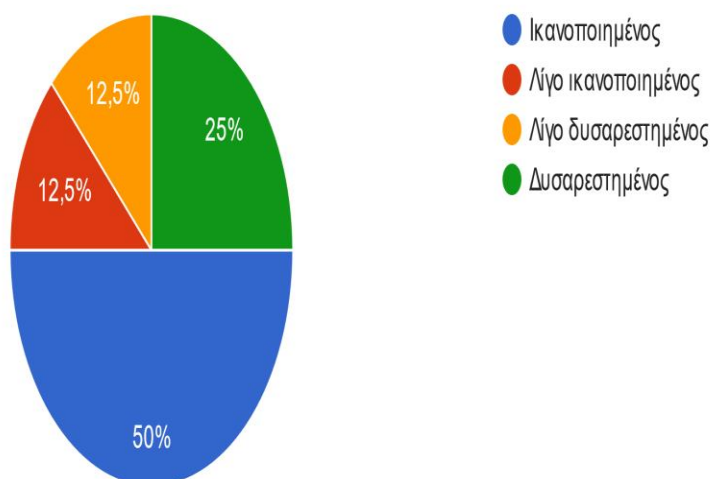
Πίνακας 7.26 : Βαθμός ικανοποίησης από τις επισκέψεις των δημοτών στο Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης

Ερώτηση 20. Αν Ναι, κατά πόσο ικανοποιημένος μέναιτε;		
Χαρακτηριστικό	Συχνότητα	Ποσοστό
Ικανοποιημένος	4	50
Λίγο ικανοποιημένος	1	12,5
Λίγο δυσαρεστημένος	1	12,5
Δυσαρεστημένος	2	25
Σύνολο	8	100%

Διάγραμμα 7.20: Βαθμός ικανοποίησης από τις επισκέψεις των δημοτών στο Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης

Αν Ναι, κατά πόσο ικανοποιημένος μέναιτε;

8 απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ολοκληρώνοντας την εργασία θα αναφερθούμε στα συμπεράσματα που προέκυψαν από την εμπειρική μελέτη που διενεργήσαμε στο Δήμο Αιγιάλεω, από τη διερεύνηση των δομών του δήμου, από την επαφή μας με τη διευθύντρια της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας και από τις απόψεις των δημοτών για την άσκηση της Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Αιγιάλεω.

Συμπεράσματα από την εμπειρική διερεύνηση

Στην παρούσα διπλωματική εργασία παρουσιάστηκαν και αναλύθηκαν οι υπηρεσίες, τα κοινωνικά προγράμματα και οι δράσεις του Δήμου Αιγιάλεω κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης και της εποχής της πανδημίας. Για να μπορέσουμε να έχουμε μια ολοκληρωμένη άποψη των παραπάνω πραγματοποιήθηκε επιτόπια έρευνα στο χώρο της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας του Δήμου Αιγιάλεω και πάρθηκε συνέντευξη από την διευθύντρια. Επιπλέον πραγματοποιήθηκε μια έρευνα σε κατοίκους του Δήμου Αιγιάλεω με σκοπό να γίνουν γνωστές οι απόψεις τους για την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής του Δήμου.

Από την επιτόπια έρευνα που έγινε και τη συνέντευξη που πραγματοποιήθηκε με τη διευθύντρια της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας βγήκε το συμπέρασμα ότι ο Δήμος Αιγιάλεω έχει αναπτύξει πολλές δράσεις προς το συμφέρον των δημοτών του κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης αλλά και κατά το ξέσπασμα της πανδημίας καλύπτοντας μεγάλο μέρος των αναγκών τους σχεδιάζοντας ειδικά προγράμματα που να ανταποκρίνονται σε αυτές.

Η δημιουργία του Κοινωνικού Παντοπωλείου που προσφέρει κάλυψη πρωτογενών αναγκών επιβίωσης απόρων οικογενειών και μοναχικών ατόμων με τη διανομή σε σταθερή και τακτική βάση τροφίμων, ειδών παντοπωλείου, ειδών ατομικής υγιεινής κ.α., το κοινωνικό συσσίτιο με τη διανομή δωρεάν έτοιμων γευμάτων σε σταθερή βάση σε άτομα και οικογένειες που τα έχουν ανάγκη, το κοινωνικό φαρμακείο με τη σταθερή και τακτική βάση δωρεάν φαρμάκων και υγειονομικού υλικού συνέβαλαν αποτελεσματικά στην κάλυψη των αναγκών των δημοτών.

Η έλλειψη προσωπικού σε διάφορες κοινωνικές υπηρεσίες όπως στα ΚΑΠΗ, στο Πρόγραμμα Βοήθεια στο σπίτι κ.α. είναι ένα μεγάλο πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο

Δήμος με αποτέλεσμα να μην μπορεί να γίνει σωστή η διαχείριση των όλων όσων πρέπει να γίνουν και να μη γίνονται σωστά οι ομάδες. Επίσης η αστεγία σε συνδυασμό με την έλλειψη κατάλληλων υποδομών για τη φιλοξενία των αστέγων και η ανεργία με την έλλειψη προγραμμάτων με σκοπό την απασχόλησή τους είναι τα πιο σημαντικά κοινωνικά προβλήματα που υπάρχουν.

Με την τρέχουσα συγκυρία της πανδημίας ο Δήμος Αιγάλεω έδωσε και δίνει ένα τεράστιο αγώνα για να καταφέρει να ικανοποιήσει τις ανάγκες των πολιτών του. Το θεσμικό πλαίσιο και η άδεια που έδωσε η Κυβέρνηση για τη μετάθεση των εργαζόμενων από ειδικότητα σε ειδικότητα αλλά και τα χρήματα που επιχορήγησε τους Δήμους συνέβαλαν στο μεγάλο αυτόν αγώνα για την ικανοποίηση των αναγκών των δημοτών. Η διανομή τροφίμων στο σπίτι πόρτα πόρτα σε άπορες οικογένειες που ήταν σε καραντίνα και δεν μπορούσαν να βγούνε έξω και δεν είχαν να πληρώσουν στο σούπερ μάρκετ, η εξυπηρέτηση του συσσιτίου της Εκκλησίας που είχε σταματήσει λόγω της πανδημίας να παρέχει στους άπορους, η διανομή των φαρμάκων όχι μόνο του κοινωνικού φαρμακείου αλλά και αυτών του Ε.Ο.Δ.Υ. και η συνοδεία στο νοσοκομείο για εμβολιασμό εκείνων που δεν μπορούσαν να πάνε μόνοι τους αλλά και τα δωρεάν rabbit test που γινόντουσαν ανά διαστήματα στους δημότες είναι μερικές από τις τεράστιες δράσεις του Δήμου Αιγάλεω που βοήθησαν αρκετά στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που έφερε η πανδημία. Η μη χρησιμοποίηση των εκατό (100) εθελοντών που έχει ο δήμος και ήταν πρόθυμοι να βοηθήσουν είναι ένα μειονέκτημα αλλά η κατάσταση ήταν τέτοια που δεν επιτρεπόταν να γίνει κάτι άλλο.

Από την ποσοτική έρευνα που έγινε με τη διανομή των εκατό (100) ερωτηματολογίων στους δημότες του Αιγάλεω, ύστερα από την επεξεργασία τους παρατηρήθηκαν τα παρακάτω: Όσον αφορά τα δημογραφικά στοιχεία των ερωτηθέντων δημοτών, διαπιστώνεται ότι η πλειοψηφία των δημοτών που έλαβαν μέρος στην έρευνα είναι γυναίκες και όσο αφορά την ηλικία κυμαίνεται από 31 έως 40 ετών. Αναφορικά με την οικογενειακή κατάσταση, οι περισσότεροι είναι έγγαμοι, ενώ για την εργασιακή κατάσταση παρατηρείται ότι οι περισσότεροι είναι εργαζόμενοι. Το μορφωτικό επίπεδο του δείγματος δεν είναι αρκετά υψηλό, καθώς πάνω από τους μισούς ερωτηθέντες έχουν φτάσει μέχρι τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Τέλος το μηνιαίο εισόδημα της πλειοψηφίας των δημοτών που λαμβάνουν είναι από 601,00 € έως 900,00€.

Αναφορικά με την Κοινωνική Πολιτική του Δήμου Αιγιάλεω και την ικανοποίηση των πολιτών διαπιστώνεται ότι η πλειοψηφία των δημοτών γνωρίζουν για την ύπαρξη της κοινωνικής υπηρεσίας του Δήμου. Βέβαια, υπάρχει και ένα μικρό ποσοστό που δεν έχει γνώση για την ύπαρξη της κοινωνικής υπηρεσίας κι αυτό οφείλεται στο ότι δεν προέκυψε ακόμη η ανάγκη για να απευθυνθούν στην κοινωνική υπηρεσία. Ωστόσο κι ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό των πολιτών δηλώνει ότι υπάρχει έλλειψη επαρκούς ενημέρωσης για την ύπαρξη της κοινωνικής υπηρεσίας του Δήμου.

Σχετικά με τα προγράμματα Κοινωνικής Πολιτικής στα οποία δραστηριοποιείται ο Δήμος Αιγιάλεω, οι Παιδικοί Σταθμοί, τα Κ.Α.Π.Η., το Κοινωνικό Παντοπωλείο, τα Δημοτικά Ιατρεία – ΚΕΠ Υγείας και το Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι, είναι πέντε (5) από τα προγράμματα Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Αιγιάλεω που γνωρίζουν οι περισσότεροι. Επιπροσθέτως, οι Παιδικοί Σταθμοί, τα Δημοτικά Ιατρεία – ΚΕΠ Υγείας, τα Κ.Δ.Α.Π., το Χωρίς Μεσάζοντες και το Πρόγραμμα άθλησης για όλους είναι πέντε (5) από τις κοινωνικές υπηρεσίες που έχουν χρησιμοποιήσει οι δημότες. Από τις παροχές των παραπάνω υπηρεσιών πάνω από τους μισούς δημότες έμειναν ικανοποιημένοι.

Στη συνέχεια, θεωρούν ότι η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας του Δήμου Αιγιάλεω συμβάλει αρκετά στην επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων του Δήμου Αιγιάλεω και ότι τα προγράμματα στήριξης που γίνονται ωφελούν πραγματικά τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού.

Για τους άστεγους και οικονομικά αδύνατους δημότες, οι μισοί ερωτηθέντες θεωρούν ότι ο Δήμος Αιγιάλεω τους μεριμνά και στηρίζει αρκετά ενώ η πλειοψηφία των δημοτών δεν γνωρίζει για το εάν υπάρχουν ενέργειες για την ανακούφιση των ανέργων της περιοχής.

Τέλος, όσον αφορά τη διανομή δωρεάν τροφίμων σε απόρους η πλειοψηφία θεωρεί πως ναι ο Δήμος Αιγιάλεω μοιράζει δωρεάν τρόφιμα στους απόρους.

Αναφορικά με το ξέσπασμα της πανδημίας του covid-19, οι περισσότεροι δημότες είναι λίγο ικανοποιημένοι από τις ενέργειες και δράσεις που έκανε ο Δήμος Αιγιάλεω για τη διαχείριση της πανδημίας και η ψυχολογική τους διάθεση από τις επιπτώσεις της πανδημίας επηρεάστηκε λίγο αλλά και αρκετά ωστόσο δεν χρειάστηκε να απευθυνθούν

στο Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης του Δήμου Αιγιάλεω με σκοπό να τονωθεί η ψυχολογική τους διάθεση.

Στις δυσλειτουργίες του Δήμου Αιγιάλεω που έχουν εντοπίσει οι πολίτες αναφέρεται από πολλούς η έλλειψη επαρκούς ενημέρωσης για τις δράσεις και τα προγράμματα που υπάρχουν στο δήμο και ζητούν την καλύτερη πληροφόρησή τους. Επίσης ζητούν την πρόσληψη μόνιμου προσωπικού στις υπηρεσίες ειδικοτήτων όπως π.χ. κοινωνικών λειτουργών, ψυχολόγων και τη δημιουργία και στέγαση περισσότερων κοινωνικών δομών έτσι ώστε όποτε το χρειάζονται να εξυπηρετούνται άμεσα. Ζητούν προγράμματα, δράσεις και ευκαιρίες για τους ανέργους καθώς και για τις μητέρες με σκοπό την ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Επίσης, δείχνουν ευαισθητοποιημένοι, τους ενδιαφέρει πολύ η μέριμνα για τους άστεγους, άπορους και ψυχικά ασθενών πολιτών και επιθυμούν τη δημιουργία ξενώνων και κατάλληλων δομών με σκοπό τη φιλοξενία και φροντίδα τους. Επίσης υπάρχει ευαισθητοποίηση απέναντι και στα παιδιά και ζητούν πρόσληψη παιδαγωγών και δασκάλων, δημιουργία περισσότερων παιδικών σταθμούς και εκσυγχρονισμό των ήδη υπαρχόντων. Αρκετοί δηλώνουν δυσαρεστημένοι με τις παιδικές χαρές και ζητούν τον εκσυγχρονισμό τους και παράλληλα να είναι καθαρές διότι αρκετές από αυτές τις βρίσκουν βρώμικες. Υπήρξαν παράπονα και για την κατασκευή των νέων παιδικών χαρών τις οποίες βρίσκουν σε κακή κατάσταση και προτιμούν τις προηγούμενες που υπήρχαν. Κλείνοντας, ζητούν όπως αναφέρθηκε παραπάνω τη διαφήμιση των δράσεων της κοινωνικής πολιτικής του Δήμου Αιγιάλεω και την παρότρυνση των πολιτών για εθελοντισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ

Σχετικά με τις όποιες μελλοντικές δράσεις επιθυμεί η Διευθύντρια της Κοινωνικής υπηρεσίας του Δήμου Αιγάλεω ως κοινωνική υπηρεσία αυτό που μας είπε είναι ότι θέλουν να κάνουν προγράμματα αγωγής υγείας στα σχολεία που αφορούν θέματα υγείας, σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, εμβολιασμού, οδικής ασφάλειας, πρώτες βοήθειες κ.α.

Θέλει επίσης να δοθεί βαρύτητα στην πραγματοποίηση προγραμμάτων που αφορούν ανέργους με σκοπό την εύρεση εργασίας και την καταπολέμηση της αστεγιάς. Για την εύρυθμη λειτουργία όλων των κοινωνικών δομών του Δήμου και την εξυπηρέτηση όλων των δημοτών ανεξαρτήτου ηλικίας επιθυμεί την πρόσληψη μόνιμου προσωπικού.

Αναφορικά για τις μελλοντικές προτάσεις που επιθυμούν οι πολίτες να κάνει ο Δήμος Αιγάλεω για την καλύτερη εξυπηρέτηση όλων ως προς τις κοινωνικές παροχές, τα αποτελέσματα που συλλέχθηκαν από τα ερωτηματολόγια αφορούν:

- ✓ Περισσότερες δράσεις και προγράμματα για τη στήριξη των ανέργων και ειδικά σε γυναίκες με παιδιά.
- ✓ Μεγαλύτερη στήριξη των αστέγων με δομές και προσπάθεια επανένταξης τους με προγράμματα και δράσεις.
- ✓ Εκσυγχρονισμός και καθαριότητα παιδικών χαρών.
- ✓ Να γίνουν προσλήψεις μόνιμου ειδικοτήτων όπως παιδαγωγών, δασκάλων, κοινωνικών λειτουργών, ψυχολόγων.
- ✓ Δημιουργία και στέγαση περισσότερων κοινωνικών δομών έτσι ώστε όποτε το χρειάζονται να εξυπηρετούνται άμεσα.
- ✓ Δημιουργία κοινωνικού φροντιστηρίου εκμάθησης ξένης γλώσσας π.χ. αγγλικών σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού.
- ✓ Δημιουργία νέων παιδικών σταθμών, ανακαίνιση και εκσυγχρονισμός των ήδη υπαρχόντων.
- ✓ Μέριμνα για χώρους πρασίνου .
- ✓ Περισσότερη επικοινωνία με τους δημότες και παρότρυνση αυτών για εθελοντισμό.
- ✓ Περισσότερες δυνατότητες για συμμετοχή σε αθλήματα.

- ✓ Πραγματοποίηση δράσεων προκειμένου να γίνουν πιο ευρέως γνωστά τα προγράμματα του Δήμου, ενώ ταυτόχρονα να γίνει ανοιχτό κάλεσμα προκειμένου να συνεισφέρουν πιο πολλοί άνθρωποι, ως εθελοντές, στα προγράμματα αυτά.
- ✓ Ύπαρξη συσσιτίου για τους άστεγους και τα Σαββατοκύριακα .

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Ελληνόγλωσση

Βιβλία

1. Βενιέρης, Δ., (2015), *Κοινωνική Πολιτική Έννοιες & Σχέσεις*. Αθήνα: Τόπος
2. Ιωσηφίδης, Θ. (2001). Η Μέθοδος των Focus Groups στην Κοινωνική Έρευνα: η Περίπτωση του Ερευνητικού Προγράμματος MEDACTION, *Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο: Κοινωνικές Εξελίξεις στην Σύγχρονη Ελλάδα και Ευρώπη*, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ), Σύλλογος Ελλήνων Κοινωνιολόγων (ΣΕΚ). Αθήνα: Πάντειο Πανεπιστήμιο.
3. Κοντιάδης Ξ., Καλατζής Ν., Μίχος Λ., Μπιτσάνη Ε., Τσέκος Θ. (2006). *Κοινωνική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση. Τελική έκθεση*. Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Αθήνα
4. Κοντογιάννη, Ε., Καρούλας, Γ. & Παπακωνσταντινοπούλου, Β., (2013). *Κοινωνική Πολιτική και Απασχόληση*. Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ
5. Κουφάρης, Γ., (2010), «*Η παγκόσμια οικονομική κρίση και οι χρηματιστηριακές αγορές*», Αθήνα: Περιοδικό Χρήμα
6. Μακρυδημήτρης, Α., (2013), *Προσεγγίσεις στη θεωρία των οργανώσεων*. Ε' επιμ. Αθήνα: Σάκκουλας.
7. Μαντζούκας, Σ., (2007), *Ποιοτική έρευνα σε έξι απλά βήματα: Η επιστημολογία, οι μέθοδοι και η παρουσίαση*. Νοσηλευτική, 46(1): 88-98.
8. Πανηγυράκης, Γ., (2001), *Σύγχρονη Διοικητική Δημοσίων Σχέσεων*, Αθήνα: Μπένου

9. Σακελλαρόπουλος, Θ., Οικονόμου, Χ., Σκαμνάκης, Χρ., Αγγελάκη, Μ., (2018), *Κοινωνική Πολιτική*, Αθήνα: Διόνικος.
10. Σταθόπουλος, Π.Α., (2015), *Κοινωνική Προστασία – Κοινωνική Πρόνοια : Πολιτικές και Προγράμματα*, Αθήνα : Παπαζήση
11. Στασινοπούλου Ό., (1990), *Κράτος πρόνοιας*, Αθήνα : Gutenberg
12. Στασινοπούλου Ό., (2003), *Κράτος πρόνοιας*, Αθήνα : Gutenberg.

Διαδικτυακές Πηγές

1. <https://socialpolicy.gr>: Ντούνης, Α. (2012). *Το κράτος πρόνοιας και η έννοια του λόγου*.
2. <https://www.hellenicparliament.gr>. *Άρθρα 101 και 102 του Συντάγματος*
3. <https://el.wiktionary.org/wiki/%CE%BA%CF%81%CE%AF%CF%83%CE%B7>). *Κρίση*
4. <https://www.aigaleo.gr/today/>. *Η Πόλη - το Σήμερα*
5. <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%B9%CE%B3%CE%AC%CE%B%CE%B5%CF%89#%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%B9%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%1>. *Αιγάλεω*
6. <http://www.statistics.gr>, *Ελληνική Στατιστική Αρχή*
7. <https://www.eddyppy.gr/pragmatopoiithikan-ta-egkainia-toy-neoy-kep-ygeias-dimou-aigaleo> . *Πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια του νέου ΚΕΠ Υγείας Δήμου Αιγάλεω*
8. <http://www.kkaigaleo.gr/>. *Κέντρο Κοινότητας Δήμου Αιγάλεω*
9. <https://www.aigaleo.gr/koinoniki-prostasia/> . *Δήμος Αιγάλεω, Κοινωνική Προστασία*
10. <https://www.aigaleo.gr/kaph/>. *Δήμος Αιγάλεω, ΚΑΠΗ*
11. <https://www.aigaleo.gr/ktiria/>. *Δήμος Αιγάλεω, Βρεφονηπιακοί Σταθμοί*
12. <https://www.aigaleo.gr/2021/05/13/xekinaei-i-leitourgia-ton-kentron-dimiourgikis-apascholisis-kdap-tou-dimou-aigaleo/>), *Δήμος Αιγάλεω, ξεκινάει η λειτουργία των ΚΔΑΠ*

Υπουργικές Αποφάσεις

1. Υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. Π1β/Γ.Π. οικ. 14951/2001 (ΦΕΚ 1397/22.10.2001 τ. Β.) «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) από Δημοτικές Επιχειρήσεις του άρθρου 277 και επόμενα του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Δ.Κ.Κ.), Διαδημοτικές Επιχειρήσεις, Ενώσεις Δημοτικών Επιχειρήσεων και φορείς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα
2. Υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. Π2β/Γ.Π. οικ. 14957 (ΦΕΚ 1397/τ.Β/22-10-2001) απόφασης «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία (ΚΔΑΠ-ΜΕΑ) από Δημοτικές Επιχειρήσεις του άρθρου 277 και επόμενα του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Δ.Κ.Κ.), Διαδημοτικές Επιχειρήσεις, Ενώσεις Δημοτικών Επιχειρήσεων και φορείς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα
3. Υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. Π1β/Γ.Π. οικ. 30411/2002 (ΦΕΚ 395/Β/02-04-2002): Τροποποίηση και συμπλήρωση της Π1β/Γ.Π. οικ. 14951/ 9.10.2001 απόφασης «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) από Δημοτικές Επιχειρήσεις του άρθρου 277 και επόμενα του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Δ.Κ.Κ.), Διαδημοτικές Επιχειρήσεις, Ενώσεις Δημοτικών Επιχειρήσεων και φορείς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα» (ΦΕΚ 1397/Β/2001).
4. Κοινή Υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. Π1β/Γ.Π. οικ. 109707 (ΦΕΚ 1849/Β/03-09-2009): Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθμ. Π1β/Γ.Π. οικ. 14951/9.10.2001 απόφασης «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) από Δημοτικές Επιχειρήσεις του άρθρου 277 και επόμενα του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Δ.Κ.Κ.), Διαδημοτικές Επιχειρήσεις, Ενώσεις Δημοτικών Επιχειρήσεων και φορείς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα» (ΦΕΚ 1397/Β/2001).
5. Υπουργική Απόφαση οικ. 130621/2003 - ΦΕΚ 875/Β/2-7-2003 Εργασίες, έργα και δραστηριότητες στις οποίες απαγορεύεται να απασχολούνται οι ανήλικοι. <https://www.e-nomothesia.gr/kat-ergasia-koionike-asphalise/ya-oik-130621-2003.html>

6. Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου υπ' αριθμ. 133/4-8-2020 (ΑΔΑ:6ΠΣΦΩ6Ν-ΦΓΗ): Έγκριση Κανονισμού Λειτουργίας των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών – Κ.Δ.Α.Π. σε Δημοτικά σχολεία του Δήμου μας και ορισμός υπευθύνων του προγράμματος ανά σχολείο
7. Αριθμός οίκοθεν 53268/37752 (ΦΕΚ 2446/Β/15-09-2014): Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Αιγάλεω
8. ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ του σχεδίου νόμου Ν.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» Προς τη Βουλή των Ελλήνων (2010) www.ypes.gr
9. Έκθεση Αξιολόγησης Συνεπειών Ρυθμίσεων του Σχεδίου Νόμου Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης «Πρόγραμμα Καλλικράτης», Υπουργείου: Εσωτερικών, Αποκέντρωσης Και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ΥΠΕΣΑΗΔ, Αθήνα, 2010

Νόμοι

1. Νόμος 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/7-6-2010): Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης).
Ανακτήθηκε από:
2. Νόμος 4071/2012 (ΦΕΚ 85/Α/11-04-2012): Ρυθμίσεις για την τοπική ανάπτυξη, την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση - Ενσωμάτωση Οδηγίας 2009/50/ΕΚ.
Ανακτήθηκε από: www.e-nomothesia.gr/autodioikese-demoi/n-4071-2012.html
3. Νόμος 3979/2011 (ΦΕΚ 138/Α/16-6-2011): Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λοιπές διατάξεις
Ανακτήθηκε από: <https://www.e-nomothesia.gr/kat-demosia-dioikese/n-3979-2011.html>
4. Νόμος 3463/2006 (ΦΕΚ 114/Α/8-6-2006): Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων
Ανακτήθηκε από: <https://www.e-nomothesia.gr/autodioikese-demoi/n-3463-2006.html>

5. Νόμος 3172/2003 (ΦΕΚ 197/Α/6-8-2003): Οργάνωση και εκσυγχρονισμός των Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας και άλλες διατάξεις.

Ανακτήθηκε από: <https://www.e-nomothesia.gr/kat-ygeia/n-3172-2003.html>

Ξενογλώσση

Βιβλία

Akrivopoulou C., Dimitropoulos, G., Koutnatzis I., (2012), «*The “Kallikratis Program” – The Influence of International and European Policies on the Reforms of Greek Local Government*»

Barbour, R. (2018). Quality of Data Collection. In U. Flick (Ed.), *The Sage Handbook of Qualitative Data Collection*, (pp. 217-230). ISBN: 9781526416070. Sage publications: London.

Colin Campbell, (1982), *Governments under stress*, University of Toronto Press

Esping - Andersen C., (1990), *The three worlds of welfare capitalism*, Cambridge: Polity.

Mazower M., (2001), *Σκοτεινή Ήπειρος Ο ευρωπαϊκός εικοστός αιώνας*, Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Pearson M., Scherer P., (1997) *Balancing Security*, The OECD Observer, No. 205

Titmuss R. (1974), *Social Policy: An Introduction*, London: Pantheon Books.

Titmuss R. (1976), *Commitment to welfare*, London: Allen & Unwin.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ»

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

1. Τηρείται η άσκηση κοινωνικής πολιτικής στα ΚΑΠΗ του Δήμου Αιγιάλεω και τι προβλήματα υπάρχουν; Το προσωπικό είναι επαρκές;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Μελλοντικές προτάσεις για τη βελτίωση του Κ.Α.Π.Η

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Υπάρχουν ειδικά προγράμματα για την αντιμετώπιση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης; Τι δράσεις κάνει ο Δήμος Αιγιάλεω;

.....
.....
.....

.....
.....
.....

4. Κοινωνικό παντοπωλείο και κοινωνικό συσσίτιο κλπ. Πόσες είναι οι ωφελούμενες οικογένειες; Επαρκεί προσωπικό, υπάρχουν εθελοντές κλπ. Στην πανδημία τι έγινε; Αυξήθηκαν τα συσσίτια;

.....
.....
.....
.....
.....

5. Σε σχέση με τους παιδικούς σταθμούς, επαρκούν τα κτίρια που υπάρχουν ή χρειάζονται και άλλο; Το προσωπικό είναι επαρκές;

.....
.....
.....
.....
.....

6. Ο δήμος Αιγάλεω έχει στηρίξει τα σχολικά γεύματα; Σε όλα τα σχολεία μοιράζονται δωρεάν γεύματα;

.....
.....
.....
.....
.....

7. Ποιες δράσεις γίνονται από το Δήμο Αιγάλεω για τους άστεγους; Υπάρχουν υποδομές για τη φιλοξενία τους;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

8. Για τους πρόσφυγες υπάρχουν προγράμματα;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

9. Ποιες είναι οι κυριότερες δράσεις του δήμου;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

10. Σε ποιο βαθμό έχει επηρεαστεί η άσκηση κοινωνικής πολιτικής του Δήμου, από την τρέχουσα οικονομική συγκυρία;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

11. Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης; Επαρκεί το προσωπικό; Υπάρχει αναμονή των πολιτών; Αυξήθηκε η επισκεψιμότητα της εποχή της πανδημίας;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

12. Ποιος είναι ο βαθμός συνεργασίας των κοινωνικών δομών του Δήμου με άλλους δημοτικούς φορείς (Πνευματικό Κέντρο, αθλητικοί σύλλογοι κ.λπ.)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

13. Ποιο θεωρείτε περισσότερο σημαντικό για τα προβλήματα των κοινωνικών υπηρεσιών του δήμου;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

14. Έχουν κινητοποιήσει την συμμετοχή των πολιτών οι κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου;

.....
.....
.....
.....
.....

15. Ποια προβλήματα κυρίως στρέφουν τους πολίτες στις κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

16. Αρκεί το υφιστάμενο ανθρώπινο δυναμικό και οι κτιριακές εγκαταστάσεις;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

17. Χρηματοδοτήθηκε ο δήμος από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό πρόγραμμα Αττικής (Π.Ε.Π.);

.....
.....
.....
.....
.....
.....

18. Με ποιους πόρους χρηματοδοτεί ο δήμος τις κοινωνικές δομές του;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

19. Σε ποια κατεύθυνση θα πρέπει να κινηθεί στο άμεσο μέλλον η κοινωνική πολιτική του δήμου;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

20. Ποιες ακόμα κοινωνικές δράσεις θα θέλατε να πραγματοποιήσετε ως αρμόδια υπηρεσία;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

21. Συνεργάζεται ο Δήμος Αιγάλεω με άλλους Δήμους;

.....
.....
.....

.....
.....
.....

22. Δράσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας; Τι έχει κάνει ο Δήμος;

.....
.....
.....
.....
.....

23. Πληροφορίες για ΤΕΒΑ, τι είναι δικαιούχοι κλπ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ»**

Με το παρόν ερωτηματολόγιο, σας καλώ να συμμετάσχετε στην έρευνα για την εκπόνηση της διπλωματικής μου εργασίας με τίτλο:

«Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΑΛΕΩ ΣΕ ΚΑΙΡΟ ΚΡΙΣΗΣ»

Η έρευνα έχει ως στόχο να απαντήσει σε μια σειρά από καίρια ερωτήματα που αφορούν όλους μας. Το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο και οποιαδήποτε πληροφορία παρέχουν οι ερωτώμενοι, έχει σκοπό αποκλειστικά και μόνο την εξυπηρέτηση της συγκεκριμένης έρευνας. Κάθε ερωτηματολόγιο είναι αυστηρά προσωπικό, με την έννοια ότι οι απαντήσεις που θα επιλέξετε, θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα δικής σας αποκλειστικά επιλογής.

Ερευνήτρια – Μεταπτυχιακή φοιτήτρια: Σοφία Τοπαροπούλου

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: κ. Μπιτσάνη Ευγενία

Α.ΓΕΝΙΚΑ –ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ερώτηση 1. Φύλο;

- Άρρεν
- Θήλυ

Ερώτηση 2. Ηλικία;

- 18-30
- 31-40
- 41-50
- 51-60
- 61 και άνω

Ερώτηση 3. Οικογενειακή κατάσταση;

- Έγγαμος-η
- Άγαμος-η
- Διαζευγμένος-η
- Χήρος-α

Ερώτηση 4. Εργασιακή κατάσταση;

- Εργαζόμενος-η
- Άνεργος-η
- Συνταξιούχος
- Άλλο

Ερώτηση 5. Μηνιαίο εισόδημα;

- 0,00 - 300,00 €
- 301,00 - 600,00 €
- 601,00 - 900,00 €
- 901,00 - 1.200,00 €
- Άνω των 1.201,00 €

Ερώτηση 6. Επίπεδο σπουδών;

- Δημοτικό
- Γυμνάσιο
- Λύκειο
- Ι.Ε.Κ.
- Τ.Ε.Ι.
- Α.Ε.Ι.
- Μεταπτυχιακό
- Διδακτορικό

Β. Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΑΛΕΩ ΣΕ ΚΑΙΡΟ ΚΡΙΣΗΣ

Ερώτηση 7. Γνωρίζετε την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου Αιγάλεω;

- Ναι
- Όχι

Ερώτηση 8. Εάν Όχι, γιατί;

- Έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης
- Δεν προέκυψε ανάγκη χρήσης της
- Δεν με ενδιαφέρει
- Δεν ξέρω/ δεν απαντώ

Ερώτηση 9. Ποιο από τα παρακάτω προγράμματα Κοινωνικής Πολιτικής, στα οποία δραστηριοποιείται ο Δήμος Αιγάλεω, γνωρίζετε(μπορείτε να επιλέξετε μία ή περισσότερες απαντήσεις);

- Δημοτικά Ιατρεία – ΚΕΠ Υγείας
- Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης
- Γραφείο Λογοθεραπείας
- Γραφείο Ισότητας – Γραφείο Απασχόλησης
- Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι
- Κέντρο Κοινότητας
- Κοινωνικό παντοπωλείο
- Κοινωνικό φαρμακείο

- Κοινωνικό συσσίτιο
- ΚΑΠΗ
- Πρόνοια – Επιδόματα
- Δημοτική Παιγνιοθήκη
- Εθελοντισμός
- Χωρίς Μεσάζοντες
- Αλληλέγγυο φροντιστήριο
- ΚΔΑΠ
- Παιδικοί σταθμοί
- Πρόγραμμα δωρεάν διατροφής στα σχολεία
- Πρόγραμμα άθλησης για όλους
- Πρόγραμμα δωρεάν ιατρικών εξετάσεων σε γυναίκες

Ερώτηση 10. Ποιες από τις παρακάτω Κοινωνικές Υπηρεσίες έχετε

χρησιμοποιήσει (μπορείτε να επιλέξετε μία ή περισσότερες απαντήσεις);

- Δημοτικά Ιατρεία – ΚΕΠ Υγείας
- Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης
- Γραφείο Λογοθεραπείας
- Γραφείο Ισότητας – Γραφείο Απασχόλησης
- Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι
- Κέντρο Κοινότητας
- Κοινωνικό παντοπωλείο
- Κοινωνικό φαρμακείο
- Κοινωνικό συσσίτιο
- ΚΑΠΗ
- Πρόνοια – Επιδόματα
- Δημοτική Παιγνιοθήκη
- Εθελοντισμός
- Χωρίς Μεσάζοντες
- Αλληλέγγυο φροντιστήριο
- ΚΔΑΠ
- Παιδικοί σταθμοί
- Πρόγραμμα δωρεάν διατροφής στα σχολεία

- Πρόγραμμα άθλησης για όλους
- Πρόγραμμα δωρεάν ιατρικών εξετάσεων σε γυναίκες

Ερώτηση 11. Είστε ικανοποιημένος από τις παροχές των παραπάνω προγραμμάτων (εάν είστε χρήστης των υπηρεσιών);

- Ικανοποιημένος
- Λίγο ικανοποιημένος
- Λίγο δυσαρεστημένος
- Δυσανεστημένος

Ερώτηση 12. Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας συμβάλει στην επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων του Δήμου Αιγάλεω;

- Πολύ
- Αρκετά
- Λίγο
- Καθόλου

Ερώτηση 13. Θεωρείτε ότι τα προγράμματα στήριξης του Δήμου Αιγάλεω ωφελούν πραγματικά τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού;

- Ναι
- Όχι

Ερώτηση 14. Θεωρείτε ότι ο Δήμος Αιγάλεω μεριμνά και στηρίζει τους άστεγους και οικονομικά αδύνατους δημότες;

- Πολύ
- Αρκετά
- Λίγο
- Καθόλου

Ερώτηση 15. Ο δήμος Αιγάλεω κάνει ενέργειες για την ανακούφιση των ανέργων της περιοχής;

- Ναι
- Όχι

- Δεν γνωρίζω

Ερώτηση 16. Ο δήμος Αιγάλεω προσφέρει δωρεάν τρόφιμα σε απόρους;

- Ναι
 Όχι
 Δεν γνωρίζω

Ερώτηση 17. Είστε ικανοποιημένος από τις ενέργειες και δράσεις που κάνει ο Δήμος Αιγάλεω για τη διαχείριση της πανδημίας;

- Ικανοποιημένος
 Λίγο ικανοποιημένος
 Λίγο δυσαρεστημένος
 Δυσαρεστημένος

Ερώτηση 18. Κατά πόσο η κρίση την εποχή της πανδημίας έχει επηρεάσει την ψυχολογική σας διάθεση ;

- Πολύ
 Αρκετά
 Λίγο
 Καθόλου

Ερώτηση 19. Απευθυνθήκατε στο Γραφείο Ψυχολογικής Υποστήριξης του Δήμου Αιγάλεω την εποχή της πανδημίας με σκοπό να τονωθεί η ψυχολογική σας διάθεση;

- Ναι
 Όχι

Ερώτηση 20. Αν Ναι, κατά πόσο ικανοποιημένος μείνατε;

- Ικανοποιημένος
 Λίγο ικανοποιημένος
 Λίγο δυσαρεστημένος
 Δυσαρεστημένος

Ερώτηση 21. Αναφέρετε τυχόν δυσλειτουργίες της Κοινωνικής Πολιτικής ή των προγραμμάτων του Δήμου Αιγάλεω και μέτρα βελτίωσής τους.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Σας ευχαριστώ θερμά για τον χρόνο που αφιερώσατε (για να απαντήσετε στο παραπάνω ερωτηματολόγιο).

Με εκτίμηση,

Σοφία Τοπαροπούλου.

